

การประเมินผล
โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตร
เพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Zoning by Agri-Map)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

ศูนย์ประเมินผล
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เอกสารวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร เลขที่ 501
กุมภาพันธ์ 2564

Center for Project and Programme Evaluation
Office of Agricultural Economics
Ministry of Agricultural and Cooperatives
Agricultural Economics Research No. 501
February 2021

การประเมินผล

โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตร
เพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Zoning by Agri-Map)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

โดย

ศูนย์ประเมินผล

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Zoning by Agri-Map) เป็นโครงการตามนโยบายที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ซึ่งมีภารกิจในการประเมินผลโครงการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำหรับการประเมินผลโครงการฯ ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินโครงการ โดยใช้แนวคิดการประเมินผลเชิงตรรกะเป็นกรอบในการประเมิน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลได้ และผลลัพธ์ ซึ่งได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการที่ปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวเป็นกิจกรรมอื่นที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ 5 กิจกรรม ได้แก่ 1) ประมง 2) พืชอาหารสัตว์ 3) หม่อน 4) พืชเศรษฐกิจอื่น และ 5) เกษตรผสมผสาน รวมทั้งสิ้น 462 ราย และเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ รวมถึงข้อมูลผลการดำเนินงาน เพื่อผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นข้อมูลในการประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินโครงการต่อไป

โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Zoning by Agri-Map) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) บริหารจัดการพื้นที่ที่เหมาะสมน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) ให้ได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สังคม และเศรษฐกิจ 2) ส่งเสริม สนับสนุน จูงใจ ให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ที่เหมาะสมน้อย (S3) และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) และ 3) เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นหลังจากการปรับเปลี่ยนการผลิต มีกรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักร่วมกับบูรณาการกับหน่วยงานภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) และสนับสนุนการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม (Agri-Map) โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีเป้าหมายดำเนินงานใน 68 จังหวัด พื้นที่ 620,255 ไร่

จากการประเมินผลการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการในการบริหารจัดการพื้นที่ที่เหมาะสมน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) ให้ได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สังคม และเศรษฐกิจ พบว่า ยังไม่เป็นไปตามจำนวนเป้าหมายที่กำหนด โดยดำเนินการได้ในพื้นที่ 65 จังหวัด พื้นที่เข้าร่วมโครงการ 386,651.35 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 62.34 ของเป้าหมาย จำแนกเป็น 1) ปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสม 170,616.55 ไร่ จากเป้าหมาย 250,255.00 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 77.46 ของเป้าหมาย โดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวเป็นกิจกรรมอื่นที่เหมาะสม ได้แก่ ประมง 5,000 ไร่ พืชอาหารสัตว์ 95,008.80 ไร่ ปลูกหม่อน 1,862.75 ไร่ จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 55,841.00 ไร่ พืชทางเลือกอื่น 4,577 ไร่ การปรับเปลี่ยนการผลิตในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นเกษตรผสมผสาน 8,327 ไร่ และ 2) ปรับเปลี่ยนการปลูกยางพาราในพื้นที่ไม่เหมาะสมด้วยการโค่นต้นยางพาราที่มีอายุมาก ให้ผลผลิตน้อยเปลี่ยนเป็นการปลูกแทนด้วยยางพันธุ์ดีและไม้ยืนต้นชนิดอื่น 216,034.80 ไร่ จากเป้าหมาย 400,000 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 54.01 ของเป้าหมาย

ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ในการส่งเสริม สนับสนุน จูงใจ ให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตรในพื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ในการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิต และสนับสนุนปัจจัยการผลิต ครบตามเป้าหมาย ทั้ง 5 กิจกรรม ซึ่งเกษตรกรที่ได้เข้าร่วมการอบรมถ่ายทอดความรู้มีความรู้สำหรับการปรับเปลี่ยนเพิ่มขึ้น และได้รับปัจจัยการผลิตบางส่วนในการเริ่มต้นปรับเปลี่ยนการผลิต

ด้านการเพิ่มรายได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น หลังจากการปรับเปลี่ยนการผลิต สามารถดำเนินการได้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการที่ได้ทำการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวเป็นกิจกรรมการผลิตที่เหมาะสมกับพื้นที่และได้รับผลผลิตแล้ว มีรายได้ต่อปีเพิ่มขึ้น ซึ่งก่อนการเข้าร่วมโครงการเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสุทธิจากการปลูกข้าว (ปีเพาะปลูก 2561/2562) 721.57 บาทต่อไร่ หลังจากปรับเปลี่ยนเป็นกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ทั้ง 5 กิจกรรม ได้แก่ 1) การเลี้ยงปลาเพิ่มขึ้น 286.82 บาทต่อไร่ 2) พืชอาหารสัตว์เพิ่มขึ้น 285.87 บาทต่อไร่ 3) หม่อนเพิ่มขึ้น 2,696.36 บาทต่อไร่ 4) พืชเศรษฐกิจ (อ้อย โรงงาน) เพิ่มขึ้น 1,408.12 บาทต่อไร่ และ 5) เกษตรผสมผสาน เฉพาะการปลูกพืชผักที่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้แล้วเพิ่มขึ้น 643.74 บาทต่อไร่ รวมมูลค่าผลตอบแทนสุทธิที่เกิดจากโครงการทั้งสิ้น 193,112,231.42 บาท

ในภาพรวม เกษตรกรมีความพึงพอใจต่อผลตอบแทนที่ได้รับ รวมถึงสามารถลดค่าใช้จ่ายการบริโภคในครัวเรือนและลดต้นทุนค่าอาหารสัตว์ได้บางส่วน อย่างไรก็ตาม พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการประสบปัญหาขาดแคลนน้ำหลังจากการปรับเปลี่ยน และเกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวเป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ได้รับผลตอบแทนสุทธิน้อยกว่าข้าว เนื่องจากประสบปัญหาศัตรูพืชทำลาย และเกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนเป็นการปลูกอ้อยโรงงานประสบปัญหาราคาจำหน่ายผลผลิตตกต่ำ

ในการดำเนินงานโครงการปีถัดไป หน่วยงานที่ได้รับงบประมาณในการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ควรมีการวางแผนการดำเนินงาน หรือดำเนินงานให้สอดคล้องกับช่วงเวลาการเริ่มปรับเปลี่ยนของเกษตรกร เนื่องจากส่วนใหญ่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีแหล่งน้ำสำหรับทำการเกษตรเป็นน้ำฝน เพียงแหล่งเดียว หากการสนับสนุนปัจจัยการผลิตไม่ทันต่อช่วงฤดูฝน อาจทำให้เกษตรกรไม่สามารถดำเนินกิจกรรมใหม่ ผลผลิตเสียหาย หรือไม่ได้ผลผลิตดีเท่าที่ควร นอกจากนี้กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร ควรเน้นย้ำการถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการระบาดของศัตรูพืชในข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และติดตามการระบาดอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุดและป้องกันการระบาดต่อเนื่องไปยังพื้นที่อื่น

คำสำคัญ : แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, Agri-Map

Evaluation of Zoning by Agri-Map Project in 2019

Executive Summary

The Zoning by Agri-Map Project is one of the major policies of the Ministry of Agriculture and Cooperatives (MOAC). The Office of Agricultural Economics (OAE) has responsibility for MOAC project evaluation and in the fiscal year 2019 got a budget to evaluate the Zoning by Agri-Map project that proceeded in the fiscal year 2018. The objective of the evaluation was to evaluate the effectiveness and efficiency of the project. The data were collected from reports, local MOAC officers and 462 participating farmers who had changed from rice production on marginally and non-suitable area to other agricultural products that were more suitable to their land including 1) fisheries, 2) livestock feed, 3) sericulture, 4) economic crops, and 5) integrated farming. The results could be information for administrators of MOAC and concerned departments to decide or develop the process of the project to be more efficient in the next year.

The objectives of Zoning by Agri-Map Project were as follows: 1) to manage marginally suitable area (S3) and non-suitable (N) area to be changed to more suitable production for area conditions, social and economics, 2) to support and persuade farmers to change production on the marginally suitable area (S3) and non-suitable (N) area, and 3) to provide inadequate information for alternative combination for the farmers to get more income and better life quality after changing. For proceeding, the Land Development Department was the main agency integrated with other agencies under the MOAC to develop information for Agri-Map and to support the farmers to change activities in 68 provinces and the target area was 620,255 Rai.

The evaluation revealed that the project could not achieve its objective on managing marginally suitable area (S3) and non-suitable (N) area to be changed to more suitable production for area conditions, social and economics due to the total amount participating area were 386,651.35 Rai in 65 provinces or equal to 62.34 percent of the target area. The participating areas could be divided into 1) changed area from rice production 170,616.55 Rai of the target 250,255.00 Rai (77.46 percent of the target area) including fisheries 5,000 Rai, livestock feed 95,008.80 Rai, sericulture 1,862.75 Rai, soil and water conservative system 55,841.00 Rai, economic crops 4,577 Rai and integrated farming in agricultural reformed land 8,327.00 Rai, and 2) changed area from old rubber tree plantation 216,034.80 Rai to be replaced

with good variety rubber trees and any other perennial trees crops (54.01 percent of target area)

The project achieved its objective of supporting and persuading farmers to change production on the marginally suitable area (S3) and non-suitable (N) area. The objective could be accomplished by completely supporting knowledge and some materials for farmers to change for the 5 activities. The farmers who attended the training had got a higher level of knowledge and material at the beginning of changing.

Moreover, after farmers had changed production and harvested, they got more income than rice production in the past crop year. The result indicated that the objective for expecting higher income could be accomplished. Before joining the project, farmers got income from rice production 721.57 Baht per Rai per year. After changing, the farmers got higher income per year including 1) fisheries 286.86 Baht per Rai 2) livestock feed 285.87 Baht per Rai 3) economic crops (sugarcane) 1,408.12 Baht per Rai 4) sericulture 2,696.36 Baht per Rai, and 5) integrated farming got 643.74 Baht per Rai more than rice production.

Consequently, farmers were satisfied with the returns at the highest level because they had got income more than rice cultivation, reduced the cost of animal feed and household expenses for food. However, farmers faced the drought problem during changing and prices of maize and sugarcane decreased, so they had got income less than their expectation.

For the next year of the project, the integrated agencies should provide some inputs on a suitable time for cultivation to avoid lacking of water problems during cultivation and train farmers continuously. The Department of Agricultural Extensions and the Department of Agriculture should emphasize on teaching the farmers to prevent and solve the pest pandemic problem of maize and monitoring closely to reduce damage and protect the outbreaks.

Keyword: Agri-Map

คำนำ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยศูนย์ประเมินผล มีภารกิจในการประเมินผลโครงการที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และได้รับงบประมาณสำหรับประเมินผลโครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Zoning by Agri – Map) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 เพื่อให้ทราบผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ โดยรายงานการประเมินผลนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบผลการประเมินผลโครงการ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาปรับปรุงการดำเนินโครงการหรือเป็นแนวทางสำหรับโครงการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันในอนาคต

ศูนย์ประเมินผล ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมพัฒนาที่ดิน กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมหม่อนไหม กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ การยางแห่งประเทศไทย และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล รวมถึงการติดต่อประสานงาน ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี รวมถึงเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ที่ได้สละเวลาในการให้ข้อมูล อันเป็นประโยชน์ในการประเมินผลโครงการฯ จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

ศูนย์ประเมินผล
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กุมภาพันธ์ 2564

สารบัญ

หน้า

บทสรุปผู้บริหาร	ค
Executive Summary	จ
คำนำ	ช
สารบัญ	ณ
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญตารางผนวก	ฐ
สารบัญภาพ	ฑ
บทที่ 1 สารระสำคัญของโครงการ	1
1.1 ความเป็นมาของโครงการ	1
1.2 วัตถุประสงค์โครงการ	1
1.3 เป้าหมายและงบประมาณโครงการ	2
1.4 วิธีการดำเนินงานโครงการ	2
1.5 หน่วยงานที่รับผิดชอบ	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของโครงการ	4
บทที่ 2 ระเบียบวิธีการประเมินผล	5
2.1 ความสำคัญของการประเมินผล	5
2.2 วัตถุประสงค์ของการประเมินผล	6
2.3 ขอบเขตการประเมินผล	6
2.5 การตรวจเอกสารและแนวคิดทฤษฎี	6
2.6 กรอบแนวคิดในการประเมินผล	13
2.7 วิธีการประเมินผล	14
2.8 การรวบรวมข้อมูล	17
2.9 การวิเคราะห์ข้อมูล	18
2.10 นิยามศัพท์เฉพาะ	19
2.11 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้จากการประเมินผล	20
บทที่ 3 สภาพทั่วไปของเกษตรกร	21
3.1 สภาพทั่วไปของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	21
บทที่ 4 ผลการประเมิน	25
4.1 ปัจจัยนำเข้า	25
4.2 กระบวนการ	28

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.3 ผลผลิต	33
4.4 ผลลัพธ์	37
4.5 ทักษะคติและความพึงพอใจ	43
4.6 สรุปผลการประเมินตามตัวชี้วัด	48
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	53
5.1 สรุป	53
5.2 ข้อค้นพบ	55
5.3 ข้อเสนอแนะ	56
บรรณานุกรม	57
ภาคผนวก	59
ภาคผนวกที่ 1 คำสั่ง	61
ภาคผนวกที่ 2 ผลตอบแทนของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	69
ภาคผนวกที่ 3 แบบสอบถาม	73

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ประเด็น ตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัด ของการประเมินผลโครงการ	14
ตารางที่ 2.2 จำนวนเกษตรกรตัวอย่าง	17
ตารางที่ 3.1 เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำการเกษตร	21
ตารางที่ 3.2 อาชีพหลักของผู้เข้าร่วมโครงการ	22
ตารางที่ 3.3 การถือครองที่ดินของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	22
ตารางที่ 3.4 จำนวนสมาชิกและแรงงานในครัวเรือน	23
ตารางที่ 3.5 แหล่งน้ำสำหรับทำการเกษตร	23
ตารางที่ 4.1 การเบิกจ่ายงบประมาณโครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562	26
ตารางที่ 4.2 การใช้ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)	28
ตารางที่ 4.3 การใช้ข้อมูลในระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)	29
ตารางที่ 4.4 การใช้แนวทางการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจระดับภาค และการวิเคราะห์ ด้านเศรษฐกิจสินค้าเกษตรระดับจังหวัดของเจ้าหน้าที่	30
ตารางที่ 4.5 การประชาสัมพันธ์โครงการ	31
ตารางที่ 4.6 การรับทราบการประชาสัมพันธ์โครงการของเกษตรกร	32
ตารางที่ 4.7 พื้นที่เข้าร่วมโครงการจำแนกตามหน่วยงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562	34
ตารางที่ 4.8 เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้	34
ตารางที่ 4.9 การปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562	35
ตารางที่ 4.10 การปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตของเกษตรกร	36
ตารางที่ 4.11 การได้รับการสนับสนุนและความเห็นต่อปัจจัยการผลิต	37
ตารางที่ 4.12 องค์ความรู้ในการปรับเปลี่ยนการผลิตของเกษตรกร	37
ตารางที่ 4.13 การใช้ประโยชน์และความเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยการผลิตที่ได้รับ	38
ตารางที่ 4.14 การได้รับผลผลิตจากการปรับเปลี่ยนของเกษตรกร	39
ตารางที่ 4.15 การกระจายผลผลิตของเกษตรกร	40
ตารางที่ 4.16 การจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกร	40
ตารางที่ 4.17 ผลตอบแทนจากการปรับเปลี่ยนการผลิตจากข้าวเป็นสินค้าอื่น	42
ตารางที่ 4.18 มูลค่าผลตอบแทนสุทธิจากโครงการ	43
ตารางที่ 4.19 แนวโน้มการปรับเปลี่ยนการผลิตของเกษตรกร	43
ตารางที่ 4.20 ความพึงพอใจของเกษตรกร (คะแนนเต็ม 5)	44
ตารางที่ 4.21 ความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อการใช้งาน Agri-Map online และ Agri-Map mobile ของเจ้าหน้าที่	46

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.22 ความคิดเห็นและความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ต่อการใช้งานแนวทางการบริหารจัดการ เขตเกษตรเศรษฐกิจระดับภาค และการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจสินค้าเกษตร	47
ตารางที่ 4.23 ความเห็นด้านหลักสูตร	47
ตารางที่ 4.24 ผลการประเมินตามตัวชี้วัด	49

สารบัญตารางผนวก

	หน้า
ตารางผนวกที่ 1 ผลตอบแทนสุทธิข้าว ปีเพาะปลูก 2561/62 และ อ้อยโรงงาน ปีเพาะปลูก 2562/63	71
ตารางผนวกที่ 2 ผลตอบแทนสุทธิข้าว ปีเพาะปลูก 2561/62 และ เกษตรผสมผสานปีเพาะปลูก2562/63	71
ตารางผนวกที่ 3 ผลตอบแทนสุทธิข้าว ปีเพาะปลูก 2561/62 และ พืชอาหารสัตว์ ปีเพาะปลูก 2562/63	71
ตารางผนวกที่ 4 ผลตอบแทนสุทธิข้าว ปีเพาะปลูก 2561/62 และ ประมง ปีเพาะปลูก 2562/63	71
ตารางผนวกที่ 5 ผลตอบแทนสุทธิข้าว ปีเพาะปลูก 2561/62 และ หม่อนไหม ปีเพาะปลูก 2562/63	72

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการประเมินผลโครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตร เพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Zoning by Agri-Map) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562	13
ภาพที่ 3.1 จำนวนแหล่งน้ำสำหรับปลูกข้าวของเกษตรกร	23
ภาพที่ 4.1 ความเพียงพอของงบประมาณ	26
ภาพที่ 4.2 ความทันเวลาของงบประมาณ	26
ภาพที่ 4.3 การชี้แจงรายละเอียดโครงการ	30
ภาพที่ 4.4 การเข้าร่วมชี้แจงรายละเอียดโครงการของเจ้าหน้าที่	31
ภาพที่ 4.5 การรับรู้รายละเอียดโครงการของเจ้าหน้าที่	33
ภาพที่ 4.6 การรับรู้รายละเอียดโครงการของเกษตรกร	33
ภาพที่ 4.7 การใช้แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ของเกษตรกร	38
ภาพที่ 4.8 การได้รับผลตอบแทนสุทธิของเกษตรกร	42

บทที่ 1

สาระสำคัญของโครงการ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

การผลิตสินค้าเกษตรของประเทศไทยยังมีปัญหาผลผลิตต่อไร่ต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง สินค้าการเกษตรล้นตลาดในบางช่วง ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน เกิดความไม่สอดคล้องระหว่างผลผลิตของสินค้าเกษตรกับความต้องการของตลาดทำให้เกิดปัญหาราคาสินค้าตกต่ำ จากการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร พบว่า เกษตรกรยังใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมน้อย (S3) และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) โดยเฉพาะในพื้นที่ที่ปลูกข้าวและพืชเศรษฐกิจอื่น ซึ่งมีจำนวนมากถึง 14.52 ล้านไร่ ทั่วประเทศ ให้เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมน้อย (S3) และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) เป็นการผลิตสินค้าชนิดใหม่ตามความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการเพาะปลูกอย่างยั่งยืน จึงได้จัดทำโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) เป็นการสนับสนุนการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agricultural Map for Adaptive Management : Agri-Map) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นแผนที่สำหรับบริหารจัดการพื้นที่เกษตรรายจังหวัดให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและในอนาคต โดยพิจารณาจากปัจจัยทางกายภาพ สังคม และข้อมูลอุปสงค์อุปทาน แสดงให้เห็นถึงการใช้พื้นที่ในการเพาะปลูกพืชแต่ละจังหวัดว่ามีความเหมาะสมกับชนิดของดิน ปริมาณน้ำ ชนิดพืชหรือไม่ หากไม่มีความเหมาะสมจะสนับสนุนให้เกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนการผลิตตามความเหมาะสมของพื้นที่และปัจจัยทางด้านการตลาด

โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Zoning by Agri-Map) เริ่มดำเนินการนำร่องในพื้นที่ 3 จังหวัด ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ในการจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศและสนับสนุนเกษตรกรในการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตพืชที่ไม่เหมาะสมกับเป็นกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 กรมพัฒนาที่ดินและหน่วยงานร่วมบูรณาการ ได้แก่ กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมหม่อนไหม สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ การยางแห่งประเทศไทย และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมดำเนินการ 2 กิจกรรมหลัก ได้แก่ 1) พัฒนาข้อมูลสารสนเทศแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) และ 2) ปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)

1.2 วัตถุประสงค์โครงการ

1.2.1 เพื่อบริหารจัดการพื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) ให้ได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สังคม และเศรษฐกิจ

1.2.2 เพื่อส่งเสริมสนับสนุน ใจ ให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตรในพื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N)

1.2.3 เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นหลังจากการปรับเปลี่ยนการผลิต

1.3 เป้าหมายและงบประมาณโครงการ

1.3.1 การใช้แผนที่ Agri-Map บริหารจัดการพื้นที่เกษตรกร โดยมีการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จากการสนับสนุนของหน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับเกษตรกรและภาคเอกชน จำนวน 620,255 ไร่

1.3.2 ประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจแก่เกษตรกรที่ทำการเกษตรในพื้นที่ที่เหมาะสมน้อย (S3) และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) และให้ความรู้การทำการเกษตรรูปแบบใหม่ โดยใช้กลไกของ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และหน่วยงานภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1.3.3 งบประมาณสำหรับดำเนินโครงการปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 433.82 ล้านบาท (ไม่รวมการยางแห่งประเทศไทย)

1.4 วิธีการดำเนินงานโครงการ

ในการดำเนินโครงการมีวิธีการพิจารณาพื้นที่ดำเนินการ ดังนี้

1.4.1 เป็นพื้นที่ปลูกพืชเดิมในพื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) การผลิตมีความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายสูง

1.4.2 ระบบการเกษตรใหม่ มีโอกาสทางการตลาดสูง และดีกว่า ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

1.4.3 เกษตรกรมีความประสงค์จะเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ

1.4.4 ภาครัฐสร้างแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยน โดยความร่วมมือของหน่วยงาน กษ. ภาครัฐ และเกษตรกร

1.4.5 บริหารจัดการปรับเปลี่ยนการผลิตในรูปแบบการรวมกลุ่ม เพื่อพัฒนาจากระบบพืชเดิม (S3 และ N) นำไปสู่การเริ่มต้นหรือเตรียมการผลิตในรูปแบบแปลงใหญ่สำหรับพืชใหม่ (S1, S2)

1.4.6 หน่วยงานในจังหวัดร่วมบูรณาการ ตั้งแต่การพิจารณาพื้นที่ รูปแบบการปรับเปลี่ยนการผลิต แผนการปฏิบัติ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบหลัก และหน่วยงานสนับสนุน

1.4.7 สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด เป็นฝ่ายเลขานุการ ให้กับคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation : CoO) และเป็นหน่วยงานหลักในการกำหนด/ชี้แจงพื้นที่เป้าหมายและสำรวจความต้องการของเกษตรกร และสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรพื้นฐานในการปรับปรุงบำรุงดิน

1.4.8 เนื่องจากเกษตรกรทำการเกษตรแบบเดิมมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน การปรับเปลี่ยนเป็นพืช/ระบบเกษตรชนิดใหม่เป็นไปได้ยาก เจ้าหน้าที่จึงต้องให้ความรู้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ โดยเกษตรกรจะได้รับการเรียนรู้เรื่องการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ประมง และระบบการเกษตรสมัยใหม่ มุ่งสู่เกษตร 4.0 ตามนโยบายยกระดับกระดาษ A4 เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความภาคภูมิใจในภาคการเกษตร ดังนั้นคณะทำงานฯ

COO จังหวัด ร่วมกันจัดทำแผนการอบรมเกษตรกรโดยใช้กลไกศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

1.4.9 การปรับเปลี่ยนที่มีโอกาสทางการตลาด ในปี 2562

- การปรับเปลี่ยน พื้นที่ S3 และ N ข้าวเป็นอ้อย ในจังหวัดที่มีโรงงานน้ำตาลอยู่แล้ว
- การปรับเปลี่ยน พื้นที่ S3 และ N ข้าวเป็นพืชอาหารสัตว์
- การปรับเปลี่ยน พื้นที่ S3 และ N ข้าวเป็นเกษตรผสมผสาน สำหรับเกษตรกรรายเล็กที่มีแรงงานในพื้นที่ตัวเอง และมีตลาดท้องถิ่นรองรับหรือใช้บริโภคเอง
- การปรับเปลี่ยน พื้นที่ S3 และ N ข้าวเป็นไม้ผลที่ให้ผลตอบแทนสูง เช่น มะพร้าว น้ำหอม ส้มโอ
- การปรับเปลี่ยน พื้นที่ S3 และ N ข้าวเป็นประมง
- การปรับเปลี่ยน พื้นที่ S3 และ N ข้าวเป็นหม่อน
- การปรับเปลี่ยน พื้นที่ S3 และ N ยางพาราเป็นไม้ผลไม้ยืนต้น

1.4.10 ขั้นตอนการดำเนินโครงการ

- 1) วางแผนการดำเนินงาน กำหนดเป้าหมาย และวิถีตลาด สร้างทางเลือกให้เกษตรกรในการปรับเปลี่ยน โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายจากพื้นที่ที่มีความเหมาะสมน้อย (S3) และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) ในจังหวัด โดยระบุการผลิตสินค้าเดิมและสินค้าที่ต้องการปรับเปลี่ยนการผลิต
- 2) ชี้แจงรายละเอียดโครงการให้หน่วยงานในพื้นที่ทราบ
- 3) ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้เกษตรกร
- 4) รับสมัครเกษตรกรที่สนใจและต้องการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตใหม่ในพื้นที่ไม่เหมาะสม
- 5) สรุปแผนปฏิบัติการรายชนิดสินค้าเพื่อบูรณาการกิจกรรม โดยวิเคราะห์ข้อมูลเกษตรกรพื้นที่เป้าหมายและประเภทกิจกรรมสำหรับปรับเปลี่ยนการผลิต ให้ปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจหน่วยงาน
- 6) ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการรายจังหวัด โดยสนับสนุนกิจกรรมการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่และขับเคลื่อนผ่าน ศพก.
- 7) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อหาแปลงต้นแบบและแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) สำหรับเป็นพื้นที่ตัวอย่างสู่การขยายผลให้เกษตรกรรายอื่น
 - 7.1) ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานโดยคณะทำงานขับเคลื่อนการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม
 - 7.2) ประเมินผลโครงการในภาพรวมในปีงบประมาณที่ผ่านมา โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
- 8) จัดทำแผนงาน/งบประมาณ รายงานประจำปีในระยะต่อไป

1.5 หน่วยงานที่รับผิดชอบ

1.5.1 หน่วยงานหลัก : กรมพัฒนาที่ดิน

1.5.2 หน่วยงานสนับสนุน : กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมวิชาการเกษตร กรมประมง กรมหม่อนไหม กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของโครงการ

1.6.1 พื้นที่การเกษตรได้รับการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และความต้องการของตลาด

1.6.2 เกษตรกรได้รับผลผลิตที่มีคุณภาพ ต้นทุนการผลิตต่ำ

1.6.3 เกษตรกรมีรายได้และคุณภาพชีวิตดีขึ้น และสามารถทำการเกษตรต่อไปได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

บทที่ 2

ระเบียบวิธีการประเมินผล

2.1 ความสำคัญของการประเมินผล

การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ เป็นนโยบายในการจัดการ และใช้ประโยชน์ที่ดินของประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ออกประกาศกำหนดเขตความเหมาะสมสำหรับการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ ทั้งพืช ปศุสัตว์ และ ประมง รวม 20 ชนิด ได้แก่ ด้านพืช ประกอบด้วย ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน ลำไย สับปะรดโรงงาน เงาะ ทุเรียน มังคุด กาแฟ และมะพร้าว ด้านปศุสัตว์ ประกอบด้วย โคเนื้อ โคนม สุกร ไก่เนื้อ ไก่ไข่ และด้านประมง ประกอบด้วย กุ้งทะเล และสัตว์น้ำจืด เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจทำการผลิตของเกษตรกร และการตัดสินใจเชิงนโยบายของหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง รวมถึงคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการผลิตและการตลาด การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้า และการลดต้นทุนด้วยการจัดการระบบขนส่งสินค้า โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ เกษตรกรมีรายได้และผลตอบแทนสูงสุดอย่างยั่งยืน โดยเน้นการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม โดยการปรับเปลี่ยนไปผลิตสินค้าเกษตรชนิดอื่นที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่าสินค้าเดิม

ดังนั้นเพื่อให้การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมดังกล่าวเกิดประสิทธิผล เพื่อแก้ไขปัญหาผลผลิตการเกษตรตกต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง อันเนื่องมาจากเกษตรกรยังคงใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อผลิตสินค้าเกษตร โดยเฉพาะข้าวและพืชเศรษฐกิจอื่น ในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) อีกทั้งเกษตรกรยังประสบปัญหาสินค้าเกษตรล้นตลาดในบางช่วง ผลผลิตไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้ดำเนินโครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Zoning by Agri-Map) อย่างต่อเนื่อง มีวัตถุประสงค์เพื่อบริหารจัดการพื้นที่ที่เหมาะสมน้อย (S3) และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) ให้ได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สังคม และเศรษฐกิจ และส่งเสริมสนับสนุน จูงใจ ให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ที่เหมาะสมน้อย (S3) และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) รวมถึงให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นหลังจากการปรับเปลี่ยนการผลิต ด้วยการสนับสนุนให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในพื้นที่ที่เหมาะสมน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) ปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agricultural Map for Adaptive Management : Agri-Map) โดยมีกรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหลักร่วมบูรณาการกับหน่วยงานภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการให้ความรู้ ถ่ายทอดเทคโนโลยีในการปรับเปลี่ยนจากการปลูกข้าว ไปดำเนินกิจกรรมอื่น การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ และสนับสนุนปัจจัยการผลิตในการปรับเปลี่ยนการผลิต รวมทั้งการพัฒนาสารสนเทศแผนที่การเกษตรเชิงรุกให้ครอบคลุม มีความทันสมัย และเป็นปัจจุบัน รวมถึงจัดทำแนวทางการบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2559 และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีเป้าหมายการดำเนินงานในพื้นที่ 68 จังหวัด

ปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวในพื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) จำนวน 620,255 ไร่ โดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้ทำการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวและยางพาราเป็นพืชชนิดอื่นทดแทน ได้แก่ พืชเศรษฐกิจ เช่น อ้อย ไม้ผล ไม้ยืนต้น หม่อน พืชอาหารสัตว์ รวมถึงเกษตรผสมผสาน และการประมง มีกรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก และมีหน่วยงานร่วมดำเนินงาน ได้แก่ กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมหม่อนไหม กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการประเมินผลโครงการ มีภารกิจในการประเมินผลโครงการฯ ซึ่งเป็นโครงการที่อยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และผลลัพธ์ ที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินโครงการ จึงทำการประเมินผลโครงการดังกล่าว เพื่อเสนอแนะแนวทางปรับปรุงการดำเนินโครงการต่อผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาการปรับปรุงการดำเนินโครงการในปีถัดไป ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินโครงการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้

2.2. วัตถุประสงค์ของการประเมินผล

เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของโครงการ

2.3 ขอบเขตการประเมินผล

2.3.1 พื้นที่เป้าหมาย พื้นที่เข้าร่วมโครงการ 68 จังหวัด

2.3.2 ประชากรเป้าหมาย

1) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

2) เจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.3.3 ระยะเวลาข้อมูล

ข้อมูลการดำเนินโครงการปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 (ตุลาคม 2561 – กันยายน 2562) และผลผลิตในฤดูการผลิต ปีเพาะปลูก 2561/62 และปีเพาะปลูก 2562/63

2.5 การตรวจเอกสารและแนวคิดทฤษฎี

2.5.1 การตรวจเอกสาร

1) ต้นทุนและผลตอบแทน

พรรณนิภา อนุรักษากรกุล และ ณรงค์ พลธีรักษ์ (2553) ได้ทำการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินและต้นทุนและผลตอบแทนในการลงทุนปลูกพืชเศรษฐกิจในภาคตะวันออก โดยเปรียบเทียบผลตอบแทนทางการเงินในการลงทุนปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมัน ในเขตเหมาะสมมากและเขตไม่เหมาะสม

จังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด พบว่า การลงทุนปลูกยางพาราจังหวัดระยองและจันทบุรีในเขตไม่เหมาะสม มีความคุ้มค่าทางการเงินมากกว่า เนื่องจากต้นทุนของเกษตรกรในเขตไม่เหมาะสมต่ำกว่าเกษตรกรในเขตเหมาะสม แต่ในเขตเหมาะสมมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและค่าแรงงานสูง และเกษตรกรนิยมจำหน่ายผลผลิตในรูปขี้ยางซึ่งราคาจำหน่ายต่ำกว่ายางแผ่น ซึ่งเป็นที่นิยมของเกษตรกรในเขตไม่เหมาะสม ทำให้เกษตรกรในเขตเหมาะสมมีรายได้ต่ำกว่าต้นทุนการผลิตมาก อีกทั้งเกษตรกรในเขตไม่เหมาะสมจังหวัดจันทบุรีมีการรวมกลุ่ม ทำให้มีอำนาจต่อรองในการจำหน่ายผลผลิตให้ได้ราคาสูงกว่า ส่วนจังหวัดตราด เขตเหมาะสมมีความคุ้มค่าทางการเงินมากกว่า โดยเกษตรกรในเขตไม่เหมาะสมมีต้นทุนในการจ้างแรงงานสูงกว่าเขตเหมาะสมมาก ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงและกำไรลดน้อยลงไปด้วย ด้านการลงทุนปลูกปาล์มน้ำมัน พบว่า จังหวัดระยอง ในเขตเหมาะสมมีความคุ้มค่าทางการเงินมากกว่าเขตไม่เหมาะสม เนื่องจากเกษตรกรในเขตไม่เหมาะสมมีต้นทุนการผลิตสูง ประกอบกับผลผลิตต่ำ ทำให้ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน ส่วนจังหวัดจันทบุรี และตราด ไม่คุ้มค่าทางการเงินทั้งในเขตเหมาะสมและไม่เหมาะสม เนื่องจากเกษตรกรใช้ปัจจัยการผลิตในอัตราสูง ทำให้เกษตรกรต้องแบกรับต้นทุนที่สูงขึ้น และเกษตรกรในจังหวัดระยองปลูกปาล์มน้ำมันเป็นพืชแซมกับพืชเศรษฐกิจชนิดอื่น และในจังหวัดตราด เกษตรกรมักพบปัญหาช้างป่าบุกรุก ทำลายผลผลิต จึงทำให้ไม่คุ้มค่ากับการลงทุนตามที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับผลการศึกษาความเหมาะสมทางเศรษฐกิจของการกำหนดเขตเศรษฐกิจข้าว กรณีศึกษาการผลิตข้าวในจังหวัดเชียงใหม่ (กรรณิกา แซ่ลิ้ว, นาวิณ โสภากุมิ และ นิวัติ อนุวงศ์รักษ์, 2561) พบว่า เกษตรกรในพื้นที่เขตศักยภาพที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว สามารถปลูกข้าวโดยมีสัดส่วนกำไรต่อต้นทุนสูงกว่าร้อยละ 30 ซึ่งจัดว่ามีความเหมาะสมทางเศรษฐกิจ และเกษตรกรบางรายที่ปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสม สามารถปลูกข้าวโดยมีสัดส่วนกำไรต่อต้นทุนสูงกว่าร้อยละ 30 ได้เช่นกัน เนื่องจากเกษตรกรมีความสามารถในการจัดการผลิตได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2562 ก) ได้จัดทำแนวทางการบริหารจัดการเขตเศรษฐกิจระดับภาค ซึ่งได้มีการศึกษาด้านเศรษฐกิจของสินค้าข้าวและยางพารา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและรายได้ให้เกษตรกร รวมทั้งวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนข้าวรายภาค โดยผลการศึกษาพบว่า ผลตอบแทนสุทธิของการผลิตข้าวหรือยางพาราในพื้นที่เหมาะสม เปรียบเทียบกับพื้นที่เหมาะสมน้อยหรือไม่เหมาะสมมีช่วงของข้อมูลแตกต่างกันในแต่ละภาค และพื้นที่ เช่น ผลตอบแทนสุทธิข้าวเจ้านาปีในภาคเหนือ สำหรับพื้นที่เหมาะสม (S1/S2) ระหว่าง 190.62 ถึง 1,407.76 บาทต่อไร่ ส่วนในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3/N) อยู่ระหว่าง -746.14 ถึง 1,714.93 บาทต่อไร่ ข้าวหอมมะลิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในพื้นที่เหมาะสม (S1/S2) ผลตอบแทนสุทธิของข้าวหอมมะลิลู่ระหว่าง -3,079.99 ถึง 2,544.49 บาทต่อไร่ ส่วนในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3/N) อยู่ระหว่าง -2,653.77 ถึง 776.89 บาทต่อไร่ ผลตอบแทนสุทธิของข้าวเจ้านาปรังภาคกลาง อยู่ระหว่าง 931.19 ถึง 2,284.51 บาทต่อไร่ ส่วนในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3/N) อยู่ระหว่าง 841.56 ถึง 1,579.16 บาทต่อไร่ ยางพาราภาคตะวันออก ผลตอบแทนสุทธิในพื้นที่เหมาะสม (S1/S2) อยู่ระหว่าง 440.62 ถึง 2,772.92 บาทต่อไร่ ส่วนในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3/N) ผลตอบแทนสุทธิอยู่ระหว่าง 107.21 ถึง 468.08 บาทต่อไร่ จากการทบทวนเอกสารการเปรียบเทียบผลตอบแทนสุทธิการผลิตพืชในพื้นที่ที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม พบว่า ไม่สามารถสรุปได้ว่าเกษตรกรที่ผลิตพืชในพื้นที่เหมาะสมจะได้รับผลตอบแทนสุทธิตามากกว่าเกษตรกรที่ผลิตพืชในพื้นที่ไม่เหมาะสม การได้รับ

ผลตอบแทนสุทธิของเกษตรกรเป็นไปได้ทั้งกำไรและขาดทุนในทั้งสองพื้นที่ เกษตรกรในพื้นที่เหมาะสมสามารถมีผลตอบแทนที่ติดลบได้ ในขณะที่เดียวกันเกษตรกรที่ปลูกพืชในพื้นที่ไม่เหมาะสมก็สามารถได้รับผลตอบแทนสุทธิต่อไร่สูงได้ ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการของเกษตรกร เช่น การปรับปรุงบำรุงดิน อัตราการใช้แรงงาน ปัจจัยการผลิต ลักษณะการจำหน่ายผลผลิต หรือปัจจัยด้านกายภาพ เช่น คุณภาพดินที่เสื่อมลงเนื่องจากการปลูกพืชเดิมเป็นระยะเวลานาน รวมถึงการประสบภัยพิบัติ โรค แมลง ส่งผลให้ในพื้นที่เหมาะสมในการผลิตพืช นั้น ๆ อาจไม่คุ้มทุนได้

สำหรับการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนระหว่างการผลิตพืชในพื้นที่ไม่เหมาะสมเทียบกับการปรับเปลี่ยนเป็นสินค้าเกษตรชนิดอื่นที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ กรมพัฒนาที่ดิน (2558) ได้วิเคราะห์ผลตอบแทนของการผลิตข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสม เปรียบเทียบกับการปรับเปลี่ยนไปผลิตสินค้าอื่นที่มีความเหมาะสมในพื้นที่เดียวกัน พบว่า ผลตอบแทนการปลูกข้าวในพื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) และไม่เหมาะสมข้าวนาปี (N) เกษตรกรจะได้รับผลตอบแทนสุทธิ 761.65 บาทต่อไร่ เปรียบเทียบกับกรณีการผลิตพืชชนิดอื่นซึ่งมีศักยภาพในพื้นที่เดียวกัน (S1 และ S2) ทดแทนการปลูกข้าว พบว่า ผลตอบแทนสุทธิของสินค้าเกษตรที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่นั้นให้ผลตอบแทนสุทธิสูงกว่าข้าวทั้งหมด ได้แก่ อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปาล์มน้ำมัน หล้าเนเปียร์ และปลานิล ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับการศึกษาของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2562 ก) ที่ทำการวิเคราะห์ผลตอบแทนของสินค้าทางเลือกรายภาค เพื่อเป็นแนวทางสำหรับบริหารจัดการเขตเศรษฐกิจในการปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าเกษตรอื่นทดแทนการปลูกข้าวหรือยางพาราในพื้นที่เหมาะสมน้อยหรือไม่เหมาะสม กล่าวคือ โดยส่วนใหญ่ผลตอบแทนสุทธิของการทำการเกษตรในพื้นที่ที่เหมาะสมกับพืชชนิดนั้น ๆ คุ้มค่ามากกว่าการปลูกข้าวหรือยางพาราในพื้นที่เหมาะสมน้อยหรือไม่เหมาะสม สินค้าเกษตรที่ให้ผลตอบแทนสุทธิที่คุ้มค่า เช่น ผลไม้ เกษตรผสมผสาน พืชสมุนไพร พืชอาหารสัตว์ เป็นต้น โดยสินค้าทางเลือกที่ให้ผลตอบแทนสูงมีความแตกต่างกันไปในแต่ละภาคและจังหวัด สำหรับภาคเหนือ เช่น จังหวัดแม่ฮ่องสอน ลำพูน เชียงราย พะเยา ได้แก่ อะโวคาโด จังหวัดกำแพงเพชร ส้มเขียวหวาน จังหวัดลำปาง ได้แก่ สับปะรดนอกฤดู ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดหนองคาย ได้แก่ ดอกเบญจมาศ ดอกมัม นครราชสีมา ได้แก่ พริก ข้าเหลือง ภาคกลาง จังหวัดสระบุรี ได้แก่ หล้าเนเปียร์ ภาคตะวันออก จังหวัดจันทบุรีได้แก่ ทุเรียน และภาคใต้ จังหวัดตรัง ได้แก่ สลัดสำหรับปลูกเป็นพืชร่วมกับยางพารา เป็นต้น อย่างไรก็ตามผลตอบแทนสุทธิของเกษตรกรอาจเปลี่ยนแปลงได้ ขึ้นกับราคา ปริมาณผลผลิต และความต้องการของตลาด ณ ช่วงเวลานั้น ๆ

จากการทบทวนเอกสารทำให้ทราบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการที่ปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตพืชในพื้นที่ไม่เหมาะสม เป็นสินค้าเกษตรชนิดอื่นที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ จะได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่ามากกว่าการผลิตพืชเดิม แต่อย่างไรก็ตามเกษตรกรมีโอกาสได้รับผลตอบแทนน้อยลงเช่นกัน เนื่องจากผลตอบแทนขึ้นกับราคา ปริมาณผลผลิตและความต้องการของตลาด ณ ช่วงเวลานั้น ๆ

2) การประเมินผลโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก (Zoning by Agri-Map)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เริ่มดำเนินโครงการตั้งแต่ปี 2559 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรโดยศูนย์ประเมินผล ได้มีการประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2561, 2562 ข, 2562 ค) ด้วยการเก็บข้อมูลจากเกษตรกรตัวอย่างและเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในปี 2559 จากจังหวัดน่าน ร้อยละ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ บุรีรัมย์ และอุทัยธานี สำหรับปี 2560 และ 2561 จากจังหวัดที่ตกเป็นตัวอย่าง และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ ผลการดำเนินงานของกรมพัฒนาที่ดิน นำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามรูปแบบการประเมินผล IPOO ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Outputs) และผลลัพธ์ (Outcomes) เปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับตัวชี้วัดที่กำหนด

จากผลการประเมินโครงการตั้งแต่ ปี 2559 – 2561 พบว่า มีจังหวัดที่เป็นพื้นที่ดำเนินการเพิ่มขึ้นทุกปี ในปี 2559 จำนวน 49 จังหวัด ปี 2560 และ 2561 จำนวน 53 และ 68 จังหวัด ตามลำดับ และพื้นที่ปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสมเพิ่มขึ้นเช่นกัน จาก 32,618 ไร่ ในปี 2559 เป็น 157,701 ไร่ (ร้อยละ 53 ของเป้าหมาย 300,000 ไร่) และ 270,167 ไร่ (เกินเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ 258,456 ไร่) ในปี 2560 และ 2561 ตามลำดับ เกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการได้ปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวในพื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) เป็นกิจกรรมอื่น เช่น ประมง พืชอาหารสัตว์ มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน เกษตรผสมผสาน หม่อนไหม ไม้ยืนต้น เป็นต้น สาเหตุที่เกษตรกรตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ ได้แก่ ราคาและปริมาณผลผลิตต่ำ ขาดแหล่งน้ำ พื้นที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกข้าว เป็นต้น โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนปัจจัยการผลิตสำหรับการปรับเปลี่ยนการผลิต และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์อบรมความรู้บัญชีต้นทุนอาชีพแก่เกษตรกร ซึ่งเกษตรกรทุกรายที่เข้าร่วมโครงการในปี 2559 – 2561 ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต แต่มีเกษตรกรที่เข้ารับการถ่ายทอดความรู้ ร้อยละ 93 75 และ 77 ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมเนื่องจากติดภารกิจ และบางรายมีองค์ความรู้ในการปรับเปลี่ยนการผลิตอยู่แล้ว หลังจากได้รับความรู้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2560 และ 2561 ร้อยละ 81.86 และ 93.61 ตามลำดับ นำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการปรับเปลี่ยนการผลิตของตนเอง ที่เหลือไม่ได้นำไปปฏิบัติเนื่องจากยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับการผลิตสินค้าชนิดใหม่อย่างชัดเจน บางรายเห็นว่ากิจกรรมการผลิตที่ได้รับการอบรมไม่เหมาะสมกับพื้นที่ของตนเอง ด้านผลตอบแทนสุทธิ พบว่า ก่อนเข้าร่วมโครงการปี 2559 ผลตอบแทนสุทธิของการปลูกข้าว 864 บาทต่อไร่ ในปี 2560 และ 2561 เป็น 1,021.33 และ 1,615.88 บาทต่อไร่ ตามลำดับ หลังจากเกษตรกรปรับเปลี่ยนไปดำเนินกิจกรรมอื่นแล้ว ได้รับผลตอบแทนสุทธิต่อไร่เพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับปลูกข้าวในทุกปีและทุกชนิดกิจกรรม ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2559 และ 2561 เท่ากับ 2,104 และ 2,077 บาทต่อไร่ ตามลำดับ มันสำปะหลัง ปี 2560 ผลตอบแทนสุทธิ 1,497.12 บาทต่อไร่ หม่อน ปี 2559 ผลตอบแทนสุทธิ 10,453 บาทต่อไร่ ปี 2560 และ 2561 ผลตอบแทนสุทธิ 7,810 และ 4,870 บาทต่อไร่ ตามลำดับ ประมง ปี 2559 ผลตอบแทนสุทธิ 19,667 บาทต่อไร่ ปี 2560 และ 2561 ผลตอบแทนสุทธิ 5,804 และ 4,638 บาทต่อไร่ ตามลำดับ พืชอาหารสัตว์ ปี 2559 ผลตอบแทนสุทธิ 15,435 บาทต่อไร่ ปี 2560 และ 2561 ผลตอบแทนสุทธิ

10,523 และ 3,656 บาทต่อไร่ ตามลำดับ เกษตรผสมผสาน ปี 2559 เกษตรกรได้รับผลตอบแทนสุทธิ 2,775 บาทต่อไร่ ปี 2560 และ 2561 ผลตอบแทนสุทธิ 2,493 และ 5,096 บาทต่อไร่ตามลำดับ อ้อยโรงงาน ปี 2559 และ 2560 ผลตอบแทนสุทธิ 2,598 และ 4,271.15 บาทต่อไร่ ยกเว้น เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2561 ที่ปรับเปลี่ยนเป็นการปลูกอ้อยโรงงาน ผลตอบแทนสุทธิ 541.42 บาทต่อไร่ น้อยกว่าการปลูกข้าว เนื่องจากราคาอ้อยตกต่ำ นอกจากนี้ยังพบว่า หลังจากเกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตแล้วประสบปัญหา เช่น ขาดแคลนน้ำ ขาดความรู้และวัสดุอุปกรณ์ในการปลูกพืชชนิดใหม่ ขาดตลาดรองรับผลผลิต เป็นต้น โดยในภาพรวมเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการทั้ง 3 ปีที่ผ่านมามีความพึงพอใจต่อโครงการในระดับมากถึงมากที่สุด และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ปี 2560 ร้อยละ 95.98 และปี 2561 ร้อยละ 92.58 ยังคงมีการดำเนินกิจกรรมการผลิตชนิดใหม่อย่างต่อเนื่อง ด้านการใช้ Agri-Map ของเจ้าหน้าที่ ในปี 2560 และ 2561 พบว่า ส่วนใหญ่ใช้ในการค้นหาข้อมูลพื้นฐาน ชั้นความเหมาะสมดินในการปลูกพืช แหล่งรับซื้อ โดยในการใช้งานพบข้อจำกัดของ Agri - Map ไม่สามารถใช้งานได้ในพื้นที่ที่ไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต รวมถึงข้อมูลที่ใช้ยังไม่เป็นปัจจุบัน และเจ้าหน้าที่บางรายขาดความชำนาญเนื่องจากไม่มีประสบการณ์และไม่มีความรู้พื้นฐานด้านการใช้แผนที่ระยะเวลาในการอบรมการใช้แผนที่ไม่เพียงพอต่อการสร้างการรับรู้และความเข้าใจอย่างครบถ้วน และในปี 2561 ได้มีการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวในพื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) เป็นการผลิตสินค้าอื่น พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อโอกาสในการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าว ได้แก่ ราคาข้าวปีการผลิต 2560/61 และปี 2561/62 ราคาอ้อยโรงงาน ปี 2560/61 การสนับสนุน ส่งเสริมจากหน่วยงานรัฐ และประสบการณ์การผลิตสินค้าอื่น

นอกจากนี้ สำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2562) ได้รายงานผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ.2561 พบว่า โครงการสามารถปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสมเป็นการเพาะปลูกพืชในพื้นที่ความเหมาะสม ส่งผลให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และมีรายได้เพิ่มขึ้น เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีความพึงพอใจในระดับมาก เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการประเมินผลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร นอกจากนี้เกษตรกรสามารถควบคุมปริมาณผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดแต่ละช่วงเวลา โดยรวมมีแนวโน้มดีขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม คณะผู้ตรวจสอบภายในยังพบความเสี่ยงหรือจุดอ่อนที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์โครงการ เช่น มีการส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรในพื้นที่ S1 และ S2 และนำผลการดำเนินงานดังกล่าวมาสรุปรวมกับการปรับเปลี่ยนในพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) ซึ่งเกิดจากการตลาดเคลื่อนจากการถ่ายทอดนโยบายจากระดับบนสู่พื้นที่ เป้าหมายและแผนการปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่ชัดเจนพอ เป็นต้น

จากการตรวจเอกสารการประเมินผลโครงการ ทำให้ทราบแนวทาง เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมที่ผ่านมา และหลังจากการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวในพื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) หรือไม่เหมาะสม (N) เป็นการผลิตอื่น ช่วยให้เกษตรกรมีรายได้สุทธิเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นมากกว่าการผลิตข้าว เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจต่อโครงการในระดับมาก หากเกษตรกร

สามารถปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่เหมาะสมน้อยหรือไม่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวได้อย่างถาวร สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการที่ต้องการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวเป็นสินค้าเกษตรอื่น นอกจากนี้จะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นแล้วยังสามารถส่งผลต่อเนื่องให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้ ในขณะที่เดียวกันเกิดการเปลี่ยนแปลงและผันผวนอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อโครงการ ดังนั้น จึงควรมีการวิเคราะห์เพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรในการปรับเปลี่ยนการผลิตอย่างต่อเนื่อง ไม่ตัดสินใจปลูกข้าวอีก นอกจากนี้จากผลการตรวจสอบภายในยังคงมีความคลาดเคลื่อน ไม่ชัดเจนด้านกระบวนการปฏิบัติงาน จึงยังคงจำเป็นต้องประเมินผลในด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ผลผลิต ผลลัพธ์ พร้อมทั้งวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจปรับเปลี่ยนการผลิตอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงาน และส่งเสริมปัจจัยที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณานำไปปฏิบัติต่อไป

2.5.2 แนวคิดและทฤษฎี

1) แนวคิดการประเมินผล

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง กระบวนการที่จะวัดและทำการวิเคราะห์ว่าผลที่เกิดจากการดำเนินงานนั้นตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลหรือผลกระทบเป็นไปตามที่วางแผนหรือไม่ การประเมินผลมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้น ทั้งในแง่บวกและแง่ลบเพื่อนำผลที่เกิดขึ้นไปใช้ในการปรับปรุงโครงการเดิมหรือจัดทำโครงการใหม่ โดยการประเมินผลโครงการ แบ่งออกเป็น 3 ประเภทตามระยะเวลาของโครงการ (บรรเทิง มาแสง, 2546 อ้างถึงใน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2562 ข) ดังนี้

1.1) การประเมินผลก่อนเริ่มโครงการ (Ex-ante or Pre-Project Evaluation) เป็นการประเมินผลก่อนการดำเนินงานตามโครงการ วัตถุประสงค์ในการประเมินผลนี้ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ โดยการวิเคราะห์ว่าผลที่จะได้ตามโครงการนั้น จะคุ้มกับการลงทุนหรือไม่ เป็นการวิเคราะห์เสนอผู้ที่มีหน้าที่ในการอนุมัติโครงการ

1.2) การประเมินผลระหว่างการดำเนินงานโครงการ (Ongoing or Concurrent Evaluation) เป็นการประเมินผลในระหว่างการดำเนินงานตามโครงการ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตที่ได้กับผลกระทบในระยะสั้นของโครงการ การประเมินผลในระยะนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานตามโครงการให้ดีขึ้น ซึ่งจะเป็นการป้องกันไม่ให้โครงการล้มเหลว นอกจากนี้บทเรียนที่ได้จากการประเมินผลยังสามารถนำไปใช้ในการจัดทำโครงการอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายกันได้

1.3) การประเมินผลหลังจากที่โครงการสิ้นสุดแล้ว (Ex-post Evaluation) เป็นการประเมินผลกระทบอันเกิดจากการดำเนินงานตามโครงการ โดยการเปรียบเทียบผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมระหว่างก่อนและหลังการดำเนินงาน เป็นการวิเคราะห์ว่าผลการดำเนินงานนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

หรือไม่ อย่างไรก็ตาม นอกจากนี้นับที่เรียนซึ่งไม่ว่าจะเป็นความสำเร็จหรือล้มเหลวของโครงการจะได้นำไปประกอบการพิจารณาเป็นแนวทางในการวางโครงการอื่น ๆ ต่อไป

2) แนวคิดการประเมินผลเชิงตรรกะ

รูปแบบการประเมินผลเชิงตรรกะ (Logic Model) เป็นวิธีการสื่อสารที่เป็นระบบและเห็นภาพได้ชัดเจน ที่สามารถนำเสนอความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานของแผนงานหรือโครงการ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ และผลงานที่ต้องการให้บรรลุผลสำเร็จตามที่คาดหวังไว้ (W.K. Kellogg Foundation, 2004 อ้างถึงใน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2562 ข)

รูปแบบเชิงตรรกะ (Logic Model) มี 5 องค์ประกอบ คือ

2.1) ทรัพยากรต่าง ๆ หรือที่เรียกว่า ปัจจัยนำเข้า (Resource/Inputs) เช่น คน งบประมาณ การจัดองค์กร และชุมชน ที่แผนงานสามารถจัดหาได้เพื่อดำเนินงาน

2.2) กิจกรรมของแผนงาน (Activities) เป็นสิ่งที่แผนงานจัดทำโดยใช้ทรัพยากร กิจกรรมทั้งกระบวนการ เครื่องมือ เหตุการณ์ เทคโนโลยี และการกระทำที่เป็นส่วนที่แผนงานตั้งใจจะทำ กิจกรรมการพัฒนานี้ จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหรือแผนงานที่ต้องการบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งได้แก่ ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ

2.3) ผลผลิต (Outputs) เป็นผลที่เกิดขึ้นโดยตรง จากการจัดกิจกรรมของแผนงาน และอาจครอบคลุมถึงประเภท ระดับ และเป้าหมายของการให้บริการที่ส่งมอบของแผนงาน

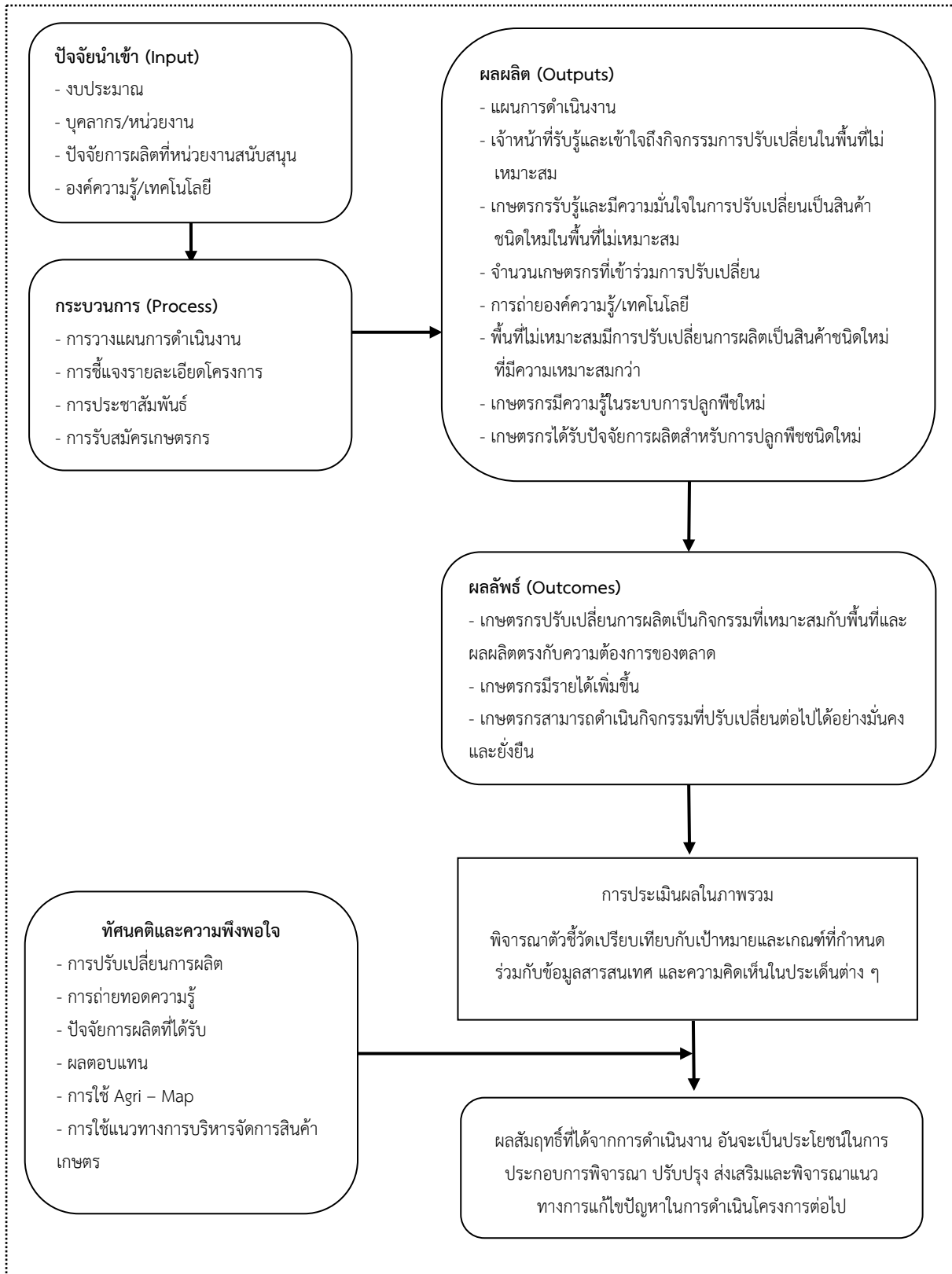
2.4) ผลลัพธ์ (Outcomes) เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความรู้ ทักษะ สถานภาพ และระดับของหน้าที่การงานของผู้มีส่วนร่วมในแผนงาน

2.5) ผลกระทบ (Impact) เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจที่เกิดขึ้นในองค์กร ชุมชน หรือระบบ อันเป็นผลการสืบเนื่องจากการจัดกิจกรรมของแผนงาน ซึ่งโดยปกติจะทำการประเมินผลกระทบเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของแผนงาน

3) การวัดทัศนคติ

มาตรวัดแบบลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) ที่สร้างขึ้นโดย Rensis Likert ถือเป็นเครื่องมือการวัดข้อมูลเชิงคุณภาพที่นิยมใช้กันทั่วไป เพื่อใช้วัดตัวแปร อาทิ ทัศนคติ ความเข้าใจ ความคิดเห็น และความพึงพอใจ เป็นต้น ซึ่งวิธีการได้ของมาตรวัดแบบลิเคิร์ตสเกล ต้องออกแบบสอบถามระดับความคิดเห็นในคำถามแต่ละข้อได้หลายระดับ (Rensis, 1932 อ้างถึงใน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2560) ในการประเมินผลครั้งนี้ได้แบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดให้ พึงพอใจมากที่สุด เท่ากับ 5 พึงพอใจมาก เท่ากับ 4 พึงพอใจปานกลาง เท่ากับ 3 พึงพอใจน้อย เท่ากับ 2 และพึงพอใจน้อยที่สุด เท่ากับ 1

2.6 กรอบแนวคิดในการประเมินผล

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการประเมินผลโครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรกรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Zoning by Agri-Map) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

2.7 วิธีการประเมินผล

2.7.1 รูปแบบการประเมินผล ใช้แนวคิดการประเมินผลแบบ Logic เป็นกรอบในการกำหนดประเด็นที่ต้องการประเมินผล ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการ (Process) ผลได้ (Outputs) และผลลัพธ์ (Outcomes)

2.7.2 ประเภทการประเมินผล เป็นการประเมินผลระหว่างการทำงานโครงการ (Ongoing Evaluation) เนื่องจากโครงการได้ดำเนินการมาระยะหนึ่งแล้ว แต่ยังไม่สิ้นสุดโครงการ ยังดำเนินต่อไป โดยมุ่งเน้นพิจารณาผลได้ ผลลัพธ์ ปัญหา อุปสรรค ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

2.7.3 แผนแบบการประเมินผล เป็นการเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจริงกับเป้าหมายโครงการเปรียบเทียบก่อนและหลังมีโครงการ และเปรียบเทียบผลตอบแทนสุทธิจากการผลิตสินค้าปรับเปลี่ยนกับสินค้าขาวในฤดูกาลผลิตปี 2561/62

2.7.4 ประเด็นและตัวชี้วัด จากรูปแบบการประเมินผลดังกล่าว นำมาสร้างเป็นประเด็นและตัวชี้วัดของโครงการฯ ปี 2562 ดังนี้ (ตารางที่ 2.1)

ตารางที่ 2.1 ประเด็น ตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัด ของการประเมินผลโครงการ

ประเด็น	ตัวชี้วัด	เกณฑ์
1. ปัจจัยนำเข้า		
1.1 งบประมาณ	- งบประมาณที่เบิกจ่าย - ความเพียงพอและทันเวลาของการจัดสรรงบประมาณเมื่อเทียบกับแผนการปฏิบัติงาน	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 96 ของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร - ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
1.2 บุคลากร/หน่วยงาน	- จำนวนหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการ	- ตามเป้าหมายที่กำหนด
1.3 ปัจจัยการผลิต	- ชนิดปัจจัยการผลิตที่สนับสนุนให้เกษตรกร	- ตามเป้าหมาย 5 กิจกรรม ได้แก่ ประมง ปศุสัตว์ หม่อน พืชและเกษตรผสมผสาน
1.4 องค์ความรู้/เทคโนโลยี	- หลักสูตรที่อบรมให้เกษตรกร	- ตามเป้าหมายที่กำหนด
2. กระบวนการ		
2.1 การวางแผนการดำเนินงาน	- จำนวนหน่วยงานที่มีการใช้ Agri – Map ในการวางแผน - ร้อยละของเจ้าหน้าที่ที่นำแนวทางการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจระดับภาคและการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจสินค้าเกษตรระดับจังหวัดไปประยุกต์ใช้	- ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - ทุกจังหวัด

ตารางที่ 2.1 ประเด็น ตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัด ของการประเมินผลโครงการ (ต่อ)

ประเด็น	ตัวชี้วัด	เกณฑ์
2.2 การชี้แจงรายละเอียดโครงการ	- จำนวนครั้งที่ชี้แจงเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่รับทราบรายละเอียดของโครงการ	- ตามเป้าหมายที่แต่ละหน่วยงานกำหนด
2.3 การประชาสัมพันธ์	- จำนวนช่องทางการประชาสัมพันธ์ - จำนวนครั้งในการประชาสัมพันธ์ - ร้อยละของเกษตรกรที่เข้าถึงช่องทางการประชาสัมพันธ์	- อย่างน้อย 2 ช่องทาง - อย่างน้อย 1 ครั้ง - ร้อยละ 80 ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
2.4 การรับสมัครเกษตรกร	- ความเหมาะสมของเงื่อนไข ขั้นตอนการสมัครเข้าร่วมโครงการ	- ระดับมาก
2.5 การถ่ายทอดความรู้	- ความเหมาะสมของหลักสูตร/กระบวนการถ่ายทอดความรู้	- ระดับมาก
3. ผลผลิต		
3.1 การรับรู้รายละเอียดโครงการ	- ร้อยละของเจ้าหน้าที่ที่รับรู้และเข้าใจรายละเอียดการดำเนินงานโครงการ - ร้อยละของเกษตรกรที่รับรู้และเข้าใจรายละเอียดโครงการ	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 - ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
3.2 การเข้าร่วมโครงการ	- จำนวนพื้นที่เข้าร่วมโครงการ	- ตามเป้าหมาย
3.3 ความรู้/ทักษะการผลิตสินค้าใหม่	- ร้อยละเกษตรกรที่เข้ารับการถ่ายทอดความรู้	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
3.4 การปรับเปลี่ยนการผลิต	- ร้อยละเกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนการผลิตแล้ว	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
3.5 ปัจจัยการผลิตสำหรับการปรับเปลี่ยน	- ร้อยละเกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต - ความทันเวลาของเกษตรกรที่ได้รับปัจจัยการผลิตทันเวลาตามแผนการดำเนินงาน - ร้อยละของเกษตรกรได้รับปัจจัยการผลิตทันต่อการนำไปใช้ - ความเหมาะสมของปัจจัยการผลิตที่เกษตรกรได้รับ	- ตามเป้าหมาย - ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 - ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 - ระดับมาก

ตารางที่ 2.1 ประเด็น ตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัด ของการประเมินผลโครงการ (ต่อ)

ประเด็น	ตัวชี้วัด	เกณฑ์
4. ผลลัพธ์		
4.1 องค์ความรู้สำหรับการปรับเปลี่ยน	- ระดับความเข้าใจองค์ความรู้ด้านการปรับเปลี่ยนการผลิตของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ - ระดับความเข้าใจองค์ความรู้บัญชีต้นทุนอาชีพของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ - ร้อยละของเกษตรกรที่นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	- ระดับมาก - ระดับมาก - ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
4.2 การปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิต	- ร้อยละเกษตรกรที่นำปัจจัยการผลิตที่ได้รับการสนับสนุนใช้ประโยชน์ - ร้อยละเกษตรกรที่ได้รับปัจจัยการผลิตอย่างเพียงพอ	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 - ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
4.3 ผลผลิต	- ความเห็นด้านคุณภาพผลผลิต	- ระดับมาก
4.4 การตลาด	- ร้อยละของเกษตรกรที่มีตลาดรองรับผลผลิต - จำนวนช่องทางการจำหน่ายผลผลิต (กรณีเกษตรกรจำหน่ายผลผลิต)	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 - เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 ช่องทาง
4.5 ผลตอบแทน	- ร้อยละของผลตอบแทนสุทธิที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ - ร้อยละของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีผลตอบแทนสุทธิเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับก่อนการปรับเปลี่ยนการผลิต	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 - ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
4.6 ความยั่งยืน	- ร้อยละของเกษตรกรที่คาดว่าจะปรับเปลี่ยนอย่างต่อเนื่อง - ร้อยละของเกษตรกรที่คาดว่าจะเพิ่มพื้นที่ปรับเปลี่ยน	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 - ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30
5. ทักษะและความพึงพอใจ		
5.1 เกษตรกร	- ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อภาพรวมโครงการ การปรับเปลี่ยน การถ่ายทอดความรู้ ต่อปัจจัยการผลิตที่ได้รับ และผลตอบแทน	- ระดับมาก
5.2 เจ้าหน้าที่	- ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ต่อการใช้ Agri – Map - ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ต่อแนวทางการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจระดับภาค และการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจสินค้าเกษตร	- ระดับมาก - ระดับมาก

2.8 การรวบรวมข้อมูล

2.8.1 วิธีการรวบรวมข้อมูล รวบรวมจากการสำรวจกลุ่มที่ตกเป็นตัวอย่างโดยใช้แบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือ และรวบรวมจากการศึกษาเอกสาร รายงานผลการดำเนินงาน รวมทั้งรายงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

2.8.2 แหล่งข้อมูล ประกอบด้วย

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สํารวจด้วยวิธีการสำรวจด้วยตัวอย่าง ดังนี้

1.1) หน่วยตัวอย่างเกษตรกร กำหนดขนาดตัวอย่างเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ โดยจำแนกตามกิจกรรมการผลิตสินค้าชนิดใหม่ทดแทนการปลูกข้าว ได้แก่ ประมง ปศุสัตว์ หม่อน พืชเศรษฐกิจอื่น เช่น อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และเกษตรผสมผสาน ยกเว้นการปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชไม่ผล ไม้ยืนต้น เนื่องจากต้องใช้เวลา 2 – 3 ปี เกษตรกรจึงจะได้รับผลผลิต

จากประชากรเป้าหมายตามชนิดสินค้าใหม่ที่ปรับเปลี่ยนดังกล่าวข้างต้น จำนวน 16,288 ราย (กรมพัฒนาที่ดิน, 2562) กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ (Neuman, 1991 อ้างถึงใน สมชาย วรกิจเกษมสกุล, 2554) ประชากรเท่ากับ 10,000 คน ใช้อัตราส่วนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 10 แต่เนื่องด้วยขอบเขตข้อมูลที่จัดเก็บมีความซับซ้อน แบบสัมภาษณ์ต้องมีความละเอียด และครอบคลุมประเด็นสำคัญ ๆ เช่น ต้นทุนการผลิต เป็นต้น ประกอบกับ ระยะเวลา บุคลากรที่มีอยู่อย่างจำกัด จึงกำหนดขนาดตัวอย่าง ร้อยละ 4 ของประชากรในแต่ละกลุ่ม ซึ่งได้ขนาดตัวอย่างในการจัดเก็บรวม 658 ราย ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการแล้ว มีข้อจำกัดในการสำรวจเนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโคโรนาไวรัส 2019 (COVID-19) จึงได้มีการปรับแผนการเก็บข้อมูล โดยรวบรวมได้ 462 ตัวอย่าง (ตารางที่ 2.2)

ตารางที่ 2.2 จำนวนเกษตรกรตัวอย่าง

กิจกรรมการผลิตชนิดใหม่ แทนการปลูกข้าว	ประชากร	ตัวอย่างตามแผน	ตัวอย่างที่เก็บได้จริง
1. ประมง	5,000	200	135
2. ปศุสัตว์	3,193	128	92
3. หม่อน	629	30	24
4. พืชเศรษฐกิจอื่น (อ้อยโรงงาน)	1,106	45	39
5. เกษตรผสมผสาน	6,360	255	172
รวม	16,288	658	462

ที่มา : จากการคำนวณและสำรวจ

1.2) หน่วยตัวอย่างเจ้าหน้าที่ กำหนดจำนวนตัวอย่างตามจำนวนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในจังหวัดที่ตกเป็นตัวอย่าง หน่วยงานละอย่างน้อย 1 ราย จังหวัดละ 3 – 5 ราย

1.3) แผนการสุ่มตัวอย่าง

1.3.1) ตัวอย่างเกษตรกร ทำการสุ่มอย่างง่ายแบบไม่ทดแทน (Simple Random Sampling without Replacement) จากบัญชีรายชื่อเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแต่ละกิจกรรมให้ครบตามจำนวนตัวอย่างที่กำหนด

1.3.2) ตัวอย่างเจ้าหน้าที่ ใช้การสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ ในจังหวัดที่ตกเป็นตัวอย่างให้ครอบคลุมทุกชนิดสินค้าที่ปรับเปลี่ยนการผลิต

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) รวบรวมจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ รายงานผลการดำเนินงาน เอกสารประกอบการประชุม เว็บไซต์และแหล่งอื่น ๆ

2.9 การวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินผลครั้งนี้ ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยใช้สถิติ ดังนี้

1) สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) อธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าสถิติประกอบการอธิบาย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าผลรวม ตามตัวชี้วัด

2) การวัดทัศนคติ โดยสรุปข้อมูลที่เป็นคำถามปลายเปิด คำอธิบาย ประเด็น ปัญหา ข้อเสนอแนะ และทัศนคติ จัดเป็นกลุ่ม หมวดหมู่ การให้คะแนน ความเห็น ความพึงพอใจ จากคะแนนเต็ม 5 โดย 1 = น้อยที่สุด เพิ่มไปจนกระทั่ง 5 = มากที่สุด โดยใช้มาตรวัดแบบ Likert Scale แบ่งช่วงของคะแนนออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จากนั้นคำนวณคะแนนของความคิดเห็นในแต่ละระดับ และจัดช่วงคะแนนได้ดังนี้

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{\text{คะแนนมาก} - \text{คะแนนน้อย}}{\text{จำนวนระดับ}}$$

โดยที่ คะแนนมาก คือ คะแนนที่กำหนดมากที่สุด
 คะแนนน้อย คือ คะแนนที่กำหนดน้อยที่สุด
 จำนวนระดับ คือ ระดับการวัดที่กำหนดไว้

ค่าที่คำนวณได้จากสูตรด้านบน เช่น กรณี 5 ระดับ จะได้ช่วงคะแนนเท่ากับ $(5 - 1) / 5 = 0.80$ นำค่าช่วงคะแนนดังกล่าวไปกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

ระดับคะแนน	การแปลผล
1.00 - 1.80	เห็นด้วยน้อยที่สุด
1.81 - 2.60	เห็นด้วยน้อย
2.61 - 3.40	เห็นด้วยปานกลาง
3.41 - 4.20	เห็นด้วยมาก
4.21 - 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด

2.10 นิยามศัพท์เฉพาะ

2.10.1 การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning)

การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) หมายถึง การกำหนดขอบเขตพื้นที่ที่เหมาะสมของการทำการเกษตรในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูง โดยกำหนดจากข้อมูล ดิน น้ำ ภูมิอากาศ และสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ นำมาประกอบกับข้อมูลพืช สัตว์ ประมง ในแต่ละชนิด รวมทั้งวิเคราะห์ร่วมกับความต้องการของตลาด และสมดุลของอุปสงค์ - อุปทาน (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2557)

2.10.2 Agri-Map

แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) เป็นการบูรณาการข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรจากทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการการเกษตรไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยมีการปรับข้อมูลให้ทันสมัย และพัฒนาเพิ่มความสะดวกการใช้งานให้เกิดการเข้าถึงข้อมูลโดยง่าย พร้อมกับสามารถติดตามข้อมูลความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและรอบด้านครอบคลุมการนำไปใช้ประโยชน์ทุกด้าน ที่สำคัญเป็นการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้กับข้อมูลด้านการเกษตร ซึ่งสามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรไทยในรายพื้นที่ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ Agri-Map สามารถใช้งานได้ทั้งคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต และสมาร์ตโฟนที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต โดยเข้าใช้งานผ่านหน้าเว็บไซต์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (<http://agri-map-online.moac.go.th/>) หรือแอปพลิเคชัน Agri-Map ทั้งนี้ เอกสารคู่มือการใช้สามารถศึกษาและสามารถดาวน์โหลดได้ในหน้าเว็บไซต์ดังกล่าว

2.10.3 ระดับความเหมาะสมของพื้นที่

กรมพัฒนาที่ดิน กำหนดเกณฑ์ความเหมาะสมของพื้นที่ในการผลิตสินค้าเกษตรชนิดต่าง ๆ โดยใช้เกณฑ์หลัก 2 ด้าน คือ

1) ด้านสารสนเทศภูมิศาสตร์ ซึ่งเป็นข้อมูลจากแผนที่ต่าง ๆ ได้แก่ แผนที่ดิน สภาพการใช้ที่ดิน เขตเส้นฝน เขตป่าตามกฎหมาย เขตปฏิรูปที่ดิน นิคมสหกรณ์การเกษตร เขตชลประทาน และขอบเขตการปกครอง

2) ด้านปัจจัยต่อการเจริญเติบโตของพืช ได้แก่ ความชื้น อุณหภูมิ ธาตุอาหารในดิน ความเค็ม ความเป็นกรด-ด่างของดิน และความเสียหายจากการเกิดน้ำท่วม เป็นต้น

จากปัจจัยหลักทั้ง 2 ด้าน นำมาพิจารณากำหนดระดับความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร 4 ระดับ ได้แก่

(1) S1 : Highly Suitable	เหมาะสมสูง - ไม่มีข้อจำกัดในการปลูก
(2) S2 : Moderately Suitable	เหมาะสมปานกลาง - มีข้อจำกัดเล็กน้อยแก้ไขได้
(3) S3 : Marginally Suitable	เหมาะสมเล็กน้อย - มีข้อจำกัดที่แก้ไขได้ยาก ต้องลงทุนสูง
(4) N : Non-Suitable	ไม่เหมาะสม - มีข้อจำกัดที่แก้ไขไม่ได้ หรือลงทุนสูงมาก

2.11 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้จากการประเมินผล

ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผลการประเมินผลใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินโครงการต่อไป

บทที่ 3

สภาพทั่วไปของเกษตรกร

3.1 สภาพทั่วไปของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

3.1.1 เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำการเกษตร

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 55.43 เป็นเพศหญิง และร้อยละ 44.57 เป็นเพศชาย เกษตรกรร้อยละ 40.39 มีอายุ 51-60 ปี รองลงมาร้อยละ 27.51 อายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 25.55 อายุ 41-50 ปี และร้อยละ 6.55 อายุต่ำกว่า 40 ปี โดยเกษตรกรร้อยละ 40.44 จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 26.37 ระดับชั้นประถมศึกษาปลาย ร้อยละ 16.04 ระดับมัธยมปลายหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ร้อยละ 9.67 ระดับมัธยมต้น ร้อยละ 3.74 ระดับปริญญาตรีและระดับอื่น ๆ ร้อยละ 2.20 และร้อยละ 1.54 ไม่สำเร็จการศึกษา ทั้งนี้ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีประสบการณ์ในการทำการเกษตรเฉลี่ย 31 ปี (ตารางที่ 3.1)

ตารางที่ 3.1 เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำการเกษตร

รายการ	จำนวน
1. เพศ (ร้อยละ)	100.00
1.1 หญิง	55.43
1.2 ชาย	44.57
2. ช่วงอายุ (ร้อยละ)	100.00
2.1 น้อยกว่า 30 ปี	0.44
2.2 31-40 ปี	6.11
2.3 41-50 ปี	25.55
2.4 51-60 ปี	40.39
2.5 60 ปี ขึ้นไป	27.51
3. ระดับการศึกษา (ร้อยละ)	100.00
3.1 ไม่สำเร็จการศึกษา	1.54
3.2 ประถมต้น	40.44
3.3 ประถมปลาย	26.37
3.4 มัธยมต้น	9.67
3.5 มัธยมปลาย/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	16.04
3.6 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	1.32
3.7 ปริญญาตรี	3.74
3.8 ปริญญาโท	0.88
4. ประสบการณ์ทำการเกษตร (ปี)	30.77

ที่มา : จากการสำรวจ

3.1.2 อาชีพหลัก

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 95.60 ทำอาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพหลัก รองลงมาร้อยละ 1.54 ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 1.32 ทำงานประจำ ร้อยละ 0.88 ประกอบอาชีพรับจ้างทั้งในและนอกภาคเกษตร และร้อยละ 0.66 เป็นผู้ว่างงาน แม่บ้าน คนชราและผู้พิการ (ตารางที่ 3.2)

ตารางที่ 3.2 อาชีพหลักของผู้เข้าร่วมโครงการ

อาชีพ	ร้อยละ
1. เกษตรกร	95.60
2. ธุรกิจส่วนตัว	1.54
3. ทำงานประจำ	1.32
4. รับจ้างในภาคเกษตร	0.44
5. รับจ้างนอกภาคเกษตร	0.44
6. ว่างงาน/แม่บ้าน	0.44
7. คนชรา/ผู้พิการ	0.22
รวม	100.00

ที่มา : จากการสำรวจ

3.1.3 การถือครองที่ดิน

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีพื้นที่ทำการเกษตร 31.42 ไร่ต่อราย เป็นพื้นที่ของตนเอง 25.13 ไร่ต่อราย พื้นที่เช่า 4.69 ไร่ต่อราย และพื้นที่ที่ไม่ต้องเสียค่าเช่าเฉลี่ย 1.60 ไร่ต่อราย และพื้นที่อื่น ๆ เช่น พื้นที่อยู่อาศัย บ่อน้ำ 1.02 ไร่ต่อราย (ตารางที่ 3.3)

ตารางที่ 3.3 การถือครองที่ดินของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

การถือครองที่ดิน	จำนวน
1. พื้นที่ทำการเกษตร	31.42
1.1 พื้นที่ของตนเอง	25.13
1.2 พื้นที่เช่า	4.69
1.3 พื้นที่ที่ไม่ต้องเสียค่าเช่า	1.60
2. พื้นที่อื่น ๆ	1.02

หน่วย : ไร่ต่อราย

ที่มา : จากการสำรวจ

3.1.4 จำนวนสมาชิกและแรงงานในครัวเรือน

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 รายต่อครัวเรือน โดยมีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 3 รายต่อครัวเรือน ซึ่งเป็นจำนวนแรงงานในภาคเกษตร 3 รายต่อครัวเรือน (ตารางที่ 3.4)

ตารางที่ 3.4 จำนวนสมาชิกและแรงงานในครัวเรือน

หน่วย : รายต่อครัวเรือน

สมาชิกและแรงงานในครัวเรือน	จำนวน
1. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	4
2. จำนวนแรงงานในครัวเรือน	3
3. จำนวนแรงงานในภาคเกษตร	3

ที่มา : จากการสำรวจ

3.1.5 แหล่งน้ำ

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 91.13 ใช้น้ำฝนสำหรับทำการเกษตร รองลงมาร้อยละ 33.33 ใช้น้ำจากบ่อ สระ หรือน้ำบาดาลของตนเอง และร้อยละ 14.39 สูบเองจากแหล่งธรรมชาติ ส่วนที่เหลืออาศัยน้ำจากแหล่งอื่น ๆ เช่น ชลประทาน สูบจากแหล่งน้ำธรรมชาติ เป็นต้น (ตารางที่ 3.5)

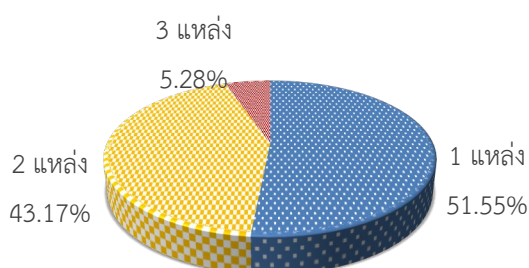
ตารางที่ 3.5 แหล่งน้ำสำหรับทำการเกษตร

แหล่งน้ำ	ร้อยละ
1. น้ำฝน	91.13
2. ชลประทาน	7.19
3. บ่อ/สระ/บาดาล ของตนเอง	33.33
4. สูบเองจากแหล่งธรรมชาติ	14.39
5. โครงการ/เอกชน สูบจากแหล่งธรรมชาติ	6.24
6. กลุ่ม/สถาบัน สูบจากแหล่งธรรมชาติ	1.20
7. ซื้อจากผู้ให้บริการ/ประปา	0.24

หมายเหตุ : เกษตรกรตอบได้หลายคำตอบ

ที่มา : จากการสำรวจ

นอกจากนี้ พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ ร้อยละ 51.55 มีแหล่งน้ำสำหรับทำการเกษตรเพียงแหล่งเดียว รองลงมาร้อยละ 43.17 และ 5.28 มีแหล่งน้ำสำหรับทำการเกษตร 2 และ 3 แหล่ง ตามลำดับ (ภาพที่ 3.1)

ภาพที่ 3.1 จำนวนแหล่งน้ำสำหรับปลูกข้าวของเกษตรกร

ที่มา : จากการสำรวจ

บทที่ 4

ผลการประเมิน

ผลการประเมินโครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Zoning by Agri-Map) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ตามกรอบการประเมินผลเชิงตรรกะ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลได้ และผลลัพธ์ สามารถสรุปได้ ดังนี้

4.1 ปัจจัยนำเข้า

4.1.1 งบประมาณ

ในการดำเนินงานเป็นการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีกรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหลัก สนับสนุนให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการทำเกษตร โดยเฉพาะสินค้าข้าวและยางพาราในพื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) หรือไม่เหมาะสม (N) เป็นสินค้าเกษตรชนิดอื่น ซึ่งได้รับจัดสรรงบประมาณสำหรับดำเนินโครงการ 433.82 ล้านบาท (ไม่รวมงบประมาณของการยางแห่งประเทศไทย) ผลการเบิกจ่าย ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 เป็นเงิน 321.29 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 74.06 ของงบประมาณที่ได้รับจัดสรร แบ่งเป็นงบประมาณสำหรับดำเนินกิจกรรม 1) พัฒนาข้อมูลสารสนเทศแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) โดยกรมพัฒนาที่ดินและสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้รับจัดสรรงบประมาณรวม 54.61 ล้านบาท ในการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อรองรับเขตเกษตรเศรษฐกิจและศึกษาวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจสินค้าเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจ ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ 42.81 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 78.39 ของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร และ 2) ปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ได้รับจัดสรรงบประมาณรวม 379.21 ล้านบาท ซึ่งเป็นการดำเนินกิจกรรมของหน่วยงานร่วมบูรณาการ ได้แก่ กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมหม่อนไหม สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมถึงกรมพัฒนาที่ดิน ในการสนับสนุนการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตของเกษตรกร เช่น การถ่ายทอดเทคโนโลยี การสนับสนุนปัจจัยการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้เกษตรกรในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เป็นต้น ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ 278.48 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 73.44 ของงบประมาณที่ได้รับจัดสรร (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 การเบิกจ่ายงบประมาณโครงการ ปิงปิงประมาณ พ.ศ. 2562

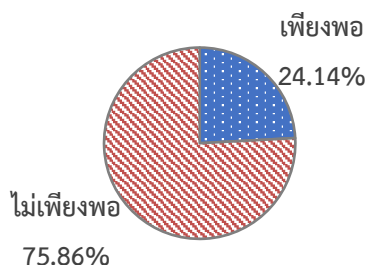
หน่วยงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)		ร้อยละ
	ได้รับจัดสรร	ผลการเบิกจ่าย	
1. พัฒนาข้อมูลสารสนเทศแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)	54.61	42.81	78.39
- กรมพัฒนาที่ดิน	46.61	35.38	75.92
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	8.00	7.42	92.76
2. ปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)	379.21	278.48	73.44
- กรมประมง	19.18	17.34	90.43
- กรมปศุสัตว์	149.63	104.28	69.69
- กรมพัฒนาที่ดิน	143.28	97.59	68.11
- กรมวิชาการเกษตร	19.62	19.10	97.35
- กรมส่งเสริมการเกษตร	20.56	16.51	80.32
- กรมหม่อนไหม	4.35	2.34	53.79
- สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	17.40	16.13	92.69
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	5.18	5.18	100.00
รวม	433.82	321.29	74.06

ที่มา : 1. งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากเอกสารงบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2. ผลการเบิกจ่ายงบประมาณจากรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี

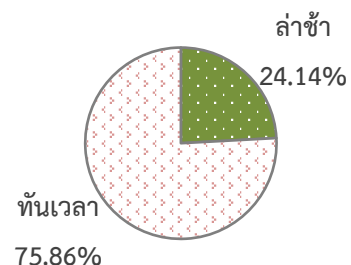
พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2561 - 30 กันยายน 2562 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อย่างไรก็ตาม การจัดสรรงบประมาณของหน่วยงานมีความแตกต่างกันไปในแต่ละจังหวัด โดยเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ร้อยละ 75.86 เห็นว่า งบประมาณที่ได้รับเพียงพอกับการดำเนินงาน และร้อยละ 24.14 เห็นว่า ไม่เพียงพอ เนื่องจากไม่สามารถสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกรได้อย่างเพียงพอ (ภาพที่ 4.1) ด้านความทันเวลาของงบประมาณเมื่อเทียบกับแผนการปฏิบัติงาน พบว่า ร้อยละ 75.86 เห็นว่าได้รับจัดสรรงบประมาณทันกับแผนปฏิบัติงาน และร้อยละ 24.14 เห็นว่าการจัดทำงบประมาณมีความล่าช้า ซึ่งส่งผลกระทบต่อช่วงเวลาการสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกรด้วย โดยงบประมาณควรมาก่อนเดือนธันวาคม 2562 หรือมกราคม 2563 (ภาพที่ 4.2)

ภาพที่ 4.1 ความเพียงพอของงบประมาณ

ที่มา : จากการสำรวจ

ภาพที่ 4.2 ความทันเวลาของงบประมาณ

ที่มา : จากการสำรวจ

4.1.2 บุคลากรและหน่วยงานขับเคลื่อน

ในการดำเนินโครงการมีกรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงาน บูรณาการกับหน่วยงานอื่น ๆ ภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 9 หน่วยงานตามเป้าหมายที่กำหนด ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมหม่อนไหม กรมปศุสัตว์ กรมประมง สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รวมทั้งการayangแห่งประเทศไทย ทั้งส่วนกลางและในพื้นที่ โดยดำเนินการวางแผนกำหนดพื้นที่ปรับเปลี่ยนการผลิตร่วมกัน สนับสนุนเกษตรกร ทั้งองค์ความรู้ในการปรับเปลี่ยน และบางหน่วยงานบางพื้นที่ มีการสนับสนุนปัจจัยการผลิต และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ให้ความรู้ด้านการทำบัญชีต้นทุนอาชีพ

4.1.3 ปัจจัยการผลิต

หน่วยงานที่ร่วมบูรณาการได้มีการสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิต โดยการสนับสนุนปัจจัยการผลิตบางส่วนให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการตามกิจกรรมที่เกษตรกรปรับเปลี่ยน ครบทั้ง 5 กิจกรรม ได้แก่

- 1) กิจกรรมประมง กรมประมง สนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำ เช่น ปลานิล ปลาดุก เพ็ญ ปูนา สำหรับปรับสภาพบ่อ หัวอาหารปลา ร้าอ่อนสำหรับเลี้ยงในบ่อจืดที่กรมพัฒนาที่ดินได้ให้การสนับสนุนเกษตรกร
- 2) กิจกรรมปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ สนับสนุนเงินสำหรับซื้อปัจจัยการผลิตให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ไร่ละ 2,000 บาท เพื่อปลูกพืชอาหารสัตว์ เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง หญ้าเนเปียร์ หญ้าแพงโกลา เป็นต้น
- 3) กิจกรรมการปลูกหม่อน กรมหม่อนไหม สนับสนุนต้นพันธุ์หม่อน ปูนสำหรับปรับปรุงดิน และปุ๋ย
- 4) กิจกรรมปลูกพืช กรมวิชาการเกษตรสนับสนุนพันธุ์พืชไร่ เช่น ท่อนพันธุ์อ้อย ท่อนพันธุ์มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รวมถึงปุ๋ยเคมีและปุ๋ยชีวภาพ กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้มีการสนับสนุนพันธุ์พืช เช่น ไม้ผลไม้ยืนต้น ได้แก่ มะม่วง มะขามเทศ มะพร้าว มะยม มะนาว มะยงชิด ขนุน ไม้
- 5) กิจกรรมเกษตรผสมผสาน กรมพัฒนาที่ดิน สนับสนุนปลูกพืชผสมผสาน สนับสนุนการปรับพื้นที่ จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำโดยการขุดลอกพื้นที่รอบคันนา พร้อมกับการสนับสนุนอุปกรณ์ทำปุ๋ยหมักชีวภาพ พันธุ์ไม้สำหรับปลูกรอบบริเวณที่ได้รับการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ไม้ยืนต้น พืชผัก เป็นต้น สารปรับปรุงดิน ได้แก่ โดโลไมต์ รวมถึง ถั่วพราง ปอเทืองให้เกษตรกรปลูกเป็นพืชปุ๋ยสด

4.1.4 องค์ความรู้และเทคโนโลยี

นอกจากการสนับสนุนปัจจัยการผลิต กรมพัฒนาที่ดินและหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการได้ถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร เนื่องจากเกษตรกรทำการเกษตรแบบเดิมมาเป็นระยะเวลาานาน

การปรับเปลี่ยนพืชหรือระบบการปลูกพืชชนิดใหม่เป็นไปได้ยาก เกษตรกรอาจจะขาดความรู้หรือประสบการณ์ เจ้าหน้าที่จึงได้ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ทุกหน่วยงานสามารถถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้ตามเป้าหมายตามหลักสูตรต่าง ๆ ได้แก่

- 1) การให้ความรู้เกี่ยวกับแผนที่การเกษตรเชิงรุก (Agri-Map) การให้ความรู้เกี่ยวกับแผนที่การเกษตรเชิงรุก เพื่อให้เกษตรกรทราบและเข้าใจเกี่ยวกับความเหมาะสมการเพาะปลูกพืช
- 2) ด้านการผลิต การดูแลรักษากิจกรรมที่ปรับเปลี่ยน ได้แก่ การปลูกพืช การทำประมง การทำเกษตรผสมผสาน การทำน้ำหมัก เป็นต้น
- 3) การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ โดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ดำเนินการอบรมให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 3,000 ราย
- 4) การตลาด บางหน่วยงานมีการให้ความรู้เกษตรกรเพิ่มเติมในเรื่องของการตลาด เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจำหน่ายผลผลิตของตนเอง

4.2 กระบวนการ

4.2.1 การวางแผนการดำเนินงาน

การกำหนดพื้นที่ในการดำเนินโครงการ ต้องเป็นพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม หรือเหมาะสมน้อยในการปลูกข้าว โดยใช้ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) และข้อมูลต่าง ๆ ประกอบในการคัดเลือกพื้นที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) สามารถเข้าถึงได้ 2 ช่องทาง ได้แก่ เว็บไซต์เว็บบราวเซอร์ (Agri-Map online) และผ่านแอปพลิเคชัน (Agri-Map mobile) ซึ่งเป็น Application สำหรับการใช้งานบนอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ ได้แก่ โทรศัพท์เคลื่อนที่หรือแท็บเล็ต จากการสำรวจเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ทุกหน่วยงานมีการใช้ Agri-Map ในการวางแผน โดยเจ้าหน้าที่ร้อยละ 23.33 ไม่ได้ใช้แผนที่การเกษตรเชิงรุกด้วยตนเอง แต่ทำการตรวจสอบพื้นที่ที่สามารถเข้าร่วมโครงการร่วมกับสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด และร้อยละ 76.67 ใช้แผนที่การเกษตรเชิงรุกในการวางแผนกำหนดพื้นที่ที่สามารถเข้าร่วมโครงการด้วยตนเอง ในจำนวนนี้ร้อยละ 52.94 ใช้แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกผ่านเว็บไซต์เพียงอย่างเดียว และ ร้อยละ 47.06 มีการใช้งานร่วมกัน 2 ช่องทาง (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 การใช้ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)

รายการ	ร้อยละ
1. ใช้ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ในการวางแผนด้วยตนเอง	76.67
1.1 ใช้ผ่านเว็บไซต์เพียงอย่างเดียว	52.94
1.2 ใช้ผ่านเว็บไซต์และแอปพลิเคชัน	47.06
2. ไม่ได้ใช้ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ด้วยตนเอง	23.33

ที่มา : จากการสำรวจ

ข้อมูลจากแผนที่การเกษตรเชิงรุกที่เจ้าหน้าที่เรียกใช้งานมากที่สุด ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐาน ร้อยละ 82.61 พื้นที่เพาะปลูก ร้อยละ 78.26 ชั้นความเหมาะสมของดิน ร้อยละ 69.57 แหล่งน้ำ ร้อยละ 34.78 ข้อมูลเกษตรกร ร้อยละ 34.78 และอื่น ๆ ได้แก่ เขตความเหมาะสม ที่ตั้งโรงงานและแหล่งรับซื้อ ร้อยละ 17.39 และ 13.04 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 การใช้ข้อมูลในระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)

รายการ	ร้อยละ
1. ข้อมูลพื้นฐาน	82.61
2. พื้นที่เพาะปลูก	78.26
3. ชั้นความเหมาะสมของดิน	69.57
4. แหล่งน้ำ	34.78
5. ข้อมูลเกษตรกร	34.78
6. เขตความเหมาะสม	17.39
7. ที่ตั้งโรงงานและแหล่งรับซื้อ	13.04

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : สามารถตอบได้หลายคำตอบ

นอกจากนี้ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้จัดทำแนวทางการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจระดับภาค และการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจสินค้าเกษตรที่สำคัญของแต่ละจังหวัด เพื่อเป็นทางเลือกปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่ Agri-Map โดยวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจสินค้าเกษตรเพื่อเป็นทางเลือกปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก เพื่อเสนอทางเลือกการผลิตพืชหรือการดำเนินกิจกรรมที่เหมาะสมกับการแบ่งเขตความเหมาะสมพื้นที่ ทั้งระดับภาคและระดับจังหวัด ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ได้นำไปใช้ประโยชน์ในการแนะนำทางเลือกให้กับเกษตรกร พบว่าเจ้าหน้าที่ร้อยละ 38.10 ได้มีการนำการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจสินค้าเกษตรที่สำคัญของแต่ละจังหวัดมาประยุกต์ใช้ร่วมด้วย เป็นการใช้อย่างข้อมูลด้านการผลิต ร้อยละ 85.71 และด้านการตลาด ร้อยละ 42.86 โดยเจ้าหน้าที่ที่ใช้อย่าง ร้อยละ 87.50 เห็นด้วยกับแนวทางดังกล่าว อีกร้อยละ 12.50 ไม่เห็นด้วย เนื่องจากสถานการณ์ด้านราคาและตลาดอาจมีความผันผวน ทำให้ข้อมูลอาจไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ทั้งนี้เจ้าหน้าที่หน่วยงานในพื้นที่ยังไม่ได้แนะนำแนวทางการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจระดับภาค และการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจสินค้าเกษตรที่สำคัญมาใช้มากเท่าที่ควร เนื่องจากไม่ทราบว่าสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้จัดทำแนวทางดังกล่าว (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 การใช้แนวทางการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจระดับภาค และการวิเคราะห์
ด้านเศรษฐกิจสินค้าเกษตรระดับจังหวัดของเจ้าหน้าที่

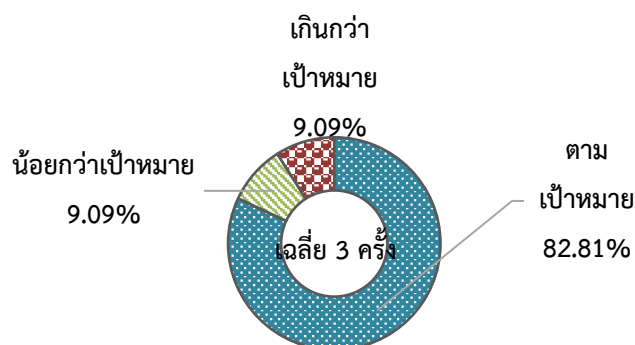
รายการ	ร้อยละ
1. มีการใช้แนวทางการบริหารจัดการสินค้าเกษตรและ/หรือ การวิเคราะห์เศรษฐกิจสินค้าเกษตรระดับจังหวัด	38.10
1.1 ข้อมูลที่ใช้*	
1) ด้านการผลิต	85.71
2) ด้านการตลาด	42.86
1.2 ความเห็นต่อแนวทางการบริหารจัดการสินค้าเกษตร และ/หรือการวิเคราะห์เศรษฐกิจสินค้าเกษตรระดับจังหวัด	100.00
1) เห็นด้วย	87.50
2) ไม่เห็นด้วย	12.50
2. ไม่ได้ใช้แนวทางการบริหารจัดการสินค้าเกษตรและ/หรือ การวิเคราะห์เศรษฐกิจสินค้าเกษตรระดับจังหวัด	61.90

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : *ตอบได้หลายข้อ

4.2.2 การชี้แจงรายละเอียดโครงการ

หน่วยงานระดับจังหวัดได้มีการกำหนดการประชุมชี้แจงรายละเอียดโครงการให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรับทราบ โดยหน่วยงานร้อยละ 81.82 ได้ชี้แจงครบตามเป้าหมายจำนวนครั้งที่กำหนด ร้อยละ 9.09 ชี้แจงมากกว่าเป้าหมายจำนวนครั้งที่กำหนด และร้อยละ 9.09 ชี้แจงน้อยกว่าเป้าหมายจำนวนครั้งที่กำหนด โดยเฉลี่ยแต่ละหน่วยงานมีการชี้แจงรายละเอียดให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรับทราบ 3 ครั้ง (ภาพที่ 4.3)

ภาพที่ 4.3 การชี้แจงรายละเอียดโครงการ

ที่มา : จากการสำรวจ

รายละเอียดในการชี้แจงเจ้าหน้าที่ เช่น แนวทางการขับเคลื่อนและแผนการดำเนินงานโครงการงบประมาณ การใช้ข้อมูล Agri-Map คัดเลือกพื้นที่เข้าร่วมโครงการ ตัวชี้วัดของโครงการ การรายงานผลการ

ดำเนินงาน รวมถึงการติดตามผลการดำเนินโครงการเป็นระยะ ๆ โดยเจ้าหน้าที่ร้อยละ 89.66 ได้เข้าร่วมการประชุมชี้แจงดังกล่าว ส่วนเจ้าหน้าที่ร้อยละ 10.34 ไม่ได้เข้าร่วมการประชุมชี้แจงเนื่องจากติดภารกิจ (ภาพที่ 4.4)

ภาพที่ 4.4 การเข้าร่วมชี้แจงรายละเอียดโครงการของเจ้าหน้าที่
ที่มา : จากการสำรวจ

4.2.3 การประชาสัมพันธ์

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแต่ละจังหวัดได้มีการประชาสัมพันธ์โครงการให้เกษตรกรในพื้นที่รับทราบรายละเอียดของโครงการผ่านทั้งช่องทางสื่อบุคคล และสื่อโซเชียลมีเดียประเภทละ 6 ครั้ง เป็นการประชาสัมพันธ์ผ่านทางเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่ร้อยละ 84.62 ผ่านทางผู้นำชุมชน ร้อยละ 73.08 และบุคคลอื่น ๆ เช่น เกษตรกร ประมงอาสา ร้อยละ 15.38 ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านแอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ร้อยละ 66.67 Facebook ร้อยละ 33.33 และผ่านทางโทรศัพท์ร้อยละ 6.67 และผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ได้แก่ เว็บไซต์ของสำนักงาน ป้ายประชาสัมพันธ์ ร้อยละ 13.33 เพื่อให้เกษตรกรรับทราบเงื่อนไข รายละเอียดของการเข้าร่วมโครงการ (ตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5 การประชาสัมพันธ์โครงการ

การประชาสัมพันธ์	จำนวน
1. ช่องทางการประชาสัมพันธ์ (ช่องทาง)	2
2. สื่อบุคคล (ร้อยละ)	
2.1 เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	84.62
2.2 ผู้นำชุมชน	73.08
2.3 บุคคล อื่น ๆ เช่น เกษตรกร ประมงอาสา	15.38
3. สื่อโซเชียลมีเดีย (ร้อยละ)	
3.1 โทรศัพท์	6.67
3.2 Facebook	33.33
3.3 แอปพลิเคชัน LINE	66.67
3.4 อื่น ๆ เช่น เว็บไซต์ ป้ายประชาสัมพันธ์	13.33

หมายเหตุ : สามารถตอบได้หลายคำตอบ

ที่มา : จากการสำรวจ

ด้านเกษตรกร พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการทุกรายได้รับทราบการประชาสัมพันธ์ว่ามี การดำเนินโครงการฯ ปี 2562 โดยเกษตรกรร้อยละ 83.81 รับทราบข้อมูลจาก 1 ช่องทาง ร้อยละ 15.32 จำนวน 2 ช่องทาง และร้อยละ 0.88 รับทราบการประชาสัมพันธ์จำนวน 3 ช่องทาง โดยส่วนใหญ่เกษตรกร รับทราบจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 60.61 รองลงมาเป็น ผู้นำชุมชน ร้อยละ 44.20 บุคคลอื่น ๆ ร้อยละ 7.44 สื่อโซเชียลได้แก่ โทรศัพท์ วิทยุ และ LINE ร้อยละ 2.19 และอื่น ๆ เช่น เสียงตามสาย หอกระจายข่าวหมู่บ้าน ร้อยละ 2.63 (ตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6 การรับทราบการประชาสัมพันธ์โครงการของเกษตรกร

การรับทราบการประชาสัมพันธ์โครงการ	ร้อยละ
1. เกษตรกรที่รับทราบการประชาสัมพันธ์	100.00
2. สื่อบุคคล	
2.1 เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	60.61
2.2 ผู้นำชุมชน	44.20
2.3 บุคคลอื่น ๆ เช่น เกษตรกร ประมงอาสา เพื่อนบ้าน	7.44
3. สื่อโซเชียล	
3.1 โทรศัพท์	1.09
3.2 Facebook	0.66
3.3 แอปพลิเคชัน LINE	0.44
3.4 อื่น ๆ เช่น หอกระจายข่าวหมู่บ้าน	2.63

หมายเหตุ : สามารถตอบได้หลายคำตอบ

ที่มา : จากการสำรวจ

4.2.4 การรับสมัครเกษตรกร

ในการจัดหาเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ หลังจากการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ให้ เกษตรกรแล้ว จะรับสมัครเกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมโครงการและต้องการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่เหมาะสม น้อย หรือไม่เหมาะสมด้วยความสมัครใจ เจ้าหน้าที่เห็นว่าเงื่อนไขการรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ มีความเหมาะสมในระดับมาก ที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.10 ทั้งการกำหนดเงื่อนไขคุณสมบัติพื้นที่และเกษตรกรที่เข้า ร่วมโครงการ ทั้งนี้ ในบางพื้นที่มีเกษตรกรที่ประสบปัญหาการปลูกข้าวและต้องการลดพื้นที่ แต่พื้นที่ของ เกษตรกรอยู่นอกเขตพื้นที่เหมาะสมน้อย หรือไม่เหมาะสมในการปลูกข้าว จึงไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้ นอกจากนี้เกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนไปทำกิจกรรมประมง ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ อาจไม่เหมาะสมกับการ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

4.2.5 การถ่ายทอดความรู้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ได้มีการอบรมหรือถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิต ทั้งนี้หลักสูตรที่ถ่ายทอดให้กับเกษตรกร ขึ้นกับหน่วยงานและชนิดกิจกรรมที่เกษตรกรปรับเปลี่ยน เช่น การผลิตพืช การเลี้ยงปลา การทำปุ๋ยหมัก

รวมถึงการถ่ายทอดความรู้การจัดการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ในภาพรวมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการอบรมถ่ายทอดความรู้ เฉลี่ย 1 – 2 หลักสูตร

4.3 ผลผลิต

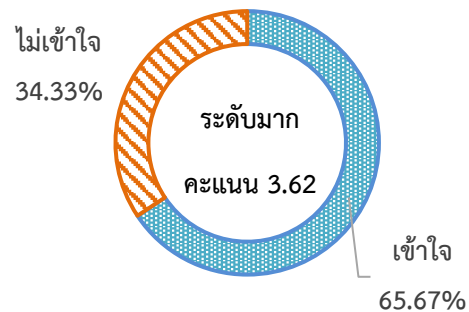
4.3.1 การรับรู้รายละเอียดโครงการ

เจ้าหน้าที่ที่ได้เข้าร่วมการประชุมชี้แจงรายละเอียดโครงการทุกรายมีความเข้าใจในระดับมาก ที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.96 ส่วนเกษตรกรที่ได้รับการชี้แจงรายละเอียดโครงการ โดยการสนับสนุนให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสมไปดำเนินกิจกรรมชนิดอื่นที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่มากกว่า รวมถึงมีการถ่ายทอดความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิตด้วยในบางกิจกรรม โดยเกษตรกรร้อยละ 65.67 มีความเข้าใจในรายละเอียดโครงการ ในระดับมาก ที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.62 (ภาพที่ 4.5 และ 4.6)

ภาพที่ 4.5 การรับรู้รายละเอียดโครงการ
ของเจ้าหน้าที่

ที่มา : จากการสำรวจ

ภาพที่ 4.6 การรับรู้รายละเอียดโครงการของ
เกษตรกร

ที่มา : จากการสำรวจ

4.3.2 การเข้าร่วมโครงการ

เป้าหมายจำนวนพื้นที่เข้าร่วมโครงการในการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสมเป็นกิจกรรมอื่น จำนวน 250,255.00 ไร่ ผลการปรับเปลี่ยน 170,616.55 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 77.46 ของเป้าหมาย โดยกรมประมงและกรมส่งเสริมการเกษตรมีพื้นที่เข้าร่วมโครงการตามเป้าหมาย (ร้อยละ 100) กรมหม่อนไหม 186.28 รวมถึงกรมวิชาการเกษตรการเกษตร และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีพื้นที่เข้าร่วมโครงการเกินกว่าเป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ 105.13 และ 104.09 ตามลำดับ ส่วนกรมปศุสัตว์และกรมพัฒนาที่ดินมีพื้นที่เข้าร่วมโครงการน้อยกว่าเป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ 85.02 และ 62.05 ตามลำดับ กรมพัฒนาที่ดินดำเนินการได้น้อยกว่าเป้าหมาย เนื่องจากบางจังหวัดมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในพื้นที่ สำหรับการยางแห่งประเทศไทย มีการสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการปลูกยางในพื้นที่ไม่เหมาะสมเป็นการปลูกทดแทนด้วยยางพันธุ์ดีและไม่ยืนต้นพืชชนิดอื่น เช่น ไม้ผลไม่ยืนต้น พบว่า มีพื้นที่เข้าร่วมโครงการในการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกยางพาราจำนวน 216,034.80 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 54.01 ของเป้าหมาย 400,000 ไร่ (ตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7 พื้นที่เข้าร่วมโครงการจำแนกตามหน่วยงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

หน่วยงาน	พื้นที่เข้าร่วมโครงการ (ไร่)		ร้อยละ
	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	
1. การปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสม	252,775.00	170,616.55	77.46
1.1 กรมประมง	5,000.00	5,000.00	100.00
1.2 กรมปศุสัตว์	111,755.00	95,008.80	85.02
1.3 กรมพัฒนาที่ดิน	90,000.00	55,841.00	62.05
1.4 กรมวิชาการเกษตร	1,555.00	1,577.00	105.13
1.5 กรมส่งเสริมการเกษตร	3,000.00	3,000.00	100.00
1.6 กรมหม่อนไหม	1,000.00	1,862.75	186.28
1.7 สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	8,000.00	8,327.00	104.09
2. การปรับเปลี่ยนการปลูกยางพาราในพื้นที่ไม่เหมาะสม (การยางแห่งประเทศไทย)	400,000.00	216,034.80	54.01
2.1 ปลูกแทนด้วยยางพันธุ์ดี	200,000	136,504.95	68.25
2.1 ปลูกแทนด้วยไม้ยืนต้นชนิดอื่น	200,000	79,529.85	39.76
รวม	652,775.00	386,651.35	62.34

ที่มา : 1. เป้าหมายพื้นที่เข้าร่วมโครงการจากเอกสารงบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2. ผลการดำเนินงานจากรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2561 - 30 กันยายน 2562 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

4.3.3 ความรู้และทักษะการผลิตสินค้า

เกษตรกรร้อยละ 84.16 ได้เข้าร่วมการอบรมถ่ายทอดความรู้ จำนวนนี้ร้อยละ 76.09 ได้รับการอบรมด้านการผลิต การดูแลรักษา ร้อยละ 35.79 ได้รับความรู้เกี่ยวกับระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) และร้อยละ 53.84 ได้รับความรู้เกี่ยวกับการทำบัญชีต้นทุนอาชีพ ร้อยละ 15.84 ไม่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ เนื่องจากติดภารกิจไม่สามารถเข้าร่วมอบรมได้ หรืออายุมาก ให้บุตรหลานเป็นผู้เข้ารับฟังแทนตนเอง (ตารางที่ 4.8)

ตารางที่ 4.8 เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้

การเข้ารับการอบรมถ่ายทอดความรู้	ร้อยละ
1. ได้รับ	84.16
1.1 การผลิต การดูแลรักษา	76.09
1.2 แผนที่การเกษตรเชิงรุก	35.79
1.3 บัญชีต้นทุนอาชีพ	53.84
2. ไม่ได้รับ	15.84

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : เกษตรกรสามารถตอบได้หลายหลักสูตร

4.3.4 การปรับเปลี่ยนการผลิต

ในภาพรวม เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวในพื้นที่เหมาะสมน้อยหรือไม่เหมาะสม เป็นสินค้าอื่นที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ 386,651.35 ไร่ โดยจำแนกเป็น ประมง 5,000 ไร่ พืชอาหารสัตว์ 95,008.80 ไร่ ปลูกหม่อน 1,862.75 ไร่ จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 55,841.00 ไร่ พืชทางเลือกอื่น 4,577 ไร่ การปรับเปลี่ยนการผลิตในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นเกษตรผสมผสาน 8,327 ไร่ และปรับเปลี่ยนการปลูกยางพาราในพื้นที่ไม่เหมาะสมเป็นการปลูกแทนด้วยยางพันธุ์ดีและไม้ยืนต้นชนิดอื่น 216,034.80 ไร่ (ตารางที่ 4.9)

ตารางที่ 4.9 การปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

กิจกรรม	ไร่
1. ประมง	5,000.00
2. ปศุสัตว์ (พืชอาหารสัตว์)	95,008.80
3. หม่อน	1,862.75
4. พืชอื่นและเกษตรผสมผสาน	284,779.80
4.1 จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	55,841.00
4.2 พืชทางเลือกอื่น	4,577.00
4.3 เกษตรผสมผสานในเขตปฏิรูปที่ดิน	8,327.00
4.4 ยางพาราพันธุ์ดีและไม้ผลไม้ยืนต้น	216,034.80
รวม	386,651.35

ที่มา : รายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2561 - 30 กันยายน 2562 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ทั้งนี้ จากการสำรวจ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ ร้อยละ 49.18 มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรมใหม่มาก่อนแล้ว เฉลี่ย 10.05 ปี อย่างไรก็ตามเกษตรกรอีกร้อยละ 50.82 ไม่เคยดำเนินกิจกรรมที่ปรับเปลี่ยนมาก่อน โดยเกษตรกรร้อยละ 35.15 ปรับเปลี่ยนเพิ่มพื้นที่ 7.59 ไร่ต่อราย ร้อยละ 42.58 ปรับเปลี่ยนบางส่วน 2.68 ไร่ต่อราย และร้อยละ 22.27 ไม่ได้ปรับเปลี่ยน เนื่องจากเกษตรกรในจำนวนนี้ ร้อยละ 13.73 นำปัจจัยการผลิตที่ได้รับไปใช้ในพื้นที่อื่น เช่น บริเวณที่อยู่อาศัยของตนเอง ร้อยละ 52.94 เข้าร่วมกิจกรรมการปรับเปลี่ยนพื้นที่อนุรักษ์ดินและน้ำ โดยการปรับพื้นที่และขุดร่องบริเวณรอบคันนา เพื่อเตรียมเป็นแหล่งน้ำสำหรับการปรับเปลี่ยนการผลิตในปีถัดไป ในปี 2562 นี้เกษตรกรจึงยังไม่ได้ปรับเปลี่ยนเป็นกิจกรรมอื่น และเหตุผลอื่นอีกร้อยละ 33.33 เช่น รอน้ำฝนสำหรับการปรับเปลี่ยน หรือเป็นการปลูกพืชชนิดอื่นหลังฤดูทำนา หลังจากที่เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสมไปดำเนินกิจกรรมอื่นพบว่า เกษตรกรร้อยละ 56.06 ไม่มีปัญหาในการปรับเปลี่ยนการผลิต ส่วนร้อยละ 43.94 ประสบปัญหา เช่น ภัยแล้ง เนื่องจากฝนทิ้งช่วง หรือ ไม่มีแหล่งน้ำ ขาดน้ำในช่วงระหว่างการเพาะปลูกหรือเลี้ยงปลา ทำให้ต้นพืชหรือผลผลิตเสียหาย ปลาตาย นอกจากนี้เกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนเป็นการปลูกพืชอาหารสัตว์ (ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์) ยังประสบปัญหาศัตรูพืช ทำให้ผลผลิตเสียหายเช่นกัน (ตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.10 การปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตของเกษตรกร

ประเด็น	จำนวน
1. เกษตรกรที่มีประสบการณ์การดำเนินกิจกรรมใหม่ (ร้อยละ)	
1.1 มีประสบการณ์	49.18
เฉลี่ย (ปี)	10.05
1.2 ไม่มีประสบการณ์	50.82
2. การปรับเปลี่ยนพื้นที่ของเกษตรกร	
2.1 ปรับเปลี่ยนเพิ่มพื้นที่	35.15
- จำนวนพื้นที่ที่ปรับเปลี่ยนเฉลี่ย (ไร่ต่อราย)	7.59
2.2 ปรับเปลี่ยนบางส่วน	42.58
- จำนวนพื้นที่ที่ปรับเปลี่ยนเฉลี่ย (ไร่ต่อราย)	2.68
2.3 ไม่ได้ปรับเปลี่ยน	22.27
1) นำปัจจัยการผลิตไปใช้ในพื้นที่อื่น	13.73
2) พื้นที่อนุรักษ์ดินและน้ำ	52.94
3) อื่น ๆ	33.33
3. ปัญหาหลังจากปรับเปลี่ยนการผลิต (ร้อยละ)	
3.1 ไม่มี	56.06
3.2 มี	43.94

ที่มา : จากการสำรวจ

4.3.5 ปัจจัยการผลิตสำหรับปรับเปลี่ยน

เจ้าหน้าที่ร้อยละ 70.37 เห็นว่าสามารถสนับสนุนปัจจัยการผลิตได้ทันเวลาตามแผนการดำเนินงาน ที่เหลือร้อยละ 29.63 เห็นว่าล่าช้า โดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการร้อยละ 98.91 ได้รับปัจจัยการผลิตสำหรับดำเนินกิจกรรมใหม่ ส่วนเกษตรกรอีกร้อยละ 1.09 ไม่ได้รับปัจจัยการผลิต เนื่องจากบางหน่วยงานไม่มีงบประมาณสนับสนุนปัจจัยการผลิตหรือไม่เพียงพอ ทั้งนี้ เกษตรกรร้อยละ 64.96 เห็นว่า ได้รับปัจจัยการผลิตทันเวลา ส่วนอีกร้อยละ 34.38 เห็นว่าล่าช้า ควรได้รับปัจจัยการผลิตก่อนช่วงฝนตก และที่เหลือร้อยละ 0.66 เห็นว่าเร็วเกินไป (ตารางที่ 4.11)

ตารางที่ 4.11 การได้รับการสนับสนุนและความเห็นต่อปัจจัยการผลิต

ประเด็น	ร้อยละ
1. การสนับสนุนปัจจัยการผลิตตามแผนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่	
1.1 ทันทเวลา	70.37
1.2 ล่าช้า	29.63
2. เกษตรกรที่ได้รับปัจจัยการผลิต	
2.1 ได้รับ	98.91
2.2 ไม่ได้รับ	1.09
3. ความทันเวลาของปัจจัยการผลิตของเกษตรกร	
3.1 ทันทเวลา	64.96
3.2 ล่าช้า	34.38
3.3 เร็วเกินไป	0.66

ที่มา : จากการสำรวจ

4.4 ผลลัพธ์

4.4.1 องค์ความรู้สำหรับปรับเปลี่ยน

ความรู้ที่เกษตรกรได้รับจากการอบรมถ่ายทอดความรู้ ได้แก่ ด้านการปรับเปลี่ยนการผลิต และ บัญชีต้นทุนอาชีพ ก่อนได้รับการถ่ายทอดความรู้เกษตรกรมีความรู้ในเรื่องดังกล่าวในระดับน้อย ที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.39 และ 2.41 ตามลำดับ หลังจากได้รับการถ่ายทอดความรู้แล้วเพิ่มขึ้นเป็นระดับมาก ที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.11 และ 3.89 ตามลำดับ ซึ่งเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ร้อยละ 70.35 ได้นำความรู้ด้านการปรับเปลี่ยนการผลิตไปใช้แล้ว เช่น การปลูก การดูแลรักษาพืช การทำปุ๋ยหมัก การทำน้ำหมักชีวภาพ การหมัก ฟางสำหรับเป็นอาหารปลาในบ่อ เป็นต้น ด้านการทำบัญชีครัวเรือน เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ ร้อยละ 31.39 ได้มีการทำบัญชีของตนเอง ที่เหลือไม่ได้ทำหรือเคยทำแต่ไม่ได้ทำต่อเนื่อง เนื่องจาก ไม่มีเวลา บางรายเห็นว่ารายจ่ายมากกว่ารายรับ จึงเกิดการท้อใจไม่ยอมทำบัญชีต่อ (ตารางที่ 4.12)

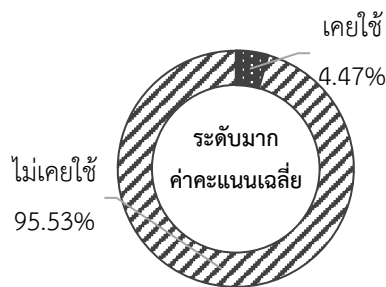
ตารางที่ 4.12 องค์ความรู้ในการปรับเปลี่ยนการผลิตของเกษตรกร

ประเด็น	ระดับความรู้				เกษตรกรที่นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ (ร้อยละ)
	ก่อน		หลัง		
	คะแนน (เต็ม 5)	แปลผล	คะแนน (เต็ม 5)	แปลผล	
1. การปรับเปลี่ยนการผลิต	2.39	น้อย	4.11	มาก	70.35
2. การทำบัญชีครัวเรือน	2.41	น้อย	3.89	มาก	31.39

ที่มา : จากการสำรวจ

ด้านการใช้ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ของเกษตรกร พบว่าเกษตรกรเพียงร้อยละ 4.47 มีการใช้ Agri-Map ในการค้นหาข้อมูลความเหมาะสมของพื้นที่และข้อมูลอื่น

โดยเกษตรกรที่เคยใช้งานแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.49 คะแนน เกษตรกรเห็นว่าทำให้ทราบข้อมูลความเหมาะสมของพื้นที่ อย่างไรก็ตามยังคงมีข้อมูลบางส่วนที่ไม่ตรงกับสภาพพื้นที่จริง และเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่หรืออินเทอร์เน็ตไม่เสถียรทำให้การใช้งานไม่สะดวกในบางครั้ง ส่วนเกษตรกรร้อยละ 95.53 ไม่เคยใช้งาน Agri-Map เนื่องจาก ไม่รู้จัก ไม่เข้าใจการใช้ Agri-Map เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุมากไม่มีความชำนาญในการใช้เทคโนโลยี รวมถึงการใช้งาน Agri-Map ควรใช้บนอุปกรณ์ที่มีหน้าจอขนาด 8 นิ้วขึ้นไป ซึ่งเกษตรกรไม่มีอุปกรณ์ที่เหมาะสมและสัญญาณเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ไม่ครอบคลุมทั่วถึง

ภาพที่ 4.7 การใช้แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ของเกษตรกร

ที่มา : จากการสำรวจ

4.4.2 การปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิต

เกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิต ร้อยละ 89.17 ใช้ปัจจัยการผลิตหมดแล้ว ร้อยละ 7.37 ใช้แล้วบางส่วน และร้อยละ 3.46 ยังไม่ได้ใช้ปัจจัยการผลิตที่ได้รับ ได้แก่ พันธุ์ไม้ยืนต้น เนื่องจากรอน้ำฝนสำหรับการเพาะปลูก โดยเกษตรกรที่ได้รับปัจจัยการผลิตร้อยละ 57.00 เห็นว่าปัจจัยการผลิตที่ได้รับเพียงพอแล้ว อีกร้อยละ 43.00 เห็นว่ายังไม่เพียงพอ (ตารางที่ 4.13)

ตารางที่ 4.13 การใช้ประโยชน์และความเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยการผลิตที่ได้รับ

ประเด็น	จำนวน
1. การใช้ปัจจัยการผลิต (ร้อยละ)	
1.1 ใช้หมดแล้ว	89.17
1.2 ใช้แล้วบางส่วน	7.37
1.3 ยังไม่ได้ใช้	3.46
2. ความเพียงพอ (ร้อยละ)	
2.1 เพียงพอ	57.00
2.2 ไม่เพียงพอ	43.00

ที่มา : จากการสำรวจ

4.4.3 ผลผลิตของเกษตรกร

เกษตรกรที่ดำเนินการปรับเปลี่ยนการผลิตแล้ว ร้อยละ 42.03 ได้รับผลผลิตแล้วทั้งหมด เช่น อ้อยโรงงาน ร้อยละ 20.79 ได้รับผลผลิตบางส่วน เช่น เกษตรกรที่เลี้ยงปลาทยอยจับปลาเพื่อบริโภค เกษตรกรที่ทำกิจกรรมเกษตรผสมผสานที่มีการปลูกพืชผักร่วมกับไม้ยืนต้น สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตพืชผักได้แล้ว และ ร้อยละ 37.18 ยังไม่ได้รับผลผลิต ในจำนวนนี้ร้อยละ 69.50 ได้ดำเนินกิจกรรมใหม่แล้ว เช่น เกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนเป็นการเลี้ยงปลา แต่ยังไม่จับปลาเนื่องจากยังไม่ได้ขนาด หรือเกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนไปทำเกษตรผสมผสานเป็นการปลูกไม้ยืนต้นซึ่งต้องใช้ระยะเวลามากกว่า 1 ปี จึงจะได้รับผลผลิต รวมถึงรอแรงงานเก็บเกี่ยวผลผลิต ร้อยละ 19.86 ประสบปัญหาผลผลิตเสียหายสิ้นเชิงจากปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากปรับเปลี่ยนการผลิต รวมถึงกรณีต้นไม้เสียหายเนื่องจากกระแทกแสง น้ำท่วม ฝนตาย ผลผลิตถูกขโมย ร้อยละ 10.64 ยังไม่ได้ทำการปลูกพืชชนิดใหม่ เนื่องจากรอน้ำฝน (ตารางที่ 4.14)

ตารางที่ 4.14 การได้รับผลผลิตจากการปรับเปลี่ยนของเกษตรกร

ประเด็น	ร้อยละ
1. ได้รับผลผลิตทั้งหมดแล้ว	42.03
2. ได้รับผลผลิตแล้วบางส่วน	20.79
3. ยังไม่ได้รับผลผลิต	37.18
3.1 รอการเก็บเกี่ยว	69.50
3.2 เสียหายสิ้นเชิง	19.86
3.3 ยังไม่ได้เริ่มกิจกรรมใหม่	10.64
รวม	100.00

ที่มา : จากการสำรวจ

ก่อนเข้าร่วมโครงการ เกษตรกรนำผลผลิตข้าวที่ได้รับไปจำหน่าย ร้อยละ 62.71 บริโภคในครัวเรือน ร้อยละ 28.48 ใช้เป็นเมล็ดพันธุ์ ร้อยละ 4.56 เก็บไว้ในยุ้งฉางเพื่อรอจำหน่าย ร้อยละ 3.53 ที่เหลือ ร้อยละ 0.72 สำหรับเป็นค่าเช่าที่นาและอื่น ๆ เมื่อเกษตรกรเข้าร่วมโครงการและปรับเปลี่ยนจากการปลูกข้าวเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับพื้นที่ พบว่า เกษตรกรที่ปลูกพืชอาหารสัตว์นำผลผลิต ร้อยละ 68.21 เช่น หญ้ามันสำปะหลัง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ไปเลี้ยงสัตว์ของตนเอง อีกร้อยละ 31.79 นำไปจำหน่าย เช่นเดียวกับเกษตรกรผู้ปลูกหม่อน ร้อยละ 86.50 นำผลผลิตไปเลี้ยงหนอนไหมของตนเอง และจำหน่าย ร้อยละ 13.50 สำหรับเกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนเป็นการเลี้ยงปลา ร้อยละ 54.53 เก็บไว้บริโภคภายในครัวเรือน และจำหน่าย ร้อยละ 45.47 ด้านกิจกรรมเกษตรผสมผสาน ผลผลิตร้อยละ 57.39 ถูกนำไปจำหน่าย ได้แก่ พืชผักสวนครัว รองลงมา ร้อยละ 38.59 เกษตรกรเก็บไว้บริโภคเอง และอื่น ๆ ร้อยละ 4.01 ส่วนการผลิตพืชเศรษฐกิจอื่น ได้แก่ อ้อยโรงงาน ผลผลิตถูกนำไปจำหน่ายทั้งหมด (ตารางที่ 4.15)

ตารางที่ 4.15 การกระจายผลผลิตของเกษตรกร

หน่วย : ไร่/ละ

ชนิดพืช	การกระจายผลผลิต							รวม
	จำหน่าย	รอจำหน่าย	บริโภค	ทำพันธุ์	เลี้ยงสัตว์	จ่ายค่าเช่า	อื่น ๆ	
1. ข้าว	62.71	3.53	28.48	4.56		0.08	0.64	100.00
2. ประมง	45.47		54.53			0.00		100.00
3. พืชอาหารสัตว์	31.79				68.21			100.00
4. หม่อน	13.50				86.50			100.00
5. พืชเศรษฐกิจอื่น	100.00							100.00
6. เกษตรผสมผสาน*	57.39		38.59	0.01			4.01	100.00

หมายเหตุ : *เก็บข้อมูลเฉพาะพืชอายุสั้นที่ให้ผลผลิตแล้ว เช่น พืชผัก

ที่มา : จากการสำรวจ

4.4.4 การตลาด

ก่อนเข้าร่วมโครงการ เกษตรกรร้อยละ 91.24 มีตลาดรองรับผลผลิตข้าว โดยเกษตรกรจำหน่ายผลผลิตผ่านช่องทางเดียว ในจำนวนนี้ร้อยละ 77.29 จำหน่ายให้กับโรงสี ร้อยละ 16.91 จำหน่ายให้พ่อค้าคนกลาง ร้อยละ 5.80 จำหน่ายให้สหกรณ์ หลังจากปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตแล้วเกษตรกร ร้อยละ 83.55 มีตลาดรองรับผลผลิต และจำหน่ายผลผลิตผ่านช่องทางเดียว โดยเกษตรกรร้อยละ 34.06 จำหน่ายผลผลิตให้กับโรงอบ โรงงานแปรรูป ลานรับซื้อ เช่น อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อีกร้อยละ 27.54 จำหน่ายให้กับเพื่อนบ้านในชุมชน เช่น ปลา กล้วยเลี้ยงสัตว์ และร้อยละ 26.09 จำหน่ายในตลาดท้องถิ่น ได้แก่ สินค้าประเภทพืชผัก ที่เหลือร้อยละ 12.31 จำหน่ายให้พ่อค้าคนกลาง ได้แก่ สินค้าประมง พืชอาหารสัตว์ รวมถึงสหกรณ์ โรงงานแปรรูป ส่วนเกษตรกรที่เหลือร้อยละ 16.45 ไม่มีตลาดรองรับ ต้องหาแหล่งจำหน่ายเอง เช่น เร่ขายตามชุมชน หรือในหมู่บ้าน (ตารางที่ 4.16)

ตารางที่ 4.16 การจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกร

แหล่งจำหน่าย	สินค้าเดิม (ข้าว)	สินค้าใหม่
1. เกษตรกรที่มีตลาดรองรับ (ร้อยละ)	100.00	100.00
1.1 มี	91.24	83.55
1.2 ไม่มี	8.76	16.45
2. จำนวนช่องทางการจำหน่ายผลผลิต (ช่องทาง)	1	1
3. ช่องทางการจำหน่ายผลผลิต (ร้อยละ)	100.00	100.00
3.1 โรงสี	77.29	-
3.2 โรงอบ โรงงานแปรรูป ลานรับซื้อ	-	34.06
3.3 พ่อค้าคนกลางหรือผู้รวบรวม	16.91	10.87
3.4 สหกรณ์	5.80	1.44
3.5 เพื่อนบ้านในชุมชน	-	27.54
3.6 ตลาดในท้องถิ่น	-	26.09

ที่มา : จากการสำรวจ

4.4.5 ผลตอบแทน

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ก่อนปรับเปลี่ยนจากการปลูกข้าวเป็นกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ เกษตรกรมีผลตอบแทนจากการปลูกข้าว 721.57 บาทต่อไร่ต่อปี หลังจากปรับเปลี่ยนเป็นการดำเนินกิจกรรมชนิดอื่น พบว่า เกษตรกรมีผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยจำแนกตามกิจกรรมที่ปรับเปลี่ยน ดังนี้

1) ประมง เช่น ปลานิล ปลาตะเพียน ปลานวลจันทร์ เกษตรกรได้รับผลตอบแทนสุทธิ 1,008.39 บาทต่อไร่ต่อปี สูงกว่าการผลิตข้าว 286.82 บาทต่อไร่ต่อปี เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 39.75

2) พืชอาหารสัตว์ ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ผลตอบแทนสุทธิ 403.83 บาทต่อไร่ต่อปี น้อยกว่าการผลิตข้าว 317.74 บาทต่อไร่ต่อปี ลดลงคิดเป็นร้อยละ 44.03 เนื่องจากเกษตรกรประสบปัญหาผลผลิตเสียหายจากศัตรูพืชทำลาย มันสำปะหลัง ผลตอบแทนสุทธิ 1,542.94 บาทต่อไร่ต่อปี มากกว่าการผลิตข้าว 821.37 บาทต่อไร่ต่อปี เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 113.83 และหญ้าเลี้ยงสัตว์ ผลตอบแทนสุทธิ 999.56 บาทต่อไร่ต่อปี มากกว่าการผลิตข้าว 277.99 บาทต่อไร่ต่อปี เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 38.53 ในภาพรวม เกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนไปผลิตพืชอาหารสัตว์ มีผลตอบแทนสุทธิ 1,007.44 บาทต่อไร่ต่อปี มากกว่าการผลิตข้าว 285.87 บาทต่อไร่ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 39.62

3) หม่อน จากการประมาณการ คาดว่า เกษตรกรที่ปลูกหม่อนสำหรับเลี้ยงไหมได้รับผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ย 3,417.93 บาทต่อไร่ต่อปี เพิ่มขึ้นจากการปลูกข้าว 2,696.36 บาทต่อไร่ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 473.68 โดยเกษตรกรนำใบหม่อนที่เก็บเกี่ยวได้ ไปเลี้ยงหนอนไหมของตนเอง บางรายมีการจำหน่ายใบหม่อนด้วยในกรณีที่มีมากเกินความต้องการใช้เลี้ยงหนอนไหมของตนเอง

4) พืชเศรษฐกิจ (อ้อยโรงงาน) เกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนเป็นการปลูกอ้อยโรงงาน หลังจากได้รับผลผลิตแล้ว ได้ผลตอบแทนสุทธิ 2,129.69 บาทต่อไร่ต่อปี เพิ่มขึ้นจากการปลูกข้าว 1,408.12 บาทต่อไร่ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 195.15

5) เกษตรผสมผสาน เป็นสินค้าที่ให้ผลตอบแทนระยะสั้น ได้แก่ พืชผัก เช่น พริก มะเขือ ถั่วฝักยาว ชিং ข่า ตะไคร้ ใบแมงลัก โดยเกษตรกรที่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้แล้ว มีผลตอบแทนสุทธิ 1,365.31 บาทต่อไร่ต่อปี เพิ่มขึ้นจากการปลูกข้าว 643.74 บาทต่อไร่ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 89.21 (ตารางที่ 4.17)

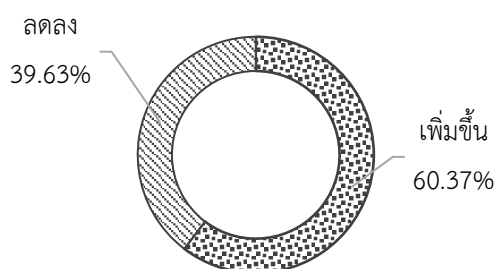
ตารางที่ 4.17 ผลตอบแทนจากการปรับเปลี่ยนการผลิตจากข้าวเป็นสินค้าอื่น

กิจกรรม	ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ย (บาทต่อไร่ต่อปี)	ผลต่าง	
		มูลค่า (บาทต่อไร่ต่อปี)	ร้อยละ
1. ก่อนปรับเปลี่ยน			
- ข้าว ปี 2561/62	721.57	-	-
2. หลังปรับเปลี่ยน			
2.1 ประมง	1,008.39	286.82	39.75
2.2 พืชอาหารสัตว์	1,007.44	285.87	39.62
1) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	403.83	-317.74	-44.03
2) มันสำปะหลัง	1,542.94	821.37	113.83
3) หญ้าเลี้ยงสัตว์	999.56	277.99	38.53
2.3 หม่อน*	3,417.93	2,696.36	473.68
2.4 อ้อยโรงงาน	2,129.69	1,408.12	195.15
2.5 เกษตรผสมผสาน*	1,365.31	643.74	89.21

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ* : ประมาณการ

ทั้งนี้ พบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการที่ได้เก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ร้อยละ 60.37 มีผลตอบแทนเพิ่มขึ้น อีกร้อยละ 39.63 มีผลตอบแทนสุทธิลดลงเนื่องจากในปีเพาะปลูก 2561/62 เกษตรกรประสบปัญหาด้านขาดแคลนนํ้าระหว่างการเพาะปลูก โรคแมลงเข้าทำลาย ทำให้ผลผลิตน้อยหรือเสียหายสิ้นเชิง รวมถึงราคาจำหน่ายผลผลิตตกต่ำ เช่น อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ภาพที่ 4.8)

ภาพที่ 4.8 การได้รับผลตอบแทนสุทธิของเกษตรกร

ที่มา : จากการสำรวจ

ในภาพรวมโครงการ หลังจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้ทำการปรับเปลี่ยนการผลิตได้รับผลผลิตแล้ว คาดว่าทำให้เกิดมูลค่าผลตอบแทนสุทธิตามกิจกรรมที่ปรับเปลี่ยน ได้แก่ กิจกรรมประมง 5,041,950.00 บาท พืชอาหารสัตว์ 95,715,665.47 บาท หม่อน 6,366,749.11 บาท พืชเศรษฐกิจ 9,747,591.13 บาท และเกษตรผสมผสาน 76,240,275.71 บาท รวมมูลค่าผลตอบแทนสุทธิที่เกิดจากโครงการ 193,112,231.42 บาท (ตารางที่ 4.18)

ตารางที่ 4.18 มูลค่าผลตอบแทนสุทธิจากโครงการ

กิจกรรม	พื้นที่โครงการ (ไร่)	ผลตอบแทนสุทธิ (บาทต่อไร่)	ผลตอบแทนรวม (บาท)
1. ประมง	5,000.00	1,008.39	5,041,950.00
2. พืชอาหารสัตว์	20,023.00	1,007.44	95,715,665.47
3. หม่อน	1,862.75	3,417.93	6,366,749.11
4. พืชเศรษฐกิจ	4,677.00	2,129.69	9,747,591.13
5. เกษตรผสมผสาน	63,886.00	1,365.31	76,240,275.71
รวม			193,112,231.42

ที่มา : จากการคำนวณ

4.4.6 ความยั่งยืนและความต่อเนื่องในการปรับเปลี่ยน

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการที่ได้ปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวเป็นสินค้าชนิดอื่นแล้ว รวมถึงการปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น ร้อยละ 88.64 จะปรับเปลี่ยนอย่างต่อเนื่อง ในจำนวนนี้ร้อยละ 27.78 คาดว่าจะเพิ่มพื้นที่ปรับเปลี่ยน 4.52 ไร่ต่อราย (ตารางที่ 4.19)

ตารางที่ 4.19 แนวโน้มการปรับเปลี่ยนการผลิตของเกษตรกร

รายการ	จำนวน
1. ความต่อเนื่องการปรับเปลี่ยน (ร้อยละ)	100.00
1.1 ทำต่อเนื่อง	88.64
1) ขยายพื้นที่	27.78
2) ไม่ขยาย	72.22
1.2 ไม่ทำต่อ	11.36
2. การขยายพื้นที่ (ไร่ต่อราย)	4.52

ที่มา : จากการสำรวจ

4.5 ทักษะและความพึงพอใจ

4.5.1 เกษตรกร

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการและประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ที่ได้จากโครงการดังนี้

ด้านการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิต เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.34 โดยเห็นว่า เป็นทางออกในการแก้ไขปัญหาผลผลิตข้าวต่ำ รวมถึงเกษตรกรที่ได้รับการปรับพื้นที่เห็นว่า ช่วยให้สามารถกักเก็บน้ำในบริเวณแปลงเพาะปลูกได้มากขึ้น ด้านการถ่ายทอดความรู้ เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.42 โดยเห็นว่า เจ้าหน้าที่สามารถถ่ายทอดเทคนิคความรู้ได้ดี เกษตรกรได้รับความรู้เพิ่มเติมรวมถึงได้เรียนรู้จากตัวอย่าง ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิตในการปรับเปลี่ยน เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.30 เนื่องจากช่วยให้เกษตรกรไม่ต้องลงทุนเองทั้งหมด

โดยปัจจัยการผลิตที่ได้รับ มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการผลิตใหม่ในระดับมากที่สุดที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.21 เกษตรกรเห็นว่าสามารถนำไปใช้ได้จริง ตรงกับความต้องการ และมีความพึงพอใจต่อคุณภาพปัจจัยการผลิตที่ได้รับในระดับมากที่สุดที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.25 โดยเกษตรกรที่ได้รับผลผลิตแล้ว เห็นว่า คุณภาพผลผลิตที่ได้รับอยู่ในระดับมากที่สุดที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.14 เนื่องจากผลผลิตที่ได้ดีกว่าการผลิตข้าว ด้านผลตอบแทนที่ได้รับ เกษตรกรที่ได้รับผลผลิตแล้วมีความพึงพอใจต่อผลตอบแทนที่ได้รับในระดับมากที่สุดที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.03 โดยเห็นว่าเป็นการช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย เช่น เกษตรกรที่ปลูกพืชอาหารสัตว์สามารถนำหญ้าที่ปลูกไปเลี้ยงวัวของตนเองได้ ไม่ต้องซื้อหญ้า เกษตรกรที่ปลูกพืชผัก เลี้ยงปลา สามารถลดรายจ่ายในครัวเรือนและจำหน่ายผลผลิตได้อีกด้วย อย่างไรก็ตาม เกษตรกรบางส่วนประสบปัญหาผลผลิตเสียหายและราคาจำหน่ายผลผลิตตกต่ำ เช่น อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ในภาพรวมเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจต่อโครงการในระดับมากที่สุด ที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.26 (ตารางที่ 4.20)

ตารางที่ 4.20 ความพึงพอใจของเกษตรกร (คะแนนเต็ม 5)

ประเด็น	คะแนนเฉลี่ย	แปลผล
1. การปรับเปลี่ยนการผลิต	4.34	มากที่สุด
2. การถ่ายทอดความรู้	4.42	มากที่สุด
3. การสนับสนุนปัจจัยการผลิต	4.30	มากที่สุด
4. ความเหมาะสมของปัจจัยการผลิตที่ได้รับกับการปรับเปลี่ยนการผลิต	4.21	มากที่สุด
5. คุณภาพปัจจัยการผลิต	4.25	มากที่สุด
6. คุณภาพผลผลิต	4.14	มาก
7. ผลตอบแทน	4.03	มาก
เฉลี่ย	4.26	มากที่สุด

ที่มา : จากการสำรวจ

4.5.2 เจ้าหน้าที่หน่วยงาน

จากการสอบถามความเห็นของเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เกี่ยวกับการใช้แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก รวมถึงแนวทางการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจระดับภาค และการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจสินค้าเกษตรที่สำคัญของแต่ละจังหวัด สำหรับการวางแผนการดำเนินงาน เจ้าหน้าที่ที่มีความพึงพอใจและความคิดเห็น ดังนี้

1) การใช้แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกผ่านเว็บเบราว์เซอร์ (Agri-Map online) และแอปพลิเคชันสำหรับสมาร์ทโฟน (Agri-Map Mobile) พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีความพึงพอใจต่อการใช้งานแผนที่ดังกล่าวในระดับมากที่สุดสองรูปแบบ ที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.58 และ 3.89 ตามลำดับ โดยจำแนกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้ (ตารางที่ 4.21)

1.1) ความถี่ในการใช้งาน พบว่า เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ใช้งานทั้ง Agri-map online และ Agri-map mobile อยู่ในระดับมากที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.71 และ 4.15 ตามลำดับ โดยเจ้าหน้าที่เห็นว่าสามารถใช้งาน Agri-Map online บนคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะได้ดี จึงมีการใช้งานบ่อย และ Agri-Map online ถึงแม้จะว่ามีข้อจำกัดในการใช้งานของระบบ แต่ก็มีการใช้งานบ่อยครั้ง

1.2) ความสะดวกในการใช้งาน เจ้าหน้าที่เห็นว่าในการใช้งาน Agri-Map online และ Agri-Map mobile มีความสะดวกในระดับมากที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.55 และ 4.00 ตามลำดับ โดย Agri-Map online เข้าถึงได้ง่าย สะดวก ไม่ซับซ้อน ส่วน Agri-Map mobile มีความสะดวกในการค้นหาข้อมูลได้ตลอดเวลาและสถานการณ์ รวดเร็วในการใช้งานในพื้นที่ และสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา แต่เป็นการใช้บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งมีจอแสดงผลขนาดเล็ก ต้องขยายภาพ ทำให้ไม่สะดวกใช้งานในบางครั้ง หรือในบางพื้นที่ไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตทำให้ไม่สะดวกต่อการใช้งาน มีข้อมูลจำนวนมาก เมนูการใช้งานซับซ้อน ต้องใช้งานหลายขั้นตอนในการค้นหาข้อมูลที่ต้องการ

1.3) ความทันสมัย เจ้าหน้าที่เห็นว่า Agri-map online มีความทันสมัยในระดับปานกลางที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.33 ส่วน Agri-map mobile มีความทันสมัยในระดับมาก ที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.46 โดยเจ้าหน้าที่เห็นว่า ข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนปี 2562 บางจังหวัดยังไม่ได้รับการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน เช่น ข้อมูลการเพาะปลูกพืชของเกษตรกร ยังไม่ตรงกับสภาพพื้นที่จริง

1.4) ความครบถ้วน เจ้าหน้าที่เห็นว่า Agri-Map online มีความพึงพอใจต่อความครบถ้วนของข้อมูลในระดับมาก ที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.75 และ 3.83 เห็นว่าข้อมูลทั้งใน Agri-Map online และ Agri-Map mobile ค่อนข้างครบถ้วน แต่ยังมีขาดข้อมูลบางรายการ เช่น แหล่งน้ำจากของทุกหน่วยงานและระบบสูบน้ำด้วยไฟฟ้า และควรเพิ่มข้อมูลเรื่องข้อจำกัดแต่ละพื้นที่ที่ทำให้ไม่เหมาะสมกับการปลูกพืชชนิดนั้น

1.5) ความถูกต้องของข้อมูล เจ้าหน้าที่เห็นว่า ทั้ง Agri-Map online และ Agri-Map mobile มีความถูกต้องของข้อมูลอยู่ในระดับมากที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.42 และ 3.45 ตามลำดับ แต่ยังคงมีข้อมูลบางส่วนที่ไม่ตรงกับพื้นที่จริง ควรมีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

1.6) ประโยชน์จากการใช้งาน เจ้าหน้าที่เห็นว่าได้รับประโยชน์จาก Agri-Map online ในระดับมากที่ค่าคะแนน 4.00 สามารถนำไปใช้ในการวางแผนการดำเนินโครงการ ประกอบการปฏิบัติงาน ส่วน Agri-Map mobile อยู่ในระดับมาก ที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.23 สามารถค้นหาข้อมูลได้ตลอดเวลา ใช้ในการตรวจสอบข้อมูลการปลูกข้าวในเบื้องต้นได้

1.7) การใช้งานบนอุปกรณ์ Agri-Map online อยู่ในระดับปานกลาง ที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.30 ใช้งานง่าย จอใหญ่ สะดวกในกรณีที่ใช้งานผ่านคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ แต่ความรวดเร็วการใช้งานขึ้นอยู่กับอินเทอร์เน็ต และ Agri-Map mobile อยู่ในระดับมากที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.08 ใช้ได้เฉพาะในพื้นที่ที่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต

ตารางที่ 4.21 ความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อการใช้งาน Agri-Map online และ Agri-Map mobile ของเจ้าหน้าที่ (คะแนนเต็ม 5)

ประเด็น	Agri-Map online		Agri-Map mobile	
	คะแนน	แปลผล	คะแนน	แปลผล
1. ความถี่การใช้งาน	3.71	มาก	4.15	มาก
2. ความสะดวก	3.55	มาก	4.00	มาก
3. ความทันสมัย	3.33	ปานกลาง	3.46	มาก
4. ความครบถ้วน	3.75	มาก	3.83	มาก
5. ความถูกต้อง	3.42	มาก	3.45	มาก
6. ประโยชน์	4.00	มาก	4.23	มากที่สุด
7. การใช้งานอุปกรณ์	3.30	ปานกลาง	4.08	มาก
เฉลี่ย	3.58	มาก	3.89	มาก

ที่มา : จากการสำรวจ

2) แนวทางการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจระดับภาค และการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจสินค้าเกษตรที่สำคัญของแต่ละจังหวัด

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ที่เคยใช้ข้อมูลจากแนวทางการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจระดับภาค และการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจสินค้าเกษตรที่สำคัญของแต่ละจังหวัด พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีความพึงพอใจต่อแนวทางการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจระดับภาค และการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจสินค้าเกษตรที่สำคัญของแต่ละจังหวัด ในระดับปานกลาง ที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.34 โดยความถี่ในการใช้งาน อยู่ในระดับปานกลาง ที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.86 ด้านความสะดวกในการใช้งาน ความทันสมัยของข้อมูล และความสอดคล้องอยู่ในระดับปานกลางที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.29 ทั้งสามประเด็น เจ้าหน้าที่เห็นว่า พืชแนะนำบางชนิดไม่ใช่พืชหลักหรือพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่แล้ว รวมถึงข้อมูลสถานการณ์ด้านการตลาด ราคา ในความเป็นจริงค่อนข้างผันผวน อาจทำให้ผลการวิเคราะห์ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน อาจให้หน่วยงานอื่นภายในจังหวัดเสนอพืชทางเลือกให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรวิเคราะห์ ด้านความครบถ้วน ความถูกต้องอยู่ในระดับมาก ที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.43 และ 3.57 ตามลำดับ โดยประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้ข้อมูล อยู่ในระดับมาก ที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.71 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.22)

ตารางที่ 4.22 ความคิดเห็นและความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ต่อการใช้งานแนวทางการบริหารจัดการ
เขตเกษตรเศรษฐกิจระดับภาค และการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจสินค้าเกษตร (คะแนนเต็ม 5)

ประเด็น	คะแนนเฉลี่ย	แปลผล
1. ความถี่การใช้	2.86	ปานกลาง
2. ความสะดวก	3.29	ปานกลาง
3. ความทันสมัย	3.29	ปานกลาง
4. ความครบถ้วน	3.43	มาก
5. ความถูกต้อง	3.57	มาก
6. ความสอดคล้อง	3.29	ปานกลาง
7. ประโยชน์	3.71	มาก
เฉลี่ย	3.34	ปานกลาง

ที่มา : จากการสำรวจ

นอกจากนี้ได้สอบถามความเห็นของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เกี่ยวกับหลักสูตรที่ได้ถ่ายทอดให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ในภาพรวม เจ้าหน้าที่เห็นว่า หลักสูตรการถ่ายทอดความรู้ที่จัดให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.53 (ตารางที่ 4.23)

ตารางที่ 4.23 ความเห็นด้านหลักสูตร (คะแนนเต็ม 5)

ประเด็น	คะแนนเฉลี่ย	แปลผล
1. การผลิต ดูแลรักษา	4.63	มากที่สุด
2. การตลาด	4.60	มากที่สุด
3. การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพเกษตรกร	4.50	มากที่สุด
4. การใช้ Agri-Map	4.29	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.53	มากที่สุด

ที่มา : จากการสำรวจ

4.6 สรุปผลการประเมินตามตัวชี้วัด

ผลการประเมินตัวชี้วัดในแต่ละองค์ประกอบของแนวคิดการประเมินผลเชิงตรรกะ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และผลลัพธ์ พบว่า การดำเนินงานไปสู่ผลผลิตและก่อให้เกิดผลลัพธ์ ส่วนใหญ่สามารถดำเนินการได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยประเด็นที่ไม่สามารถดำเนินการหรือเกิดผลลัพธ์ได้ตามเกณฑ์ สามารถสรุปได้ ดังนี้ (ตารางที่ 4.24)

งบประมาณที่เบิกจ่าย ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนด โดยหน่วยงานร่วมบูรณาการส่วนใหญ่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย แต่เนื่องจากจำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการน้อยกว่าที่ได้มีการสำรวจในเบื้องต้น รวมถึงในบางจังหวัดมีการคิ๊งงบประมาณ เนื่องจากติดปัญหาในพื้นที่ จึงทำให้ผลการเบิกจ่ายในภาพรวมน้อยกว่าเป้าหมาย อย่างไรก็ตาม จะเห็นว่า มีเจ้าหน้าที่ในพื้นที่บางส่วน ที่เห็นว่างบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอกับการดำเนินงาน

การนำข้อมูลแนวทางการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจระดับภาค และการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจสินค้าเกษตรที่สำคัญของแต่ละจังหวัด ของเจ้าหน้าที่เพื่อไปประกอบการเสนอทางเลือกให้กับเกษตรกรไปใช้ ยังน้อยกว่าเกณฑ์ที่กำหนด เนื่องจากเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ไม่ทราบว่ามีการจัดทำข้อมูลดังกล่าว และเจ้าหน้าที่มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

ผลลัพธ์จากการถ่ายทอดความรู้ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ แต่ยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ โดยเฉพาะการนำความรู้ด้านบัญชีต้นทุนอาชีพไปใช้ เกษตรกรมีการทำบัญชีต้นทุนอาชีพ แต่เมื่อเห็นว่ารายจ่ายมากกว่ารายได้เกษตรกรหยุดการทำบัญชี รวมถึงเกษตรกรบางรายมีภารกิจมาก จึงไม่ได้ทำบัญชีต่อเนื่อง ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เกษตรกรที่ได้รับปัจจัยการผลิตทันและเพียงพอต่อการนำไปใช้ยังน้อยกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างไรก็ตาม เป็นการสนับสนุนบางส่วนเพื่อการปรับเปลี่ยนในเบื้องต้นเท่านั้น เจ้าหน้าที่ควรชี้แจง ทำความเข้าใจกับเกษตรกรให้ทราบถึงประเด็นดังกล่าว ด้านความยั่งยืนของการปรับเปลี่ยน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่คาดว่าจะปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตต่อเนื่อง โดยยังมีเกษตรกรบางส่วนเท่านั้นที่ยังคงต้องการปลูกข้าวตามวิถีชีวิตเพื่อความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือน

ด้านจำนวนช่องทางการตลาดที่เกษตรกรจำหน่าย พบว่า เกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนช่องทางที่จำหน่ายซึ่งเป็นไปตามชนิดของสินค้าที่เกษตรกรผลิต แต่ยังคงจำหน่ายผลผลิตเพียง 1 ช่องทางเท่าเดิม ซึ่งเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสุทธิเพิ่มขึ้นมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนด โดยเกษตรกรร้อยละ 60.37 มีผลตอบแทนสุทธิเพิ่มขึ้น แต่ยังไม่ครบตามเกณฑ์ที่กำหนด

ตารางที่ 4.24 ผลการประเมินตามตัวชี้วัด

ประเด็น	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	ผลการประเมิน
1. ปัจจัยนำเข้า			
1.1 งบประมาณ	- งบประมาณที่เบิกจ่าย - ความเพียงพอและทันเวลาของการจัดสรรงบประมาณเมื่อเทียบกับแผนการปฏิบัติงาน	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 96 ของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร - ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	- ร้อยละ 74.06 (ไม่ผ่าน) - ร้อยละ 75.86 (ไม่ผ่าน)
1.2 บุคลากร/ หน่วยงาน	- จำนวนหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการ	- ตามเป้าหมายที่กำหนด	- ครบตามเป้าหมาย (ผ่าน)
1.3 ปัจจัยการผลิต	- ชนิดปัจจัยการผลิตที่สนับสนุนให้เกษตรกร	- ตามเป้าหมาย 5 กิจกรรม ได้แก่ ประมง ปศุสัตว์ หม่อน พืชและเกษตรผสมผสาน	- ครบตามเป้าหมาย (ผ่าน)
1.4 องค์ความรู้/ เทคโนโลยี	- หลักสูตรที่อบรมให้เกษตรกร	- ตามเป้าหมายที่กำหนด	- ครบตามเป้าหมาย (ผ่าน)
2. กระบวนการ			
2.1 การวางแผนการ ดำเนินงาน	- จำนวนหน่วยงานที่มีการใช้ Agri Map ในการวางแผน - ร้อยละของเจ้าหน้าที่ที่นำแนวทางการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจระดับภาค และการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจสินค้าเกษตรระดับจังหวัดไปประยุกต์ใช้	- ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - ทุกจังหวัด	- ทุกหน่วยงาน (ผ่าน) - ไม่ครบทุกจังหวัด (ไม่ผ่าน)
2.2 การชี้แจง รายละเอียดโครงการ	- จำนวนครั้งที่ชี้แจงเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่รับทราบรายละเอียดของโครงการ	- ตามเป้าหมายที่แต่ละหน่วยงานกำหนด	- ครบตามเป้าหมาย (ผ่าน)
2.3 การ ประชาสัมพันธ์	- จำนวนช่องทางการประชาสัมพันธ์ - จำนวนครั้งในการประชาสัมพันธ์ - ร้อยละของเกษตรกรที่เข้าถึงช่องทางการประชาสัมพันธ์	- อย่างน้อย 2 ช่องทาง - อย่างน้อย 1 ครั้ง - ร้อยละ 80 ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	- 2 ช่องทาง (ผ่าน) - เฉลี่ย 6 ครั้ง (ผ่าน) - ร้อยละ 100 (ผ่าน)
2.4 การรับสมัคร เกษตรกร	- ความเหมาะสมของเงื่อนไขขั้นตอนการสมัครเข้าร่วมโครงการ	- ระดับมาก	- ระดับมาก (ผ่าน)

ตารางที่ 4.24 ผลการประเมินตามตัวชี้วัด (ต่อ)

ประเด็น	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	ผลการประเมิน
2.5 การถ่ายทอดความรู้	- ความเหมาะสมของหลักสูตร/ กระบวนการถ่ายทอดความรู้	- ระดับมาก	- ระดับมากที่สุด (ผ่าน)
3. ผลผลิต			
3.1 การรับรู้รายละเอียดโครงการ	- ร้อยละของเจ้าหน้าที่ที่รับรู้และเข้าใจรายละเอียดการดำเนินงานโครงการ	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	- ร้อยละ 100 (ผ่าน)
	- ร้อยละของเกษตรกรที่รับรู้และเข้าใจรายละเอียดโครงการ	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	- ร้อยละ 65.67 (ไม่ผ่าน)
3.2 การเข้าร่วมโครงการ	- จำนวนพื้นที่เข้าร่วมโครงการ	- ตามเป้าหมาย	- ไม่ครบตามเป้าหมาย (ไม่ผ่าน)
3.3 ความรู้/ทักษะการผลิตสินค้าใหม่	- ร้อยละเกษตรกรที่เข้ารับการถ่ายทอดความรู้	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	- ร้อยละ 84.16 (ผ่าน)
3.4 การปรับเปลี่ยนการผลิต	- ร้อยละเกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนการผลิตแล้ว	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	- ร้อยละ 77.23 (ไม่ผ่าน)
3.5 ปัจจัยการผลิตสำหรับการปรับเปลี่ยน	- ร้อยละเกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต	- ตามเป้าหมาย	- ร้อยละ 98.91 (ผ่าน)
	- ความทันเวลาของเกษตรกรที่ได้รับปัจจัยการผลิตทันเวลาตามแผนการดำเนินงาน	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	- ร้อยละ 70.37 (ไม่ผ่าน)
	- ร้อยละของเกษตรกรได้รับปัจจัยการผลิตทันต่อการนำไปใช้	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	- ร้อยละ 64.96 (ไม่ผ่าน)
	- ความเหมาะสมของปัจจัยการผลิตที่เกษตรกรได้รับ	- ระดับมาก	- ระดับมากที่สุด (ผ่าน)
4. ผลลัพธ์			
4.1 องค์กรความรู้สำหรับการปรับเปลี่ยน	- ระดับความเข้าใจองค์กรความรู้ด้านการปรับเปลี่ยนการผลิตของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	- ระดับมาก	- ระดับมาก (ผ่าน)
	- ระดับความเข้าใจองค์กรความรู้บัญชีต้นทุนอาชีพของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	- ระดับมาก	- ระดับมาก (ผ่าน)
	- ร้อยละของเกษตรกรที่นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	- ร้อยละ 70.35 (ไม่ผ่าน)

ตารางที่ 4.24 ผลการประเมินตามตัวชี้วัด (ต่อ)

ประเด็น	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	ผลการประเมิน
4.2 การปรับเปลี่ยน กิจกรรมการผลิต	- ร้อยละเกษตรกรที่นำปัจจัย การผลิตที่ได้รับการสนับสนุน ไป ใช้ประโยชน์	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	- ร้อยละ 96.54 (ผ่าน)
	- ร้อยละเกษตรกรที่ได้รับปัจจัย การผลิตอย่างเพียงพอ	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	- ร้อยละ 57.00 (ไม่ผ่าน)
4.3 ผลผลิต	- ความเห็นด้านคุณภาพผลผลิต	- ระดับมาก	- ระดับมาก (ผ่าน)
4.4 การตลาด	- ร้อยละของเกษตรกรที่มีตลาด รองรับผลผลิต	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	- ร้อยละ 83.55 (ผ่าน)
	- จำนวนช่องทางการจำหน่าย ผลผลิต (กรณีเกษตรกรจำหน่าย ผลผลิต)	- เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 ช่องทาง	- เท่าเดิม (ไม่ผ่าน)
4.5 ผลตอบแทน	- ร้อยละของผลตอบแทนสุทธิ ที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการ	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5	- มากกว่าร้อยละ 5 (ผ่าน)
	- ร้อยละของเกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการมีผลตอบแทนสุทธิเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับก่อนการปรับเปลี่ยน การผลิต	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	- ร้อยละ 60.37 (ไม่ผ่าน)
4.6 ความยั่งยืน	- ร้อยละของเกษตรกรที่คาดว่า จะปรับเปลี่ยนอย่างต่อเนื่อง	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90	- ร้อยละ 88.64 (ไม่ผ่าน)
	- ร้อยละของเกษตรกรที่คาดว่า จะเพิ่มพื้นที่ปรับเปลี่ยน	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30	- ร้อยละ 27.78 (ไม่ผ่าน)
5. ทักษะและความพึงพอใจ			
5.1 เกษตรกร	- ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อ ภาพรวมโครงการ การปรับเปลี่ยน การถ่ายทอดความรู้ ต่อปัจจัยการ ผลิตที่ได้รับ และผลตอบแทน	- ระดับมาก	- ระดับมาก (ผ่าน)
5.2 เจ้าหน้าที่	- ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ ต่อการใช้ Agri – Map	- ระดับมาก	- ระดับมาก (ผ่าน)
	- ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ ต่อแนวทางการบริหารจัดการเขต เกษตรเศรษฐกิจระดับภาค และ การวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจสินค้า เกษตร	- ระดับมาก	- ระดับปานกลาง (ไม่ผ่าน)

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Zoning by Agri-Map) เป็นโครงการตามนโยบายที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายใต้ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) บริหารจัดการพื้นที่ที่เหมาะสมน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) ให้ได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สังคม และเศรษฐกิจ 2) ส่งเสริม สนับสนุน จูงใจ ให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ที่เหมาะสมน้อย (S3) และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) และ 3) เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นหลังจากการปรับเปลี่ยนการผลิต โดยมีกรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก บูรณาการร่วมกับหน่วยงานภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับจัดสรรงบประมาณสำหรับดำเนินโครงการ 433.82 ล้านบาท (ไม่รวมการยางแห่งประเทศไทย) ผลการเบิกจ่าย 321.29 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 74.06 ของงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

ดังนั้น เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน รวมถึงปัญหาและอุปสรรค จึงต้องมีการประเมินผลโครงการ ซึ่งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้รับงบประมาณสำหรับประเมินผลโครงการฯ ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 โดยรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการที่ปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวเป็นกิจกรรมอื่นที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ 5 กิจกรรม ได้แก่ 1) ประมง 2) พืชอาหารสัตว์ 3) หม่อน 4) พืชเศรษฐกิจอื่น และ 5) เกษตรผสมผสาน รวมทั้งสิ้น 462 ราย และเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ รวมถึงข้อมูลผลการดำเนินงาน นำมาวิเคราะห์โดยใช้แนวคิดการประเมินผลเชิงตรรกะ (Logic Model) เป็นกรอบในการประเมิน 4 องค์ประกอบได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลได้ และผลลัพธ์ รวมถึงการวัดทัศนคติและความพึงพอใจต่อโครงการ ซึ่งผลการประเมินผลโครงการจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นข้อมูลในการประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินโครงการต่อไป โดยสามารถสรุปผลการประเมินได้ ดังนี้

1) การบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อบริหารจัดการพื้นที่ที่เหมาะสมน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) ให้ได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สังคม และเศรษฐกิจ โดยในการดำเนินโครงการมีการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) เพื่อใช้เป็นข้อมูลกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการเข้าร่วมโครงการและข้อมูลสินค้าทางเลือกเพื่อประกอบการตัดสินใจปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิต พบว่า เจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร้อยละ 76.67 ใช้ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกในการวางแผนกำหนดพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการด้วยตนเอง ส่วนเจ้าหน้าที่อีกร้อยละ 23.33 ไม่ได้ใช้แผนที่ด้วยตนเองโดยตรงแต่ทำการตรวจสอบพื้นที่ร่วมกับสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด นอกจากนี้ สำนักงาน

เศรษฐกิจการเกษตรได้จัดทำแนวทางการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจระดับภาค และการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจสินค้าเกษตรระดับจังหวัดเพื่อเป็นทางเลือกสำหรับปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก เพื่อเสนอทางเลือกการผลิตพืชหรือการดำเนินกิจกรรมที่เหมาะสมกับการแบ่งเขตความเหมาะสมพื้นที่ ทั้งระดับภาคและระดับจังหวัด ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ได้นำไปใช้ประโยชน์ในการแนะนำทางเลือกให้กับเกษตรกร จากการสำรวจ พบว่า เจ้าหน้าที่ร้อยละ 38.10 ให้นำแนวทางการบริหารจัดการสินค้าเกษตรรายจังหวัด มาประยุกต์ใช้ในการสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิต ทั้งนี้ การนำแนวทางดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ยังไม่มากเท่าที่ควร เนื่องจากเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ไม่ทราบว่ามีการจัดทำแนวทางดังกล่าว

ในการดำเนินโครงการยังไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการพื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) ให้ได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เนื่องจากยังไม่สามารถจูงใจให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการเพื่อปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่เหมาะสมน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) ได้ตามจำนวนเป้าหมายที่กำหนด โดยสามารถดำเนินการได้ 386,651.35 ไร่ จากเป้าหมาย 620,255 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 62.34 ของเป้าหมาย จำแนกเป็น 1) ปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสม 170,616.55 ไร่ จากเป้าหมาย 250,255.00 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 77.46 ของเป้าหมาย โดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวเป็นกิจกรรมอื่น ได้แก่ ประมง 5,000 ไร่ พืชอาหารสัตว์ 95,008.80 ไร่ ปลูกหม่อน 1,862.75 ไร่ จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 55,841.00 ไร่ พืชทางเลือกอื่น 4,577 ไร่ การปรับเปลี่ยนการผลิตในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นเกษตรผสมผสาน 8,327 ไร่ และ 2) ปรับเปลี่ยนการปลูกยางพาราในพื้นที่ไม่เหมาะสม โดยการโค่นต้นยางที่มีอายุมากให้ผลผลิตน้อยเป็นการปลูกแทนด้วยยางพันธุ์ดีและไม่ยืนต้นชนิดอื่น 216,034.80 ไร่ จากเป้าหมาย 400,000 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 54.01 ของเป้าหมาย โดยพบว่า เกษตรกรร้อยละ 35.15 ปรับเปลี่ยนเพิ่มพื้นที่ ร้อยละ 42.58 ปรับเปลี่ยนบางส่วน เฉลี่ย 2.68 ไร่ต่อราย และ ร้อยละ 22.27 ยังไม่ได้ปรับเปลี่ยน เนื่องจากได้รับการปรับเปลี่ยนพื้นที่อนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อเตรียมเป็นแหล่งน้ำสำหรับการปรับเปลี่ยนการผลิตในปีถัดไปจึงยังไม่ได้ปรับเปลี่ยน รวมถึงเกษตรกรรอน้ำฝนสำหรับการปรับเปลี่ยน

2) การบรรลุวัตถุประสงค์ในการส่งเสริม สนับสนุน จูงใจ ให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตร ในพื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ในการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิต เช่น การผลิต ดูแลรักษาพืช การตลาด การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ เฉลี่ยหน่วยงานละ 1 – 2 หลักสูตร ให้แก่เกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนครบตามเป้าหมาย ทั้ง 5 กิจกรรม ได้แก่ ประมง พืชอาหารสัตว์ หม่อน พืชเศรษฐกิจอื่น และเกษตรผสมผสาน โดยเกษตรกรที่ได้เข้าร่วมการอบรมถ่ายทอดความรู้การปรับเปลี่ยนการผลิต หลังจากที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้แล้วมีความรู้เพิ่มขึ้นเป็นระดับมาก นอกจากนี้บางหน่วยงานได้รับจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนปัจจัยการผลิตบางส่วน ครบทั้ง 5 กิจกรรม โดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 98.91 ได้รับการสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในรูปแบบการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ รวมถึงปัจจัยการผลิตบางส่วนสำหรับ

ดำเนินกิจกรรมใหม่ ส่วนเกษตรกรอีกร้อยละ 1.09 ไม่ได้รับการสนับสนุน เนื่องจากบางหน่วยงานไม่มีงบประมาณสำหรับกิจกรรมสนับสนุนปัจจัยการผลิตหรือได้รับงบประมาณสำหรับสนับสนุนปัจจัยการผลิตแต่ไม่เพียงพอ

3) บรรลุวัตถุประสงค์ข้อ 3 โดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีรายได้เพิ่มขึ้น จากเดิมก่อนเข้าร่วมโครงการ เกษตรกรได้รับผลตอบแทนสุทธิจากการปลูกข้าว (ปีเพาะปลูก 2561/2562) 721.57 บาทต่อไร่ต่อปี เมื่อปรับเปลี่ยนเป็นกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ทั้ง 5 กิจกรรมแล้วมีผลตอบแทนเพิ่มขึ้น ดังนี้ 1) การเลี้ยงปลาเพิ่มขึ้น 286.82 บาทต่อไร่ต่อปี 2) พืชอาหารสัตว์เพิ่มขึ้น 285.87 บาทต่อไร่ต่อปี 3) หม่อนเพิ่มขึ้น 2,696.36 บาทต่อไร่ต่อปี 4) พืชเศรษฐกิจ (อ้อยโรงงาน) เพิ่มขึ้น 1,408.12 บาทต่อไร่ต่อปี และ 5) เกษตรผสมผสาน เฉพาะการปลูกพืชผักซึ่งสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้แล้วเพิ่มขึ้น 643.74 บาทต่อไร่ต่อปี โดยมีมูลค่าผลตอบแทนสุทธิที่เกิดขึ้นทั้งสิ้น 193,112,231.42 บาท

4) ความพึงพอใจ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการที่ได้ทำการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวเป็นกิจกรรมอื่นที่เหมาะสมกับพื้นที่และได้รับผลผลิตแล้วมีความพึงพอใจต่อคุณภาพผลผลิตที่ได้รับในระดับมาก และพึงพอใจต่อผลตอบแทนที่ได้รับในระดับมากที่สุด โดยเห็นว่า ผลผลิตที่ได้รับมีคุณภาพและผลตอบแทนที่ได้รับดีกว่าการผลิตข้าว สามารถลดรายจ่ายการซื้ออาหารสัตว์ และลดค่าอาหารสำหรับบริโภคในครัวเรือน

5.2 ข้อค้นพบ

1) ข้อมูลระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) สำหรับใช้ในการวางแผนปี 2562 บางจังหวัดยังไม่ได้รับการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน ไม่ตรงกับสภาพพื้นที่จริง เช่น ข้อมูลพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกร

2) เกษตรกรยังใช้ประโยชน์จากระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ไม่มากเท่าที่ควร เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความชำนาญในการใช้อุปกรณ์ และขาดแคลนอุปกรณ์ที่เหมาะสมในการใช้งาน

3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ส่วนใหญ่ยังไม่ทราบว่าสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้จัดทำแนวทางการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจระดับภาค และวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจสินค้าเกษตรระดับจังหวัด

4) การจัดสรรงบประมาณค่อนข้างล่าช้า บางพื้นที่ไม่สามารถสนับสนุนปัจจัยการผลิตได้ทันเวลากับช่วงที่เกษตรกรต้องการปรับเปลี่ยน และงบประมาณในบางพื้นที่ไม่เพียงพอสำหรับจัดหาปัจจัยการผลิต

5) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการประสบปัญหาเรื่องน้ำในการเพาะปลูก เลี้ยงปลา จากทั้งสาเหตุฝนทิ้งช่วง ไม่มีแหล่งน้ำสำรอง และลักษณะของพื้นที่ไม่สม่ำเสมอทำให้พื้นที่ของเกษตรกรไม่สามารถกักเก็บน้ำได้ดีเท่าที่ควร ทำให้ขาดน้ำในช่วงระหว่างการเพาะปลูกหรือเลี้ยงปลา

6) เกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวเป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ได้รับผลตอบแทนสุทธิน้อยกว่าข้าว เนื่องจากผลผลิตเสียหายจากศัตรูพืช และเกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนเป็นการปลูกอ้อยโรงงานประสบปัญหาาราคาจำหน่ายผลผลิตตกต่ำ

5.3 ข้อเสนอแนะ

1) หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำและปรับปรุงข้อมูลควรปรับปรุงข้อมูลในระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อให้การวางแผนกำหนดพื้นที่หรือการนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ถูกต้อง ตรงกับความเป็นจริงในพื้นที่

2) กรมพัฒนาที่ดินรวมทั้งหน่วยงานร่วมบูรณาการ ควรผลักดันให้เกษตรกรใช้ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ให้มากขึ้น เช่น เน้นเกษตรกรรุ่นใหม่หรือเกษตรกรที่มีความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีอุปกรณ์สื่อสาร เพื่อให้เกษตรกรใช้ประโยชน์จากระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) มากขึ้น หรือสนับสนุนคอมพิวเตอร์สำหรับการทำงานส่วนรวม โดยอาจติดตั้งไว้ที่ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้กับเกษตรกรหรือผู้ที่สนใจสามารถเข้ามาใช้งานได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย หรือภาครัฐช่วยสนับสนุนค่าใช้จ่ายครั้งหนึ่งในการซื้ออุปกรณ์หรือค่าสัญญาณอินเทอร์เน็ต

3) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานในพื้นที่ทราบอย่างทั่วถึงเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจระดับภาค และการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจสินค้าเกษตรระดับจังหวัด เพื่อให้เจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเป็นทางเลือกในการปรับเปลี่ยนให้กับเกษตรกร อย่างไรก็ตามควรมีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ

4) หน่วยงานที่ได้รับงบประมาณในการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ควรมีการวางแผนการดำเนินงาน หรือดำเนินงานให้สอดคล้องกับช่วงเวลาการเริ่มปรับเปลี่ยนของเกษตรกร เนื่องจากส่วนใหญ่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีแหล่งน้ำสำหรับทำการเกษตรเพียงแหล่งเดียว โดยส่วนใหญ่เป็นน้ำฝน หากการสนับสนุนปัจจัยการผลิตไม่ทันต่อเวลาที่ฤดูฝนจะมาถึง อาจทำให้เกษตรกรไม่สามารถดำเนินกิจกรรมการใหม่ หรือผลผลิตเสียหายหรือไม่ได้ผลผลิตดีเท่าที่ควร

5) กรมส่งเสริมสหกรณ์ควรส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มการผลิตและผลักดันให้สหกรณ์เข้ามา มีบทบาทเพื่อร่วมกันจำหน่ายผลผลิตสินค้าหลังจากการปรับเปลี่ยน เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลผลิตให้เกษตรกรอีกทางหนึ่ง

6) กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร ควรเน้นย้ำการถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการระบาดของศัตรูพืชในข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และติดตามสถานการณ์การระบาดอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุดและป้องกันการระบาดต่อเนื่องไปยังพื้นที่อื่น

บรรณานุกรม

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2557). *คู่มือการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม*. กรุงเทพฯ.
- กรมพัฒนาที่ดิน. (2558). *แนวทางการบริหารจัดการเขตการใช้ที่ดินสำหรับพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) ในส่วนของเศรษฐกิจ*. กรุงเทพฯ: กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน.
- กรรณิกา แซ่ลิ้ว, นาวิณ โสภากูมิ, และ นิวัตติ อนงค์รักษ์. (2561). *การศึกษาคำแนะนำทางเศรษฐกิจของการกำหนดเขตเศรษฐกิจข้าว : กรณีศึกษาการผลิตข้าวในจังหวัดเชียงใหม่*. ค้นเมื่อ 3 มกราคม 2563, จาก ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย
- พรณิกา อนรรักษ์การกุล, และ ณรงค์ พลธิ์รักษ์. (2553). *การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินและผลตอบแทนทางการเงินในการลงทุนปลูกพืชเศรษฐกิจในภาคตะวันออก*. *วารสารเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ*, 9(18), 49-71. ค้นเมื่อ 5 มกราคม 2563, จาก ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย
- สมชาย วรภิรมย์สกุล. (2554). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. ค้นเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2562, จาก <http://pws.npru.ac.th/pheerathano/data/files/ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.pdf>
- สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2562). *รายงานผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ.2561*. กรุงเทพฯ: สำนักตรวจสอบภายใน.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2560). *การประเมินผลโครงการ 9101 ตามรอยเท้าพ่อภายใต้ร่มพระบารมี เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2561, 2 ตุลาคม). *รายงานการประเมินผลโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ปีงบประมาณ 2559 และ 2560*. เลขที่ 1302/3544.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2562 ก). *แนวทางการบริหารจัดการเขตเศรษฐกิจพิเศษระดับภาค*. กรุงเทพฯ: กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2562 ข). *การประเมินผลโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ปีงบประมาณ 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2562 ค). *ผลการประเมินเบื้องต้น โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ปี 2561*. ใน *การสัมมนานำเสนอผลงานวิชาการประเมินผล* กรุงเทพฯ: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

ภาคผนวก

ภาคผนวกที่ 1

คำสั่ง

คำสั่งคณะกรรมการบริหารและขับเคลื่อนงานตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ ๕ /๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีคำสั่งที่ ๒๒๘/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารและขับเคลื่อนงานตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้การบริหารและขับเคลื่อนงานตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานการขับเคลื่อนการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๗ ของคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๒๒๘/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกอบกับมติคณะกรรมการบริหารและขับเคลื่อนงานตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๘ จึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

(๑) ให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการบริหารและขับเคลื่อนงานตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๒/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning)

(๒) แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. นางจินตนา ชัยยวรรณาการ	ที่ปรึกษาคณะทำงาน
ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
๒. นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ	ที่ปรึกษาคณะทำงาน
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
๓. อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	ประธานคณะทำงาน
๔. รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน ที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานคณะทำงาน
๕. รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน
๖. รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน
๗. รองอธิบดีกรมประมง ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน
๘. รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน
๙. รองอธิบดีกรมการข้าว ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน
๑๐. รองอธิบดีกรมหม่อนไหม ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน
๑๑. รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน
๑๒. รองอธิบดีกรมชลประทาน ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน

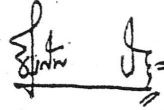
๑๓. รองอธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตร ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน
๑๔. รองอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน
๑๕. รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน
๑๖. รองเลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน
๑๗. รองเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน
๑๘. รองผู้ว่าการการยางแห่งประเทศไทย ที่ได้รับมอบหมาย	
๑๙. ผู้อำนวยการกองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน	คณะทำงาน
๒๐. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมพัฒนาที่ดิน	คณะทำงาน
๒๑. ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมพัฒนาที่ดิน	คณะทำงาน
๒๒. ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน	คณะทำงาน
และเลขานุการ
๒๓. ผู้แทนจาก กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ
๒๔. นายันทพล หนองหารพิทักษ์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน	คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ
๒๕. นางสาววิเศษลักษณ์ พงษ์จันทร์
ผู้อำนวยการกลุ่มแผนงาน
กองแผนงาน กรมพัฒนาที่ดิน	คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ
๒๖. นายสุภัทรชัย โธพารกิจกุลชัย
เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน	คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- ๑) กำหนดเป้าหมายและแผนงานการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ภายใต้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ๒) ขับเคลื่อน อำนวยการ ช่วยเหลือ กำกับ และติดตามการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- ๓) บูรณาการแผนงาน งบประมาณ และบุคลากรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และระดับพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)
- ๔) เชิญหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล ความเห็นและข้อเสนอแนะ รวมทั้งจัดส่งเอกสารในส่วนที่เกี่ยวข้องตามที่คณะทำงานเห็นสมควร

- ๕) แต่งตั้งคณะทำงาน และ/หรือ มอบหมายเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร
๖) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ)
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการบริหารและขับเคลื่อนงานตามนโยบาย
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(ลำนำนงุญนั)

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ นร๑๓๓/๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จ

ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๑๑๑๔/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่ ๒๕๖/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จ ไปแล้ว นั้น

เนื่องจากการปรับเปลี่ยนตำแหน่งของข้าราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จากระดับอำนวยการขึ้นเป็นอำนวยการสูง ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในราชการส่วนภูมิภาคเป็นเอกภาพ มีระบบสั่งการแบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) และมีผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงยกเลิกคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๑๑๑๔/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่ ๒๕๖/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ และแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จขึ้นใหม่ โดยแบ่งกลุ่มจังหวัดตามเขตพื้นที่ มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. กลุ่มที่ ๑ ในเขตจังหวัดกระบี่ กาญจนบุรี กาฬสินธุ์ กำแพงเพชร ขอนแก่น จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชุมพร ชัยนาท ชัยภูมิ เชียงราย เชียงใหม่ ตรัง นครนายก นครปฐม นครพนม นครศรีธรรมราช นครสวรรค์ นครราชสีมา นครราชสีมา บึงกาฬ บุรีรัมย์ ปทุมธานี ปัตตานี ปราจีนบุรี พระนครศรีอยุธยา พัทลุง พิจิตร พิษณุโลก เพชรบุรี เพชรบูรณ์ ภูเก็ต มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ยะลา ระยอง ราชบุรี ร้อยเอ็ด ลพบุรี ลำปาง ศรีสะเกษ สกลนคร สงขลา สิงห์บุรี สระบุรี สุพรรณบุรี สุราษฎร์ธานี สุรินทร์ สุโขทัย หนองคาย อ่างทอง อุตรดิตถ์ อุทัยธานี และอุบลราชธานี

องค์ประกอบ

๑) เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ประธานกรรมการ
๒) หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งราชการส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง ที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัด รวมถึงราชการส่วนกลางที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัดอื่นแต่มีหน้าที่รับผิดชอบในจังหวัดนั้นด้วย	กรรมการ
๓) เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดที่ได้รับมอบหมาย	เลขานุการ

/๒. กลุ่มที่ ๒...

๒. กลุ่มที่ ๒ ในเขตจังหวัดตราด ตาก น่าน ประจวบคีรีขันธ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน เลย และหนองบัวลำภู

องค์ประกอบ

- ๑) เกษตรจังหวัด ประธานกรรมการ
 - ๒) หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งราชการส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง ที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัด รวมถึงราชการส่วนกลางที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัดอื่นแต่มีหน้าที่รับผิดชอบในจังหวัดนั้นด้วย กรรมการ
 - ๓) เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดที่ได้รับมอบหมาย เลขานุการ
๓. กลุ่มที่ ๓ ในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำพูน สระแก้ว และอำนาจเจริญ

องค์ประกอบ

- ๑) ปศุสัตว์จังหวัด ประธานกรรมการ
- ๒) หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งราชการส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง ที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัด รวมถึงราชการส่วนกลางที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัดอื่นแต่มีหน้าที่รับผิดชอบในจังหวัดนั้นด้วย กรรมการ
- ๓) เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดที่ได้รับมอบหมาย ยกเว้นในกรุงเทพมหานครให้เจ้าหน้าที่สำนักงานปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพมหานครที่ได้รับมอบหมาย เลขานุการ

๔. กลุ่มที่ ๔ ในเขตจังหวัดนนทบุรี สมุทรปราการ และอุตรดิตถ์

องค์ประกอบ

- ๑) สหกรณ์จังหวัด ประธานกรรมการ
- ๒) หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งราชการส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง ที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัด รวมถึงราชการส่วนกลางที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัดอื่นแต่มีหน้าที่รับผิดชอบในจังหวัดนั้นด้วย กรรมการ
- ๓) เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดที่ได้รับมอบหมาย เลขานุการ

๕. กลุ่มที่ ๕ ในเขตจังหวัดพังงา พะเยา ระนอง สตูล สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร

องค์ประกอบ

- ๑) ประมงจังหวัด ประธานกรรมการ
- ๒) หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งราชการส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง ที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัด รวมถึงราชการส่วนกลางที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัดอื่นแต่มีหน้าที่รับผิดชอบในจังหวัดนั้นด้วย กรรมการ
- ๓) เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดที่ได้รับมอบหมาย เลขานุการ

/อำนาจหน้าที่...

อำนาจหน้าที่

๑. กำกับดูแล และประสานการปฏิบัติงานของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานอื่น รวมทั้งภาคเอกชนและภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นเอกภาพ มีระบบสั่งการแบบเบ็ดเสร็จ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่เป็นรูปธรรมในภาพรวม

๒. บูรณาการการบริหารจัดการแผนงาน โครงการ งบประมาณ และทรัพยากรของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่อยู่ในเขตจังหวัด เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายด้านการเกษตรและสหกรณ์ มีเอกภาพ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

๓. ให้ประธานกรรมการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จในแต่ละจังหวัดมีหน้าที่ดังนี้

๓.๑ เป็นผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด

๓.๒ เสนอความเห็นประกอบการพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนเงินเดือนให้แก่หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัด ทั้งราชการบริหารส่วนภูมิภาคและราชการบริหารส่วนกลางที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค

๔. ให้หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้งในระดับกรม และที่อยู่ในเขตจังหวัดทั้งราชการบริหารส่วนภูมิภาคและราชการบริหารส่วนกลางที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัดให้ความร่วมมือและให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการกับคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แบบเบ็ดเสร็จ

๕. เมื่อคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายแล้วให้รายงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบด้วย

๖. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

สำหรับค่าใช้จ่ายในการประชุมคณะกรรมการฯ ให้เบิกจ่ายจากงบดำเนินงานภายในแผนงานส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิต การสร้างมูลค่าภาคการเกษตรและการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรอย่างเป็นระบบ ผลผลิต อำนวยการและบริหารจัดการด้านการเกษตร กิจกรรม การบูรณาการงานในส่วนภูมิภาค ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒๕ ก.ย. ๕๙

๒๕ ก.ย. ๕๙

ภาคผนวกที่ 2

ผลตอบแทนของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

ตารางผนวกที่ 1 ผลตอบแทนสุทธิข้าว ปีเพาะปลูก 2561/62 และ อ้อยโรงงาน ปีเพาะปลูก 2562/63

หน่วย:บาทต่อไร่ต่อปี

รายการ	ข้าว	อ้อยโรงงาน
1. ต้นทุนผันแปร	2,868.33	9,219.51
2. ต้นทุนคงที่	906.74	1,406.95
3. ต้นทุนรวม	3,775.06	10,626.46
4. ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	451.30	13,900.00
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บ./กก.)	9.96	0.92
6. มูลค่าผลผลิตต่อไร่ (บาท)	4,496.63	12,756.15
7. ผลตอบแทนสุทธิต่อไร่ (บาท)	721.57	2,129.69

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางผนวกที่ 2 ผลตอบแทนสุทธิข้าว ปีเพาะปลูก 2561/62 และ เกษตรผสมผสานปีเพาะปลูก 2562/63

หน่วย:บาทต่อไร่ต่อปี

รายการ	ข้าว	เกษตรผสมผสาน
1. ต้นทุนผันแปร	2,868.33	816.01
2. ต้นทุนคงที่	906.74	15.87
3. ต้นทุนรวม	3,775.06	831.89
4. ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	451.30	109.86
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บ./กก.)	9.96	20.00
6. มูลค่าผลผลิตต่อไร่ (บาท)	4,496.63	2,197.20
7. ผลตอบแทนสุทธิต่อไร่ (บาท)	721.57	1,365.31

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางผนวกที่ 3 ผลตอบแทนสุทธิข้าว ปีเพาะปลูก 2561/62 และ พืชอาหารสัตว์ ปีเพาะปลูก 2562/63

หน่วย:บาทต่อไร่ต่อปี

รายการ	ข้าว	พืชอาหารสัตว์
1. ต้นทุนผันแปร	2,868.33	3,511.69
2. ต้นทุนคงที่	906.74	36.61
3. ต้นทุนรวม	3,775.06	3,548.30
4. ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	451.30	2,318.83
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บ./กก.)	9.96	1.96
6. มูลค่าผลผลิตต่อไร่ (บาท)	4,496.63	4,555.74
7. ผลตอบแทนสุทธิต่อไร่ (บาท)	721.57	1,007.44

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางผนวกที่ 4 ผลตอบแทนสุทธิข้าว ปีเพาะปลูก 2561/62 และ ประมง ปีเพาะปลูก 2562/63

หน่วย:บาทต่อไร่ต่อปี

รายการ	ข้าว	ประมง
1. ต้นทุนผันแปร	2,868.33	6,068.75
2. ต้นทุนคงที่	906.74	-
3. ต้นทุนรวม	3,775.06	6,068.75
4. ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	451.30	123.14
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บ./กก.)	9.96	57.47
6. มูลค่าผลผลิตต่อไร่ (บาท)	4,496.63	7,077.15
7. ผลตอบแทนสุทธิต่อไร่ (บาท)	721.57	1,008.39

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางผนวกที่ 5 ผลตอบแทนสุทธิข้าว ปีเพาะปลูก 2561/62 และ หม่อนไหม ปีเพาะปลูก 2562/63

หน่วย:บาทต่อไร่ต่อปี

รายการ	ข้าว	หม่อนไหม
1. ต้นทุนผันแปร	2,868.33	1,863.66
2. ต้นทุนคงที่	906.74	451.64
3. ต้นทุนรวม	3,775.06	2,315.29
4. ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	451.30	1,051.97
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บ./กก.)	9.96	5.45
6. มูลค่าผลผลิตต่อไร่ (บาท)	4,496.63	5,733.26
7. ผลตอบแทนสุทธิต่อไร่ (บาท)	721.57	3,417.96

ที่มา : จากการสำรวจ

ภาคผนวกที่ 3

แบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ เพื่อประเมินผล
โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก (Zoning by Agri-Map)
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....วันที่เก็บข้อมูล ว/ด/ป...../...../2563

หน่วยงาน 1) พต. 2) กสก. 3) กวก. 4) มม. 5) ปศ. 6) ปม. 7) ส.ป.ก. 8) อื่นๆ ระบุ ...

ข้อมูลทั่วไป

1. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นาย/นาง/นางสาว.....

ตำแหน่ง เบอร์ติดต่อ

หน่วยงาน จังหวัด

ที่อยู่.....

* การสอบถามความเห็น/ทัศนคติ : คะแนนเต็ม 5 คะแนน

ค่าคะแนน 1 ความเห็น/ทัศนคติ ที่เห็นด้วย **น้อยที่สุด** กับประเด็นที่ถาม

ข้อมูลโครงการ

2. จำนวนหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการในจังหวัดจำนวน หน่วยงาน ได้แก่

- กรมพัฒนาที่ดิน กรมวิชาการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมหม่อนไหม
 สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร อื่น ๆ

3. งบประมาณ

3.1 งบประมาณที่ได้รับจัดสรร บาท เบิกจ่ายบาท

3.2 ความเพียงพอ (เมื่อเทียบกับปริมาณงาน) 1) เพียงพอ 2) ไม่เพียงพอ

3.3 ความทันเวลาของงบประมาณ (เมื่อเทียบกับกรอบระยะเวลาปฏิบัติงาน)

1) ทันเวลา 2) ล่าช้า ครบมาในเดือน

4. การสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้เกษตรกรในการปรับเปลี่ยนพื้นที่

4.1 ปัจจัยการผลิตที่สนับสนุนให้แก่เกษตรกร เป้าหมาย ราย ผลการดำเนินงาน.....ราย

กิจกรรม	เป้าหมาย จำนวน	ผลการดำเนินงาน จำนวน	หน่วย	หากไม่เป็นไปตามเป้าหมาย เนื่องจาก..
☐ 1. พันธุ์พืช พันธุ์ปลา ได้แก่				

กิจกรรม	เป้าหมาย จำนวน	ผลการดำเนินงาน จำนวน	หน่วย	หากไม่เป็นไป ตามเป้าหมาย เนื่องจาก..
☐ 2. สารปรับปรุงดิน ปุ๋ย ได้แก่				
☐ 3. วัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ ได้แก่				

4.2 ความทันเวลาของการสนับสนุนปัจจัยการผลิตเมื่อเทียบกับแผนการดำเนินงาน

- 1) ทันเวลา 2) ล่าช้า เนื่องจาก

5. การถ่ายทอดเทคโนโลยีให้เกษตรกร และความเหมาะสมของหลักสูตร (1 น้อยที่สุด – 5 มากที่สุด)

หลักสูตร	เป้าหมาย (จำนวน)		ผลการดำเนินงาน (จำนวน)		ความเหมาะสม ของหลักสูตร	เหตุผล
	คน	ครั้ง	คน	ครั้ง		
☐ 1. การผลิต ดูแลรักษา						
☐ 2. การตลาด						
☐ 3. การทำบัญชี						
☐ 4. การใช้ Agri-Map						
☐ 5. อื่นๆ ได้แก่						

6. การวางแผนการดำเนินงาน

6.1 ท่าน/หน่วยงานของท่านได้นำ Agri – Map มาใช้ในการวางแผนการดำเนินงานปรับเปลี่ยนพื้นที่หรือไม่

- 1) ใช่ ผ่านทาง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1) Agri – Map Online ครั้ง (ในปี 62)

ผ่านอุปกรณ์ 1) PC/คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ

2) โทรศัพท์/Tablet (ผ่านเว็บเบราว์เซอร์)

3) อื่น ๆ ระบุ

2) Agri-Map Mobile (Application) ครั้ง (ในปี 62)

- 2) ไม่ใช่ (ข้ามไปข้อ) 6.5 เนื่องจาก

6.2 ข้อมูลที่ใช้ได้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1) ข้อมูลพื้นฐาน

2) พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ

3) ชั้นความเหมาะสมของที่ดิน

4) เขตความเหมาะสมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

5) แหล่งน้ำ

6) ที่ตั้งโรงงาน แหล่งรับซื้อ

7) ข้อมูลเกษตรกร

8) อื่นๆ ได้แก่

6.3 ความคิดเห็นต่อ Agri-Map

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					ระบุเหตุผล ทุกระดับ
	น้อยที่สุด ← → มากที่สุด					
	1	2	3	4	5	
1) ความถนัดในการใช้						
☐ 1) Agri – Map Online					
☐ 2) Agri-Map Mobile					
2) ความสะดวกในการใช้						
☐ 1) Agri – Map Online					
☐ 2) Agri-Map Mobile					
3) ความทันสมัยของข้อมูล						
☐ 1) Agri – Map Online					
☐ 2) Agri-Map Mobile					
4) ความครบถ้วนของข้อมูล						
☐ 1) Agri – Map Online					
☐ 2) Agri-Map Mobile					
5) ความถูกต้องของข้อมูล						
☐ 1) Agri – Map Online					
☐ 2) Agri-Map Mobile					
6) ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้						
☐ 1) Agri – Map Online					
☐ 2) Agri-Map Mobile					

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					ระบุเหตุผล ทุกระดับ
	น้อยที่สุด ← → มากที่สุด					
	1	2	3	4	5	
7) การใช้ Agri-Map บนอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ ในพื้นที่						
☐ 1) Agri – Map Online					
☐ 2) Agri-Map Mobile					
8) ความพึงพอใจต่อ Agri-Map โดยรวม					

6.4 ปัญหา อุปสรรค ในการใช้ Agri – Map

.....
.....

6.5 ท่านทราบหรือไม่ว่า สศก. ได้จัดทำแนวทางการบริหารจัดการสินค้าเกษตรระดับภาค/จังหวัด

- 1) ทราบ
 2) ไม่ทราบ

6.6 หน่วยงานของท่านได้นำแนวทางการบริหารจัดการสินค้าเกษตรระดับภาค/จังหวัด (ของ สศก.)

มาประยุกต์ใช้ในการวางแผนการปรับเปลี่ยนพื้นที่ในจังหวัดของท่านหรือไม่

- 1) ใช้ ระดับภาค ระดับจังหวัด อย่างไร

.....
.....

- 2) ไม่ใช่ เนื่องจาก (ข้ามไปข้อ 7.)

.....
.....

6.7 ข้อมูลที่ใช้ ได้แก่

- 1) ด้านการผลิต 2) ด้านการตลาด 3) ด้านอื่นๆ ได้แก่.....

6.8 ความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารจัดการสินค้าเกษตรระดับภาค/จังหวัด (ของ สศก.)

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					ระบุเหตุผล ทุกระดับ
	น้อยที่สุด → มากที่สุด					
	1	2	3	4	5	
1) ความถี่ในการใช้					
2) ความสะดวกในการใช้					
3) ความทันสมัยของข้อมูล					
4) ความครบถ้วนของข้อมูล					
5) ความถูกต้องของข้อมูล					
6) ระดับความสอดคล้องของแนวทางการบริหารจัดการสินค้าเกษตรระดับภาค/จังหวัด กับปริมาณการผลิต และความต้องการของตลาดในพื้นที่					
5) ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้					
7) ความพึงพอใจต่อ แนวทางการบริหารจัดการสินค้าเกษตรระดับภาค/จังหวัด (ของ สศก.) โดยรวม					

6.9 ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการบริหารจัดการสินค้า ทุกสินค้าหรือไม่

1) เห็นด้วยทุกสินค้า

2) ไม่เห็นด้วย ได้แก่ สินค้า..... เนื่องจาก.....ควรเป็นแบบใด.....

6.10 ปัญหา อุปสรรค ในการใช้ แนวทางการบริหารจัดการสินค้าเกษตรระดับภาค/จังหวัด

.....
.....

6.11 ข้อเสนอแนะในการจัดทำแนวทางการบริหารจัดการสินค้าเกษตรระดับภาค/จังหวัด

.....
.....

6.12 ข้อเสนอแนะในการนำแนวทางไปใช้ประโยชน์กับโครงการฯ อย่างทั่วถึง

.....

.....

7. การชี้แจงรายละเอียดโครงการ

7.1 หน่วยงานของท่านได้มีการจัดประชุมชี้แจงรายละเอียดโครงการแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือไม่

1) มี จำนวนครั้งที่จัดประชุม เป้าหมาย ครั้ง

ผลการดำเนินงาน ครั้ง

เป็นรายละเอียดเรื่อง (กรุณายกตัวอย่าง)

2) ไม่มี

7.2 ท่านได้เข้าร่วมการประชุมชี้แจงรายละเอียดโครงการหรือไม่

1) เข้าร่วม 2) ไม่ได้เข้าร่วม เนื่องจาก

7.3 หลังจากการชี้แจงรายละเอียดโครงการแล้ว ท่านมีความเข้าใจในรายละเอียดของโครงการหรือไม่

1) ไม่เข้าใจ ได้แก่ เรื่อง

2) เข้าใจ ระดับ (1 น้อยที่สุด - 5 มากที่สุด)

8. การประชาสัมพันธ์

8.1 ท่านประชาสัมพันธ์รายละเอียดโครงการให้เกษตรกรทราบทางช่องทางใดบ้าง

1) สื่อบุคคล ได้แก่

เจ้าหน้าที่เกษตร ครั้ง

ผู้นำชุมชน ครั้ง

อื่นๆ ได้แก่ จำนวน ครั้ง

2) สื่อสื่อดิจิทัล ได้แก่ โทรทัศน์ ครั้ง

วิทยุ ครั้ง

บัญชีประภาศ ครั้ง

Facebook ครั้ง

Line ครั้ง

อื่นๆ ได้แก่

จำนวน ครั้ง

3) อื่นๆ ได้แก่ จำนวน ครั้ง

9. ความเหมาะสมของเงื่อนไขและขั้นตอนการรับสมัครเกษตรกร (เต็ม 5 คะแนน) เหตุผล.....

.....

10. ผลการดำเนินงาน

10.1 จำนวนเกษตรกรและพื้นที่ที่ได้รับการปรับเปลี่ยน (ปีงบประมาณ พ.ศ.2562)

ชนิดผลผลิต เดิม	เป้าหมาย		จำนวนที่สมัคร		ผ่านคุณสมบัติ		ปรับเปลี่ยนแล้ว เป็น....		
	ไร่	ราย	ไร่	ราย	ไร่	ราย	ชนิดสินค้าใหม่	ไร่	ราย
1. ข้าว							1.		
							2.		
							3.		
							4.		
							5.		
2. อื่นๆ ได้แก่							1.		
							2.		
							3.		
							4.		
							5.		
รวม									

10.2 กิจกรรมที่สนับสนุนให้เกษตรกร (ถ้ามี)

ชนิดผลผลิต เดิม	กิจกรรม	เป้าหมาย		ผลการดำเนินงาน		ปรับเปลี่ยนแล้ว เป็น....		
		ไร่	ราย	ไร่	ราย	ชนิดสินค้าใหม่	ไร่	ราย
1. ข้าว	1. จัดทำระบบ อนุรักษ์ดินและน้ำ					1.		
						2.		
						3.		
	2. สนับสนุนบ่อจืด					1.		
						2.		
						3.		
	3. ปรับพื้นที่					1.		
						2.		
						3.		
	4. อื่น ๆ					1.		
						2.		
						3.		
2. อื่นๆ ได้แก่ ...	1. จัดทำระบบ อนุรักษ์ดินและน้ำ					1.		
						2.		
						3.		
	2. สนับสนุนบ่อจืด					1.		
						2.		
						3.		

ชนิดผลผลิต เดิม	กิจกรรม	เป้าหมาย		ผลการดำเนินงาน		ปรับเปลี่ยนแล้ว เป็น....		
		ไร่	ราย	ไร่	ราย	ชนิดสินค้าใหม่	ไร่	ราย
	3. ปรับพื้นที่					1.		
						2.		
						3.		
	4. อื่น ๆ					1.		
						2.		
						3.		

11. ปัญหา และข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ/วิธีการแก้ปัญหา

รายการ (ปัญหา/ข้อจำกัด)	ข้อเสนอแนะ/วิธีการแก้ปัญหา(ถ้ามี)
1. การถ่ายทอดความรู้เพื่อการปรับเปลี่ยน	
1.1 สถานที่
.....
1.2 องค์ความรู้/การถ่ายทอด.....
.....
1.3 วัสดุ อุปกรณ์
.....
1.4 ช่วงเวลาในการจัด.....
.....
1.5 อื่นๆ
2. การสนับสนุนปัจจัย	
2.1 ประเภท
.....
2.2 ความพอเพียง
.....
2.3 ระยะเวลา.....
.....
3. การนำความรู้ไปใช้ในพื้นที่ปรับเปลี่ยน	
.....
4. ข้อจำกัดของพื้นที่เกษตรกร	
.....

รายการ (ปัญหา/ข้อจำกัด)	ข้อเสนอแนะ/วิธีการแก้ปัญหา(ถ้ามี)
5. การจัดการผลผลิตในสินค้าที่ปรับเปลี่ยน
6. การดำเนินงานตามโครงการฯ.....
7. ปัญหาอื่นๆ

ขอขอบคุณที่สละเวลาให้ข้อมูล
ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
โทร./โทรสาร 0 2579 0507

ประมง		

แบบสัมภาษณ์เกษตรกร เพื่อประเมินผล

โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ปีงบประมาณ 2562

โดย ศูนย์ประเมินผล สศก.

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....วันที่เก็บข้อมูล ๖/๑/ป...../...../2563

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อ สกุล

1.2 เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน

1.3 อายุ (ปี)

1.4 เพศ หญิง = 1, ชาย = 2

1.5 ที่อยู่ บ้านเลขที่ หมู่ที่ หมู่บ้าน

ตำบล อำเภอ

จังหวัด รหัสจังหวัด

โทร

รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด
010	เชียงราย	180	เลย	470	นครนายก	560	สมุทรสาคร
020	พะเยา	190	หนองบัวลำภู	480	ปราจีนบุรี	570	นครปฐม
030	ลำปาง	200	อุดรธานี	490	ฉะเชิงเทรา	580	กาญจนบุรี
040	ลำพูน	210	หนองคาย	500	สระแก้ว	590	ราชบุรี
050	เชียงใหม่	220	สกลนคร	510	จันทบุรี	600	สมุทรสงคราม
060	แม่ฮ่องสอน	230	นครพนม	520	ตราด	610	เพชรบุรี
070	ตาก	770	บึงกาฬ	530	ระยอง	620	ประจวบคีรีขันธ์
090	สุโขทัย	310	มหาสารคาม	540	ชลบุรี	630	ชุมพร
100	แพร่	320	ร้อยเอ็ด	550	สมุทรปราการ	640	ระนอง
110	น่าน	330	กาฬสินธุ์	370	สระบุรี	650	สุราษฎร์ธานี
120	อุดรดิตถ์	340	ขอนแก่น	380	ลพบุรี	660	พังงา
130	พิษณุโลก	290	สุรินทร์	390	สิงห์บุรี	670	ภูเก็ต
080	กำแพงเพชร	300	บุรีรัมย์	400	ชัยนาท	680	กระบี่
140	พิจิตร	350	ชัยภูมิ	410	สุพรรณบุรี	700	นครศรีธรรมราช
150	นครสวรรค์	360	นครราชสีมา	420	อ่างทอง	690	ตรัง
160	อุทัยธานี	240	มุกดาหาร	430	พระนครศรีอยุธยา	710	พัทลุง
170	เพชรบูรณ์	250	ยโสธร	440	นนทบุรี	720	สงขลา
		260	อำนาจเจริญ	450	กรุงเทพมหานคร	730	สตูล
		270	อุบลราชธานี	460	ปทุมธานี	740	ปัตตานี
		280	ศรีสะเกษ			750	ยะลา
						760	นราธิวาส

1.6	ระดับการศึกษาสูงสุด		ไม่สำเร็จการศึกษา = 0, ประถมต้น = 4, ประถมปลาย = 6, มัธยมต้น = 9, มัธยมปลาย/ ปวช. = 12, ปวส. = 14, ปริญญาตรี = 16, ปริญญาโท = 18, ปริญญาเอก = 22
-----	---------------------	--	---

1.7	อาชีพหลัก		ในภาคเกษตร: เกษตรกร = 1, รั้งจ้างเกษตร = 2 นอกภาคเกษตร: รั้งจ้างนอกภาคเกษตร = 3, ทำงานประจำ = 4, ธุรกิจส่วนตัว = 5 ไม่มีงานทำ: เรียนหนังสือ = 6, ว่างาน/แม่บ้าน = 7, คนชรา/ผู้พิการ = 8
-----	-----------	--	---

1.8	ประสบการณ์ทำการเกษตร (ปี)	
-----	---------------------------	--

1.9	จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)		
	จำนวนแรงงานในครัวเรือน (คน)		จำนวนแรงงานในภาคเกษตร (คน)

1.10	ที่ดินในการถือครอง	(ถามทุกแปลง)				
	รายการ	ของตนเอง (ไร่)	เช่า (ไร่)	ทำฟรี (ไร่)	ชลประทาน (ใน=1, นอก=2)	แหล่งน้ำที่ใช้
ในภาคเกษตร						
	0) ที่เข้าร่วมโครงการ					
	1) ที่นา					
	2) ที่พืชไร่					
	3) ที่สวนผลไม้/ไม้ยืนต้น					
	4) ที่สวนผัก/สมุนไพร					
	5) ที่ไม้ดอก/ไม้ประดับ					
	6) ที่เลี้ยงสัตว์เป็นโรงเรือน/ โรงเลี้ยง/คอกสัตว์					
	7) ที่ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์/ปลูกหญ้า เลี้ยงสัตว์					
	8) ที่เพาะเลี้ยงประมง					
	9) ฟาร์ม/เกษตรผสมผสาน					
นอกภาคเกษตร						
	10) ที่ปลูกบ้านเรือนอยู่อาศัย					
	11) ที่กร้างว่างเปล่า					
	12) ห้วย/หนอง/คลอง/บึง/สระ					
	13) ป่าถือครอง					
แหล่งน้ำที่ใช้						
น้ำฝน = 1, ชลประทาน = 2, สูบเองจากแหล่งธรรมชาติ = 3, บ่อ/สระ/บาดาล ของตนเอง = 4, โครงการเอกชน/ราชการ สูบจากแหล่ง ธรรมชาติ = 5, กลุ่ม/สถาบัน สูบจากแหล่งธรรมชาติ = 6, ซื้อจากผู้ให้บริการ/ประปา = 7						

1.11 การมีส่วนร่วมในโครงการ/นโยบายของรัฐ					มีส่วนร่วม = 1, ไม่มีส่วนร่วม = 2		
1) ศูนย์การเรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)		3) การบริหาร จัดการน้ำ		5) Zoning by Agri-Map	✓	7) มาตรฐานสินค้า เกษตร GAP/ เกษตรอินทรีย์	
2) ระบบส่งเสริม เกษตรแบบแปลง ใหญ่		4) แผนการผลิต ข้าวครบวงจร		6) ธนาคารสินค้า เกษตร		8) โครงการส่งเสริม เกษตรทฤษฎีใหม่	
9) ยกระดับคุณภาพ มาตรฐานสินค้า เกษตร		10) รักษาระดับ ปริมาณและ คุณภาพข้าว		11) เกษตร ผสมผสาน		12) ส่งเสริมการ หยุดเผาในพื้นที่ เกษตร	
13) ป้องกันและ กำจัดโรคใบด่างมัน สำปะหลัง		14) ส่งเสริมและ พัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยววิถีเกษตร					

คำจำกัดความแบบสอบถามเพื่อสนับสนุนโครงการสำรวจข้อมูลเกษตรกร สำหรับการประเมินผล

1. อาชีพหลัก หมายถึง อาชีพหลักเกษตรกร โดยยึดตามการใช้เวลาส่วนใหญ่ไปในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพนั้น ๆ เป็นหลัก หากในกรณีที่มีการใช้เวลาที่เท่ากันหรือก้ำกึ่งกันให้ยึดตามการได้รับรายได้ที่มากกว่าของอาชีพนั้น ๆ เป็นหลักแทน

2. ที่ดินในการถือครอง หมายถึง การถือครองที่ดินของเกษตรกรทุกผืนและทุกแปลง ที่ถือครองอยู่และการเข้าไปใช้ประโยชน์ในแต่ละประเภท โดยไม่คำนึงถึงกรรมสิทธิ์ที่แท้จริงของพื้นที่ดินนั้น ๆ ซึ่งอาจเป็นของตนเอง ที่เช่าผู้อื่น และที่ได้ทำฟรี โดยยึดตามปีเพาะปลูก 2562/63

3. การใส่จำนวนไร่ ให้ใส่เป็นจำนวนทศนิยมเท่านั้น เช่น 4 ไร่ 2 งาน ให้กรอก “4.50” เป็นต้น

1.12 การเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

1) ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม (0) 2) เป็นสมาชิกกลุ่ม (1) ชื่อกลุ่ม

* การสอบถามความเห็น/ทัศนคติ: คะแนนเต็ม 5 คะแนน

ค่าคะแนน 1 ความเห็น/ทัศนคติ ที่เห็นด้วย น้อยที่สุด กับประเด็นที่ถาม

ค่าคะแนน 5 ความเห็น/ทัศนคติ ที่เห็นด้วย มากที่สุด กับประเด็นที่ถาม

ส่วนที่ 2 กิจกรรมภายใต้โครงการ

2.1 การรับรู้รับทราบรายละเอียดโครงการ

2.1.2 ท่านทราบว่ามีการโครงการจากช่องทางใด

- 1) สื่อบุคคล ได้แก่ เจ้าหน้าที่เกษตรกร ผู้นำชุมชน อื่นๆ ได้แก่
- 2) สื่อโซเชียลมีเดีย ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ Facebook
 Line อื่นๆ ได้แก่
- 3) อื่นๆ ได้แก่

2.1.1 ท่านทราบรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการหรือไม่ 1) ทราบ 2) ไม่ทราบ (ข้ามไปข้อ 2.2)

2.1.3 ท่านเข้าใจรายละเอียดโครงการหรือไม่ 1) ไม่เข้าใจ 2) เข้าใจ ระดับใด ระบุ คะแนน (1 น้อยที่สุด-5มากที่สุด)

** 2.2 พื้นที่เข้าร่วมโครงการ (พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อยหรือไม่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว) จำนวน..... ไร่ โดย

1) ทราบว่าเป็น

1.1) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) จำนวน ไร่

1.2) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ไร่

2) ไม่ทราบว่าพื้นที่ S3 หรือ N

** 3) ประสบการณ์ปลูกข้าว ปี

** 4) ลักษณะพื้นที่แปลงที่เข้าร่วมโครงการ 1) ที่ดอน 2) ที่ราบลุ่ม 3) ที่ราบเชิงเขา

2.3 พื้นที่ผลิตสินค้าเกษตรใหม่ (ประมง) จำนวน ไร่ ได้แก่

2.4 เจ้าหน้าที่ได้แนะนำทางเลือกในการปรับเปลี่ยนการผลิต เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกผลิตสินค้าเกษตรชนิดใหม่หรือไม่

(1) แนะนำ (2) ไม่ได้แนะนำ

2.5 การสนับสนุนปัจจัยในการปรับเปลี่ยนการผลิต (พื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ)

1) ท่านได้รับ ปัจจัยสนับสนุนเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิตหรือไม่ (เฉพาะที่ได้รับจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ)

(1) ไม่ได้รับ (ข้ามไปข้อ 2.6) (2) ได้รับ ได้แก่

ชนิดปัจจัยการผลิต	จำนวน	หน่วย
☐ 1. พันธุ์ปลา พันธุ์สัตว์น้ำ ได้แก่		
1)		
2)		
3)		
☐ 2. สารปรับปรุงบำรุงดิน / ปุ๋ย / พันธุ์ปุ๋ยพืชสด ได้แก่		
1)		
2)		
3)		
☐ 3. อุปกรณ์อื่นๆ เช่น กระชังเลี้ยงปลา		
1)		
2)		
3)		
☐ 4. อื่นๆ เช่น สื่อการสอน แผ่นพับ สมุด การส่งเสริมการตลาด		
1)		
2)		

- 2) ปัจจัยการผลิตที่ท่านได้รับสนับสนุน ตามข้อ 1) เพียงพอหรือไม่
 (1) เพียงพอ (2) ไม่เพียงพอ เพราะ.....
- 3) ท่านนำปัจจัยที่ได้รับสนับสนุน ตามข้อ 1) ไปใช้ประโยชน์แล้วหรือยัง
 (1) นำไปใช้ประโยชน์แล้ว (1.1) ใช้ได้ทั้งหมดแล้ว (1.2) ใช้ได้บางส่วน เพราะ.....
 (2) ยังไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ เพราะ.....
- 4) ช่วงเวลาที่ได้รับปัจจัยการผลิต ทันท่วงเวลาที่ต้องการปลูก/เลี้ยงสัตว์ หรือไม่
 (1) ทันเวลา (2) ล่าช้า
- 5) ปัจจัยการผลิตที่ได้รับตามข้อ 1) มีคุณภาพอย่างไร (ให้คะแนน 1 น้อยที่สุด – 5 มากที่สุด) คะแนน เพราะ.....
- 6) ท่านคิดว่าปัจจัยสนับสนุนที่ได้รับมีความเหมาะสมกับการดำเนินกิจกรรมใหม่มากน้อยเพียงใด (1 น้อยที่สุด – 5 มากที่สุด)
คะแนน เพราะ.....

2.6 การอบรมหรือถ่ายทอดความรู้

1) เรื่องการปรับเปลี่ยนการผลิต

** 1.1) ท่านได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่อง การปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมหรือไม่

(1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ [ข้ามไปข้อ 2)]

1.2) ท่านมีความรู้เรื่องการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสม อย่างไร (ให้คะแนน 1-5)

(1) ก่อนอบรม คะแนน

(2) หลังอบรม คะแนน

หากน้อยลง เพราะ.....

1.3) หลังอบรม หรือได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 1.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่

(1) นำไปใช้ ระดับการใช้ประโยชน์ ระบุ (1 น้อยที่สุด – 5 มากที่สุด)

อย่างไร.....

(2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....

1.4) หลักสูตรที่อบรมเหมาะสมระดับใด (ให้คะแนน 1-5) คะแนน

2) การแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร 4 ระดับ (Zoning)

S1 เหมาะสมสูง - ไม่มีข้อจำกัดในการปลูก

S2 เหมาะสมปานกลาง - มีข้อจำกัดเล็กน้อยแก้ไขได้

S3 เหมาะสมเล็กน้อย - มีข้อจำกัดที่แก้ไขได้ยาก ต้องลงทุนสูง *N* ไม่เหมาะสม - มีข้อจำกัดที่แก้ไขไม่ได้ หรือต้องลงทุนสูงมาก

2.1) ท่านได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่อง การแบ่งเขตความเหมาะสมฯ หรือไม่

(1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ [ข้ามไปข้อ 3)]

2.2) ท่านมีความรู้เรื่องการแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร 4 ระดับ (Zoning) อย่างไร (ให้คะแนน 1-10)

(1) ก่อนอบรม คะแนน

(2) หลังอบรม คะแนน

หากน้อยลง เพราะ.....

2.3) หลังอบรมได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 2.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่

(1) นำไปใช้ ระดับการใช้ประโยชน์ ระบุ (1 น้อยที่สุด – 5 มากที่สุด)

อย่างไร.....

(2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....

3) เรื่องการทำบัญชีต้นทุนอาชีพ

3.1) ท่านได้รับการอบรมการทำบัญชีต้นทุนอาชีพหรือไม่

(1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ (ข้ามไปส่วนที่ 3)

3.2) ท่านมีความรู้เรื่องการทำบัญชีต้นทุนอาชีพ อย่างไร (ให้คะแนน 1-5)

(1) ก่อนอบรม คะแนน

(2) หลังอบรม คะแนน

หากน้อยลง เพราะ.....

3.3) หลังอบรม/ได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 3.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่

- (1) นำไปใช้ (1.1) ทำบัญชีแล้ว (1.2) สอน/แนะนำผู้อื่นให้ทำ (3) อื่นๆ.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....

4) Agri – Map Online

4.1) ท่านรู้จัก/เคยได้ยินเกี่ยวกับ Agri – Map Online (แผนที่การเกษตรเชิงรุก) หรือไม่

- (1) ไม่รู้จัก/ไม่เคยได้ยิน (ข้ามไปส่วนที่ 3)
 (2) รู้จัก /เคยได้ยิน จาก (1) เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรฯ (2) เพื่อนบ้าน/ญาติ
 (3) ผู้นำชุมชน (4) อื่น ๆ ระบุ

4.2) หากรู้จัก/เคยได้ยิน ท่านเคยใช้ Agri – Map Online หรือไม่

- (1) ไม่เคย เนื่องจาก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 (1) ไม่มีอุปกรณ์ (โทรศัพท์เคลื่อนที่/Tablet) (2) ไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต
 (3) ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้งาน/ข้อมูล Agri-Map (4) ตนเองไม่สะดวกใช้งาน เช่น อายุมาก
 (5) คิดว่า Agri – Map ไม่มีข้อมูลที่ตนเองสนใจ (6) อื่น ๆ ระบุ
- (2) เคยใช้ จำนวน ครั้ง

4.3) ข้อมูลที่ใช้ ได้แก่

- 1) ข้อมูลพื้นฐาน 5) แหล่งน้ำ
 2) พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ 6) ที่ตั้งโรงงาน แหล่งรับซื้อ
 3) ชั้นความเหมาะสมของที่ดิน 7) ข้อมูลเกษตรกร
 4) เขตความเหมาะสมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 8) อื่นๆ ได้แก่

4.4) ความเห็นต่อ Agri – Map Online (1 น้อยที่สุด – 5 มากที่สุด)

- 1) ความสะดวกในการใช้ คะแนน เพราะ
- 2) ความทันสมัยของข้อมูล คะแนน เพราะ
- 3) ความครบถ้วนของข้อมูล คะแนน เพราะ
- 4) ความถูกต้องของข้อมูล คะแนน เพราะ
- 5) ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้ คะแนน เพราะ
- 6) การใช้ Agri-Map บนอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ในพื้นที่ คะแนน เพราะ
- 7) ความพึงพอใจต่อ Agri-Map โดยรวม คะแนน เพราะ

4.5) ข้อเสนอแนะต่อ Agri – Map / ข้อมูลที่ควรเพิ่มเติมใน Agri-Map

.....

.....

ส่วนที่ 3 ผลได้/ผลลัพธ์จากการปรับเปลี่ยน

3.1 การปรับเปลี่ยนการผลิต

1) ท่านตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ เพราะอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- (1) ผลผลิตข้าวต่ำ (5) พื้นที่ไม่เหมาะสมปลูกข้าว
 (2) ผลผลิตข้าวคุณภาพต่ำ (6) ขาดแหล่งน้ำ
 (3) ต้นทุนข้าวสูง (7) ต้องการเพิ่มรายได้
 (4) ราคาข้าวต่ำ (8) อื่นๆ ระบุ

** 2) ท่านมีประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรมที่ปรับเปลี่ยน มาก่อนหรือไม่ 1) ไม่มี 2) มี มาก่อนแล้ว ปี

3) สินค้าชนิดใหม่ เกิดการปรับเปลี่ยนในพื้นที่เดิมหรือไม่ อย่างไร

- (1) เกิดการปรับเปลี่ยน เต็มพื้นที่
- (2) เกิดการปรับเปลี่ยนบางส่วน จำนวน ไร่ เนื่องจาก
- (3) ไม่เกิดการปรับเปลี่ยน โดย
- 3.1) เกษตรกรนำปัจจัยที่ได้รับไปใช้ในพื้นที่อื่น
- 3.2) ได้รับการปรับเปลี่ยนเป็นพื้นที่อนุรักษ์ดินและน้ำ
- 3.3) อื่น ๆ ระบุ

4) หลังจากปรับเปลี่ยนแล้วมีปัญหาหรือไม่ ไม่มี มี คือ

5) ท่านได้รับผลผลิตจากการปรับเปลี่ยนแล้วหรือยัง

- (1) ได้รับผลผลิตทั้งหมดแล้ว
- (2) ได้รับผลผลิตบางส่วน เนื่องจาก.....
- (3) ยังไม่ได้รับผลผลิต เนื่องจาก.....

** 6) ในการปรับเปลี่ยนการผลิต ท่านใช้เงินทุนจากแหล่งใด (รวมร้อยละ 100)

- 1) ของตนเอง ร้อยละ
- 2) กู้ยืม ร้อยละ
- จาก 2.1) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- 2.2) ผู้จำหน่ายปัจจัยการผลิต/ผู้รับซื้อผลผลิต
- 2.3)ญาติ/เพื่อนบ้าน
- 2.4) ธนาคารอื่น ๆ
- 2.5) อื่น ๆ ระบุ

3.2 การผลิต สิ้นค้าเดิม (ข้าว) ใช้ข้อมูลปี 62

1) แปลงที่ให้ข้อมูลมีพื้นที่.....ไร่

2) ชื่อพันธุ์ที่ปลูก..... ชนิดของข้าวที่ปลูก

 ข้าวเหนียว ข้าวเจ้า

3) ต้นทุนการผลิต ที่ใช้ในแปลงที่ให้ข้อมูลทั้งหมด

ต้นทุนปัจจัยการผลิต รายการ	หน่วย	1. ของตนเอง/ ใต้ฟริ/ ผลิตเอง			2. ซื้อ/ เหลือจากการใช้ครั้งที่ผ่านมา			มูลค่ารวม (บาท)
		ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า(บาท)	ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	
1. เมล็ดพันธุ์	กก.							
2. ปุ๋ย								
2.1 ปุ๋ยอินทรีย์ : มูลไก่ เปิด สุกร โคกระบือ อื่นๆ	กก.							
2.2 ปุ๋ยชีวภาพ								
- ชนิดเม็ด	กก.							
- ชนิดน้ำ	ลิตร							
2.3 ปุ๋ยเคมี (@50 กก.)								
- ปุ๋ยสูตร	กระสอบ							
- ปุ๋ยสูตร	กระสอบ							
- ปุ๋ยยูเรีย : (46-0-0)	กระสอบ							
2.4 ปุ๋ยชนิดอื่น	กระสอบ							
- ปุ๋ยผสม (เคมี+ ชีวภาพ+อินทรีย์) / (เคมี+อินทรีย์)	กระสอบ							
- ปุ๋ยหมัก	กระสอบ							
- น้ำหมัก	ลิตร							
- ฮอร์โมน (น้ำ/ผง)	ซอง							
	ซีซี							
	ลิตร							
3. สารเคมีกำจัดวัชพืช								
3.1 ยาคุมหญ้า	กก.							
	ลิตร							
	ขวด							
3.2 ยาฆ่าหญ้า	กก.							
	ลิตร							
	ขวด							
4. สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช								
4.1 ยาป้องกันกำจัดโรค/ เชื้อรา	กก. /							
	ลิตร /							
	ขวด							
4.2 ยาฆ่าแมลง หนอน เพลี้ย	กก. /							
	ลิตร /							
	ขวด							

ต้นทุนแรงงาน รายการ	1. แรงงานของตนเอง หรือ แรงงานที่เข้ามาทำโดยไม่ต้อง จ่ายค่าแรงงาน						2. จ้างแรงงาน						3. จ้าง เครื่องจักร รวมทั้ง แปลง (บาท)
	(1) ครั้งที่ ทำ (ครั้ง)	(2) คนที่ ทำ (คน/ ครั้ง)	(3) ใช้ เวลา (ชม./ ครั้ง)	(4)* ค่า น้ำมัน (บาท)	(5) อัตรา ค่าแรงใน พื้นที่ (บาท/ คน/วัน)	(6) รวม ค่าแรง งาน (บาท)	(1) ครั้งที่ทำ (ครั้ง)	(2) คนที่ ทำ (คน/ ครั้ง)	(3) ใช้ เวลา ชม.	(4)* ค่าน้ำมัน (บาท)	(5) อัตรา ค่าแรงใน พื้นที่ (บาท/คน/ วัน)	(6) รวม ค่าแรง งาน (บาท)	
3.4 สารปรับปรุง บำรุงดิน													
3.5 ถอนหญ้า / ตัดหญ้า													
3.6 สูบน้ำ													
3.7 อื่นๆ													
4. ค่าเก็บเกี่ยว ผลผลิต													
4.1 เกี่ยว													
4.2 ขนไปสี/ขาย													
4.3 นวด/สี													
4.4 ตาก													
5. อื่นๆ (ระบุ).....													

*เวลา 1 วัน = 8 ชั่วโมง

4) การเก็บเกี่ยว ปริมาณผลผลิต และการจำหน่ายของแปลงที่ให้ข้อมูล ข้าง

4.1) การเก็บเกี่ยว 1) เก็บเกี่ยวได้ จำนวน ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่.....กก.

ถ้าหากได้ผลผลิตน้อย เพราะ.....

2) ไม่ได้เก็บเกี่ยวจำนวน.....ไร่ เพราะ.....

4.2) การกระจายผลผลิต

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา (บาท/กก.)	รวมมูลค่า (บาท)
☐ 1) จำหน่าย	กก.			
☐ 2) รอกการจำหน่าย	กก.			
☐ 3) บริโภค/ใช้ในครัวเรือน	กก.			
☐ 4) ทำพันธุ์	กก.			
☐ 5) ค่าเช่า	กก.			
☐ 6) อื่นๆ (ระบุ)	กก.			
รวม	กก.			

3.3 การผลิต สินค้าใหม่ (ประมง) เข้าร่วมโครงการปี 2562

1) แปลงที่ให้ข้อมูลมีพื้นที่.....ไร่

2) เริ่มเลี้ยง เดือน.....ปี.....3) ให้ผลผลิตเมื่อเดือน.....ปี

4) จำนวน รุ่่น ที่จับปลาได้แล้วในปี 2562รุ่่น

5) บ่อเลี้ยงปลาที่เข้าร่วมโครงการเป็นบ่อที่ชุดใหม่ หรือมีบ่อเดิมอยู่แล้ว

(1) ชุดใหม่ บ่อมีขนาด กว้าง x ยาว x ลึกx.....x..... เมตร

ต้นทุนในการชุดบ่อ

(1.1) เกษตรกรลงทุนชุดบ่อเอง มีต้นทุน จำนวน บาท

รุ่นที่ 2

6.3) ต้นทุนปัจจัยการผลิต รายการ	หน่วย	ของตนเอง/ ใต้ฟรี/ ผลิตเอง			ซื้อ/ เหลือจากการใช้ครั้งที่ผ่านมา			มูลค่ารวม (บาท)
		ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/ หน่วย)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	
1. พันธุ์	ตัว							
2. ปุ๋ยมาร์ล	กก.							
3. อาหารเลี้ยงปลา	กก.							
4. อื่นๆ (ระบุ).....							

6.4) ต้นทุน แรงงาน รายการ	1. แรงงานของตนเอง หรือ แรงงานที่ทำโดยไม่ต้อง จ่ายค่าแรงงาน						2. จ้างแรงงาน						3. จ้าง	4. มูลค่า รวม
	(1) ครั้งที่ ทำ	(2) คนที่ ทำ	(3) ใช้ เวลา	(4)* ค่า น้ำมัน ลิตร	(5) อัตรา ค่าแรง ในพื้นที่	(6) รวม ค่าแรง งาน	(1) ครั้งที่ ทำ	(2) คนที่ ทำ	(3) ใช้ เวลา	(4)* ค่า น้ำมัน ลิตร	(5) อัตรา ค่าแรงใน พื้นที่	(6) รวม ค่าแรง งาน	เครื่องจักร รวมทั้ง แปลง (บาท)	(บาท)
1. ค่าดูแล รักษา														
2. ค่าขนส่ง อาหารเลี้ยงปลา														
3. ค่าเก็บเกี่ยว ผลผลิต														
3.1 จับปลา														
3.2 ขนส่งไป จำหน่าย/กิน														
4. อื่นๆ (ระบุ).....														

รุ่นที่ 3

6.5) ต้นทุนปัจจัยการผลิต รายการ	หน่วย	ของตนเอง/ ใต้ฟรี/ ผลิตเอง			ซื้อ/ เหลือจากการใช้ครั้งที่ผ่านมา			มูลค่ารวม (บาท)
		ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/ หน่วย)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	
1. พันธุ์	ตัว							
2. ปุ๋ยมาร์ล	กก.							
3. อาหารเลี้ยงปลา	กก.							
4. อื่นๆ (ระบุ).....							

6.6) ต้นทุน แรงงาน รายการ	1. แรงงานของตนเอง หรือ แรงงานที่มาทำโดยไม่ต้อง จ่ายค่าแรงงาน						2. จ้างแรงงาน						3. จ้าง	4. มูลค่า รวม
	(1) ครั้งที่ ที่ทำ (ครั้ง)	(2) คนที่ ทำ (คน/ ครั้ง)	(3) ใช้ เวลา (ชม./ ครั้ง)	(4)* ค่า น้ำมัน ลิตร	(5) อัตรา ค่าแรง ในพื้นที่ (บาท/ คน/ วัน)	(6) รวม ค่าแรง งาน (บาท)	(1) ครั้งที่ ทำ (ครั้ง)	(2) คนที่ ทำ (คน/ ครั้ง)	(3) ใช้ เวลา ชม.	(4)* ค่า น้ำมัน ลิตร	(5) อัตรา ค่าแรงใน พื้นที่ (บาท/ คน/วัน)	(6) รวม ค่าแรง งาน (บาท)	เครื่องจักร รวมทั้ง แปลง (บาท)	(บาท)
1. ค่าดูแล รักษา														
2. ค่าขนส่ง อาหารเลี้ยงปลา														
3. ค่าเก็บเกี่ยว ผลผลิต														
3.1 จับปลา														
3.2 ขนส่งไป จำหน่าย/กิน														
4. อื่นๆ (ระบุ).....														

3.4 ผลผลิต

1) ผลผลิตและการนำผลผลิตไปใช้ประโยชน์ ของแปลงที่ให้ข้อมูล **ประมง**

รายการ	หน่วย	การนำผลผลิตไปใช้ประโยชน์				
		1) จำหน่าย			2) บริโภค/แจก จำนวน	3. คงเหลือ จำนวน
		จำนวน	ราคา	มูลค่า (บาท)		
1) จำนวนผลผลิต รุ่น 1	กก.					
2) จำนวนผลผลิต รุ่น 2	กก.					
3) จำนวนผลผลิต รุ่น 3	กก.					
4) คงเหลือในบ่อ	กก.					
รวม	กก.					

2) ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพอย่างไร (ให้คะแนน 1-5) คะแนน เพราะ

.....

4) ราคาผลผลิตกิจกรรมใหม่ (ราคาตลาด) ณ วันที่สำรวจข้อมูล เทียบกับช่วงที่เก็บเกี่ยวผลผลิต (ปี 2562) เปลี่ยนไปอย่างไร

1) เท่าเดิม 2) ลดลงบาทต่อ..... 3) เพิ่มขึ้นบาทต่อ.....

3.5 การตลาด (กรณีจำหน่ายสินค้า)

1) ช่องทางการจำหน่ายผลผลิต

เรื่อง	สินค้าเดิม (ข้าว)	สินค้าใหม่
1. ท่านมีตลาดรองรับหรือไม่	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี
2. ท่านนำสินค้าไปจำหน่ายอย่างไร	☐ 1) ขายเอง ☐ 2) รวมกลุ่มขาย ☐ 3) เจ้าหน้าที่จัดหาแหล่งให้	☐ 1) ขายเอง ☐ 2) รวมกลุ่มขาย ☐ 3) เจ้าหน้าที่จัดหาแหล่งให้
3. ท่านนำสินค้าไปจำหน่ายแหล่งใด	☐ 1) โรงสี ☐ 2) สหกรณ์..... ☐ 3) อื่นๆ.....	☐ 1) โรงอบ/โรงงาน.... ☐ 2) สหกรณ์..... ☐ 3) ตลาดในท้องถิ่น ☐ 4) พ่อค้าคน กลาง ☐ 5) โรงงานแปรรูป ☐ 6) อื่น ๆ ระบุ ☐

2) ท่านมีปัญหาด้านการจำหน่ายผลผลิตหรือไม่

- 1) ไม่มี 2) มี ได้แก่

3.6 หลังการปรับเปลี่ยนมาผลิต สินค้าชนิดใหม่แล้ว

1) มีการรวมกลุ่ม/ตั้งกลุ่ม หรือไม่

- 1) ไม่มี 2) มี ชื่อกลุ่ม.....

2) ลักษณะดินในแปลงของท่านมีผลต่อการตัดสินใจปรับเปลี่ยนต่อเนื่องมากน้อยเพียงใด (1 น้อยที่สุด - 5 มากที่สุด)

เพราะ.....

3) ท่านคาดว่าจะทำกิจกรรมใหม่อย่างต่อเนื่องหรือไม่

- 3.1) ไม่ต่อเนื่อง (หยุด/เปลี่ยนไปผลิต.....) เพราะ

- 1) ข้าวราคาดีกว่า
 2) ไม่มีแรงงาน
 3) ไม่มีแหล่งน้ำ
 4) ไม่มีเงินทุน
 5) อื่นๆ

- 3.2) ทำต่อเนื่อง เพราะ

- 1) รายได้จากการทำกิจกรรมใหม่ ดีกว่าข้าว
 2) แปลงใกล้เคียง/แปลงตัวอย่างทำแล้วประสบความสำเร็จ
 3) พื้นที่ถูกปรับเปลี่ยนไปแล้ว กลับไปทำนาลำบาก
 4) อื่นๆ

4) ท่านคาดว่าจะปรับเปลี่ยนพื้นที่เพื่อทำกิจกรรมใหม่เพิ่มขึ้น หรือไม่

- 1) ไม่เพิ่มขึ้น (ปรับเปลี่ยนเท่าเดิม) 2) ขยายเพิ่ม.....ไร่

3.7 ท่านทราบหรือไม่ว่าภาครัฐมีนโยบายประกันราคาข้าว

- 1) ไม่ทราบ ถ้าปีต่อ ๆ ไป มีนโยบายรับประกันราคาข้าว จะกลับไปปลูกข้าวหรือไม่

- 1) ไม่ปลูก 2) ปลูก 3) ไม่แน่ใจ อย่างไร.....

- 2) ทราบ มีผลต่อการตัดสินใจกลับไปปลูกข้าวหรือไม่ 1) ไม่มีผล 2) มีผล อย่างไร.....

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจ ข้อเสนอแนะ

4.1 ความพึงพอใจ เต็ม 5 คะแนน พร้อมให้เหตุผล

ประเด็น	คะแนน	เหตุผล
1. การปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นแทนข้าว		
2. การถ่ายทอดความรู้		
3. ปัจจัยการผลิตที่ได้รับ		
4. ผลตอบแทน		
5. ภาพรวมโครงการ		

4.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

4.3 ข้อเสนอแนะ

1) ด้านการส่งเสริมการปรับเปลี่ยนการผลิต

.....

.....

2) อื่นๆ

.....

.....

แบบสัมภาษณ์เกษตรกร เพื่อประเมินผล

พืช		

โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ปีงบประมาณ 2562

โดย ศูนย์ประเมินผล สศก. ชื่อผู้สัมภาษณ์.....วันที่เก็บข้อมูล ว/ด/ป...../...../2563

หน่วยงานเจ้าของโครงการ 1) พด. 2) กสก. 3) กวก. 4) มม. 5) ปศ. 6) ปม. 7) ส.ป.ก. 8) อื่นๆ ระบุ
พืชที่เกษตรกรปรับเปลี่ยน

1) อ้อย 2) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 3) มันสำปะหลัง 4) กล้วยเลี้ยงสัตว์ 5) หม่อน 6) อื่นๆ ระบุ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อ สกุล

1.2 เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน

1.3 อายุ (ปี)

1.4 เพศ หญิง = 1, ชาย = 2

1.5 ที่อยู่ บ้านเลขที่ หมู่ที่ หมู่บ้าน
ตำบล อำเภอ
จังหวัด รหัสจังหวัด
โทร

รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด
010	เชียงราย	180	เลย	470	นครนายก	560	สมุทรสาคร
020	พะเยา	190	หนองบัวลำภู	480	ปราจีนบุรี	570	นครปฐม
030	ลำปาง	200	อุดรธานี	490	ฉะเชิงเทรา	580	กาญจนบุรี
040	ลำพูน	210	หนองคาย	500	สระแก้ว	590	ราชบุรี
050	เชียงใหม่	220	สกลนคร	510	จันทบุรี	600	สมุทรสงคราม
060	แม่ฮ่องสอน	230	นครพนม	520	ตราด	610	เพชรบุรี
070	ตาก	770	บึงกาฬ	530	ระยอง	620	ประจวบคีรีขันธ์
090	สุโขทัย	310	มหาสารคาม	540	ชลบุรี	630	ชุมพร
100	แพร่	320	ร้อยเอ็ด	550	สมุทรปราการ	640	ระนอง
110	น่าน	330	กาฬสินธุ์	370	สระบุรี	650	สุราษฎร์ธานี
120	อุดรดิษฐ์	340	ขอนแก่น	380	ลพบุรี	660	พังงา
130	พิษณุโลก	290	สุรินทร์	390	สิงห์บุรี	670	ภูเก็ต
080	กำแพงเพชร	300	บุรีรัมย์	400	ชัยนาท	680	กระบี่
140	พิจิตร	350	ชัยภูมิ	410	สุพรรณบุรี	700	นครศรีธรรมราช
150	นครสวรรค์	360	นครราชสีมา	420	อ่างทอง	690	ตรัง
160	อุทัยธานี	240	มุกดาหาร	430	พระนครศรีอยุธยา	710	พัทลุง
170	เพชรบูรณ์	250	ยโสธร	440	นนทบุรี	720	สงขลา
		260	อำนาจเจริญ	450	กรุงเทพมหานคร	730	สตูล
		270	อุบลราชธานี	460	ปทุมธานี	740	ปัตตานี
		280	ศรีสะเกษ			750	ยะลา
						760	นราธิวาส

1.6	ระดับการศึกษาสูงสุด		ไม่สำเร็จการศึกษา = 0, ประถมต้น = 4, ประถมปลาย = 6, มัธยมต้น = 9, มัธยมปลาย/ปวช. = 12, ปวส. = 14, ปริญญาตรี = 16, ปริญญาโท = 18, ปริญญาเอก = 22			
1.7	อาชีพหลัก		ในภาคเกษตร: เกษตรกร = 1, รั้งจ้างเกษตร = 2 นอกภาคเกษตร: รั้งจ้างนอกภาคเกษตร = 3, ทำงานประจำ = 4, ธุรกิจส่วนตัว = 5 ไม่มีงานทำ: เรียนหนังสือ = 6, ว่างาน/แม่บ้าน = 7, คนชรา/ผู้พิการ = 8			
1.8	ประสบการณ์ทำการเกษตร (ปี)					
1.9	จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)					
	จำนวนแรงงานในครัวเรือน (คน)		จำนวนแรงงานในภาคเกษตร (คน)			
1.10	ที่ดินในการถือครอง	(ถามทุกแปลง)				
	รายการ	ของตนเอง (ไร่)	เช่า (ไร่)	ทำฟรี (ไร่)	ชลประทาน (ใน=1, นอก=2)	แหล่งน้ำที่ใช้
ในภาคเกษตร						
	0) ที่เข้าร่วมโครงการ					
	1) ที่นา					
	2) ที่พืชไร่					
	3) ที่สวนผลไม้/ไม้ยืนต้น					
	4) ที่สวนผัก/สมุนไพร					
	5) ที่ไม้ดอก/ไม้ประดับ					
	6) ที่เลี้ยงสัตว์เป็นโรงเรือน/ โรงเลี้ยง/คอกสัตว์					
	7) ที่ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์/ปลูกหญ้า เลี้ยงสัตว์					
	8) ที่เพาะเลี้ยงประมง					
	9) ฟาร์ม/เกษตรผสมผสาน					
นอกภาคเกษตร						
	10) ที่ปลูกบ้านเรือนอยู่อาศัย					
	11) ที่กร้างว่างเปล่า					
	12) ห้วย/หนอง/คลอง/บึง/สระ					
	13) ป่าถือครอง					
แหล่งน้ำที่ใช้						
น้ำฝน = 1, ชลประทาน = 2, สูบเองจากแหล่งธรรมชาติ = 3, บ่อ/สระ/บาดาล ของตนเอง = 4, โครงการเอกชน/ราชการ สูบจากแหล่งธรรมชาติ = 5, กลุ่ม/สถาบัน สูบจากแหล่งธรรมชาติ = 6, ซื้อจากผู้ให้บริการ/ประปา = 7						

1.11 การมีส่วนร่วมในโครงการ/นโยบายของรัฐ (ให้ตอบทุกข้อ)					มีส่วนร่วม = 1, ไม่มีส่วนร่วม = 2		
1) ศูนย์การเรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)		3) การบริหาร จัดการน้ำ		5) Zoning by Agri-Map	✓	7) มาตรฐานสินค้า เกษตร GAP/ เกษตรอินทรีย์	
2) ระบบส่งเสริม เกษตรแบบแปลง ใหญ่		4) แผนการผลิต ข้าวครบวงจร		6) ธนาคารสินค้า เกษตร		8) โครงการส่งเสริม เกษตรทฤษฎีใหม่	
9) ยกระดับคุณภาพ มาตรฐานสินค้า เกษตร		10) รักษาระดับ ปริมาณและ คุณภาพข้าว		11) เกษตร ผสมผสาน		12) ส่งเสริมการ หยุดเผาในพื้นที่ เกษตร	
13) ป้องกันและ กำจัดโรคใบด่างมัน สำปะหลัง		14) ส่งเสริมและ พัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยววิถีเกษตร					

คำจำกัดความแบบสอบถามเพื่อสนับสนุนโครงการสำรวจข้อมูลเกษตรกร สำหรับการประเมินผล

1. อาชีพหลัก หมายถึง อาชีพหลักเกษตรกร โดยยึดตามการใช้เวลาส่วนใหญ่ไปในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพนั้น ๆ เป็นหลัก หากในกรณีที่มีการใช้เวลาที่เท่ากันหรือก้ำกึ่งกันให้ยึดตามการได้รับรายได้ที่มากกว่าของอาชีพนั้น ๆ เป็นหลักแทน

2. ที่ดินในการถือครอง หมายถึง การถือครองที่ดินของเกษตรกรทุกผืนและทุกแปลง ที่ถือครองอยู่และการเข้าไปใช้ประโยชน์ในแต่ละประเภท โดยไม่คำนึงถึงกรรมสิทธิ์ที่แท้จริงของพื้นที่ดินนั้น ๆ ซึ่งอาจเป็นของตนเอง ที่เช่าผู้อื่น และที่ได้ทำฟรี โดยยึดตามปีเพาะปลูก 2562/63

3. การใส่จำนวนไร่ ให้ใส่เป็นจำนวนทศนิยมเท่านั้น เช่น 4 ไร่ 2 งาน ให้กรอก “4.50” เป็นต้น

1.12 การเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

- 1) ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม (0) 2) เป็นสมาชิกกลุ่ม (1) ชื่อกลุ่ม

*** การสอบถามความเห็น/ทัศนคติ: คะแนนเต็ม 5 คะแนน**
ค่าคะแนน 1 ความเห็น/ทัศนคติ ที่เห็นด้วย น้อยที่สุด กับประเด็นที่ถาม
ค่าคะแนน 5 ความเห็น/ทัศนคติ ที่เห็นด้วย มากที่สุด กับประเด็นที่ถาม

ส่วนที่ 2 กิจกรรมภายใต้โครงการ

2.1 การรับรู้รับทราบรายละเอียดโครงการ

2.1.2 ท่านทราบว่ามีการโครงการจากช่องทางใด

- 1) สื่อบุคคล ได้แก่ เจ้าหน้าที่เกษตร ผู้นำชุมชน อื่นๆ ได้แก่
- 2) สื่อโซเชียลมีเดีย ได้แก่ โทรศัพท์ วิทยุ Facebook
 Line อื่นๆ ได้แก่
- 3) อื่นๆ ได้แก่

2.1.1 ท่านทราบรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการหรือไม่ 1) ทราบ 2) ไม่ทราบ (ข้ามไปข้อ 2.2)

2.1.3 ท่านเข้าใจรายละเอียดโครงการหรือไม่ 1) ไม่เข้าใจ 2) เข้าใจ ระดับใด ระบุ คะแนน (1 น้อยที่สุด-5มากที่สุด)

** 2.2 พื้นที่เข้าร่วมโครงการ (พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อยหรือไม่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว) จำนวน..... ไร่ โดย

- 1) ทราบว่าเป็น
- 1.1) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) จำนวน ไร่
- 1.2) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ไร่

2) ไม่ทราบว่าพื้นที่ S3 หรือ N

** 3) ประสบการณ์ปลูกข้าว ปี

** 4) ลักษณะพื้นที่แปลงที่เข้าร่วมโครงการ 1) ที่ดอน 2) ที่ราบลุ่ม 3) ที่ราบเชิงเขา

2.3 พื้นที่ผลิตสินค้าเกษตรใหม่ (ประมง) จำนวน ไร่ ได้แก่

2.4 เจ้าหน้าที่ได้แนะนำทางเลือกในการปรับเปลี่ยนการผลิต เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกผลิตสินค้าเกษตรชนิดใหม่หรือไม่

(1) แนะนำ (2) ไม่ได้แนะนำ

2.5 การสนับสนุนปัจจัยในการปรับเปลี่ยนการผลิต (พื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ)

1) ท่านได้รับ ปัจจัยสนับสนุนเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิตหรือไม่ (เฉพาะที่ได้รับจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ)

(1) ไม่ได้รับ (ข้ามไปข้อ 2.6) (2) ได้รับ ได้แก่

ชนิดปัจจัยการผลิต	จำนวน	หน่วย
☐ 1. พันธุ์ปลา พันธุ์สัตว์น้ำ ได้แก่		
1)		
2)		
3)		
☐ 2. สารปรับปรุงบำรุงดิน / ปุ๋ย / พันธุ์ปุ๋ยพืชสด ได้แก่		
1)		
2)		
3)		
☐ 3. อุปกรณ์อื่นๆ เช่น กระชังเลี้ยงปลา		
1)		
2)		
3)		
☐ 4. อื่นๆ เช่น สื่อการสอน แผ่นพับ สมุด การส่งเสริมการตลาด		
1)		
2)		

- 2) ปัจจัยการผลิตที่ท่านได้รับสนับสนุน ตามข้อ 1) เพียงพอหรือไม่
 (1) เพียงพอ (2) ไม่เพียงพอ เพราะ.....
- 3) ท่านนำปัจจัยที่ได้รับสนับสนุน ตามข้อ 1) ไปใช้ประโยชน์แล้วหรือยัง
 (1) นำไปใช้ประโยชน์แล้ว (1.1) ใช้ได้ทั้งหมดแล้ว (1.2) ใช้ได้บางส่วน เพราะ.....
 (2) ยังไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ เพราะ.....
- 4) ช่วงเวลาที่ได้รับปัจจัยการผลิต ทันกับช่วงเวลาที่ต้องการปลูก/เลี้ยงสัตว์ หรือไม่
 (1) ทันเวลา (2) ล่าช้า
- 5) ปัจจัยการผลิตที่ได้รับตามข้อ 1) มีคุณภาพอย่างไร (ให้คะแนน 1 น้อยที่สุด – 5 มากที่สุด) คะแนน เพราะ.....
- 6) ท่านคิดว่าปัจจัยสนับสนุนที่ได้รับมีความเหมาะสมกับการดำเนินกิจกรรมใหม่มากน้อยเพียงใด (1 น้อยที่สุด – 5 มากที่สุด)
คะแนน เพราะ.....

2.6 การอบรมหรือถ่ายทอดความรู้

1) เรื่องการปรับเปลี่ยนการผลิต

** 1.1) ท่านได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่อง การปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมหรือไม่

(1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ [ข้ามไปข้อ 2)]

1.2) ท่านมีความรู้เรื่องการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสม อย่างไร (ให้คะแนน 1-5)

(1) ก่อนอบรม คะแนน

(2) หลังอบรม คะแนน

หากน้อยลง เพราะ.....

1.3) หลังอบรม หรือได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 1.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่

(1) นำไปใช้ ระดับการใช้ประโยชน์ ระบุ (1 น้อยที่สุด – 5 มากที่สุด)

อย่างไร.....

(2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....

1.4) หลักสูตรที่อบรมเหมาะสมระดับใด (ให้คะแนน 1-5) คะแนน

2) การแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร 4 ระดับ (Zoning)

S1 เหมาะสมสูง - ไม่มีข้อจำกัดในการปลูก

S2 เหมาะสมปานกลาง - มีข้อจำกัดเล็กน้อยแก้ไขได้

S3 เหมาะสมเล็กน้อย - มีข้อจำกัดที่แก้ไขได้ยาก ต้องลงทุนสูง *N* ไม่เหมาะสม - มีข้อจำกัดที่แก้ไขไม่ได้ หรือต้องลงทุนสูงมาก

2.1) ท่านได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่อง การแบ่งเขตความเหมาะสมฯ หรือไม่

(1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ [ข้ามไปข้อ 3)]

2.2) ท่านมีความรู้เรื่องการแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร 4 ระดับ (Zoning) อย่างไร (ให้คะแนน 1-10)

(1) ก่อนอบรม คะแนน

(2) หลังอบรม คะแนน

หากน้อยลง เพราะ.....

2.3) หลังอบรมได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 2.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่

(1) นำไปใช้ ระดับการใช้ประโยชน์ ระบุ (1 น้อยที่สุด – 5 มากที่สุด)

อย่างไร.....

(2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....

3) เรื่องการทำบัญชีต้นทุนอาชีพ

3.1) ท่านได้รับการอบรมการทำบัญชีต้นทุนอาชีพหรือไม่

(1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ (ข้ามไปส่วนที่ 3)

3.2) ท่านมีความรู้เรื่องการทำบัญชีต้นทุนอาชีพ อย่างไร (ให้คะแนน 1-5)

(1) ก่อนอบรม คะแนน

(2) หลังอบรม คะแนน

หากน้อยลง เพราะ.....

3.3) หลังอบรม/ได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 3.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่

- (1) นำไปใช้ (1.1) ทำบัญชีแล้ว (1.2) สอน/แนะนำผู้อื่นให้ทำ (3) อื่นๆ.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....

4) Agri – Map Online

4.1) ท่านรู้จัก/เคยได้ยินเกี่ยวกับ Agri – Map Online (แผนที่การเกษตรเชิงรุก) หรือไม่

- (1) ไม่รู้จัก/ไม่เคยได้ยิน (ข้ามไปส่วนที่ 3)
 (2) รู้จัก /เคยได้ยิน จาก (1) เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรฯ (2) เพื่อนบ้าน/ญาติ
 (3) ผู้นำชุมชน (4) อื่น ๆ ระบุ

4.2) หากรู้จัก/เคยได้ยิน ท่านเคยใช้ Agri – Map Online หรือไม่

- (1) ไม่เคย เนื่องจาก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 (1) ไม่มีอุปกรณ์ (โทรศัพท์เคลื่อนที่/Tablet) (2) ไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต
 (3) ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้งาน/ข้อมูล Agri-Map (4) ตนเองไม่สะดวกใช้งาน เช่น อายุมาก
 (5) คิดว่า Agri – Map ไม่มีข้อมูลที่ตนเองสนใจ (6) อื่น ๆ ระบุ
- (2) เคยใช้ จำนวน ครั้ง

4.3) ข้อมูลที่ใช้ ได้แก่

- 1) ข้อมูลพื้นฐาน 5) แหล่งน้ำ
 2) พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ 6) ที่ตั้งโรงงาน แหล่งรับซื้อ
 3) ชั้นความเหมาะสมของที่ดิน 7) ข้อมูลเกษตรกร
 4) เขตความเหมาะสมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 8) อื่นๆ ได้แก่

4.4) ความเห็นต่อ Agri – Map Online (1 น้อยที่สุด – 5 มากที่สุด)

- 1) ความสะดวกในการใช้ คะแนน เพราะ
- 2) ความทันสมัยของข้อมูล คะแนน เพราะ
- 3) ความครบถ้วนของข้อมูล คะแนน เพราะ
- 4) ความถูกต้องของข้อมูล คะแนน เพราะ
- 5) ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้ คะแนน เพราะ
- 6) การใช้ Agri-Map บนอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ในพื้นที่ คะแนน เพราะ
- 7) ความพึงพอใจต่อ Agri-Map โดยรวม คะแนน เพราะ

4.5) ข้อเสนอแนะต่อ Agri – Map / ข้อมูลที่ควรเพิ่มเติมใน Agri-Map

.....

.....

ส่วนที่ 3 ผลได้/ผลลัพธ์จากการปรับเปลี่ยน

3.1 การปรับเปลี่ยนการผลิต

1) ท่านตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ เพราะอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- (1) ผลผลิตข้าวต่ำ (5) พื้นที่ไม่เหมาะสมปลูกข้าว
 (2) ผลผลิตข้าวคุณภาพต่ำ (6) ขาดแหล่งน้ำ
 (3) ต้นทุนข้าวสูง (7) ต้องการเพิ่มรายได้
 (4) ราคาข้าวต่ำ (8) อื่นๆ ระบุ

** 2) ท่านมีประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรมที่ปรับเปลี่ยน มาก่อนหรือไม่ 1) ไม่มี 2) มี มาก่อนแล้ว ปี

3) สินค้าชนิดใหม่ เกิดการปรับเปลี่ยนในพื้นที่เดิมหรือไม่ อย่างไร

- (1) เกิดการปรับเปลี่ยน เต็มพื้นที่
- (2) เกิดการปรับเปลี่ยนบางส่วน จำนวน ไร่ เนื่องจาก
- (3) ไม่เกิดการปรับเปลี่ยน โดย
- 3.1) เกษตรกรนำปัจจัยที่ได้รับไปใช้ในพื้นที่อื่น
- 3.2) ได้รับการปรับเปลี่ยนเป็นพื้นที่อนุรักษ์ดินและน้ำ
- 3.3) อื่น ๆ ระบุ

4) หลังจากปรับเปลี่ยนแล้วมีปัญหาหรือไม่ ไม่มี มี คือ

5) ท่านได้รับผลผลิตจากการปรับเปลี่ยนแล้วหรือยัง

- (1) ได้รับผลผลิตทั้งหมดแล้ว
- (2) ได้รับผลผลิตบางส่วน เนื่องจาก.....
- (3) ยังไม่ได้รับผลผลิต เนื่องจาก.....

** 6) ในการปรับเปลี่ยนการผลิต ท่านใช้เงินทุนจากแหล่งใด (รวมร้อยละ 100)

- 1) ของตนเอง ร้อยละ
- 2) กู้ยืม ร้อยละ
- จาก 2.1) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- 2.2) ผู้จำหน่ายปัจจัยการผลิต/ผู้รับซื้อผลผลิต
- 2.3)ญาติ/เพื่อนบ้าน
- 2.4) ธนาคารอื่น ๆ
- 2.5) อื่น ๆ ระบุ

3.2 การผลิต สินค้าเดิม (ข้าว) ใช้ข้อมูลปี 62

- 1) แปลงที่ให้ข้อมูลมีพื้นที่.....ไร่
- 2) ชื่อพันธุ์ที่ปลูก ชนิดของข้าวที่ปลูก ข้าวเหนียว ข้าวเจ้า
- 3) ต้นทุนการผลิต ที่ใช้ในแปลงที่ให้ข้อมูลทั้งหมด

ต้นทุนปัจจัยการผลิต รายการ	หน่วย	1. ของตนเอง/ ได้ฟรี/ ผลิตเอง			2. ซื้อ/ เหลือจากการใช้ครั้งที่ผ่านมา			มูลค่ารวม (บาท)
		ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า(บาท)	ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	
1. เมล็ดพันธุ์	กก.							
2. ปุ๋ย								
2.1 ปุ๋ยอินทรีย์ : มูลไก่ เปิด สุกร โคกระบือ อื่นๆ	กก.							
2.2 ปุ๋ยชีวภาพ								
- ชนิดเม็ด	กก.							
- ชนิดน้ำ	ลิตร							
2.3 ปุ๋ยเคมี (@50 กก.)								
- ปุ๋ยสูตร	กระสอบ							
- ปุ๋ยสูตร	กระสอบ							
- ปุ๋ยยูเรีย : (46-0-0)	กระสอบ							
2.4 ปุ๋ยชนิดอื่น	กระสอบ							
- ปุ๋ยผสม (เคมี+ ชีวภาพ+อินทรีย์) / (เคมี+อินทรีย์)	กระสอบ							
- ปุ๋ยหมัก	กระสอบ							

ต้นทุนปัจจัยการผลิต รายการ	หน่วย	1. ของตนเอง/ ใต้ฟรี/ ผลิตเอง			2. ซื้อ/ เหลือจากการใช้ครั้งที่ผ่านมา			มูลค่ารวม (บาท)
		ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า(บาท)	ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	
- น้ำหมัก	ลิตร							
- สอรีเมน (น้ำ/ผง)	ซอง							
	ซีซี							
	ลิตร							
3. สารเคมีกำจัดวัชพืช								
3.1 ยาคุมหญ้า	กก.							
	ลิตร							
	ขวด							
3.2 ยาฆ่าหญ้า	กก.							
	ลิตร							
	ขวด							
4. สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช								
4.1 ยาป้องกันกำจัดโรค/ เชื้อรา	กก. / ลิตร / ขวด							
4.2 ยาฆ่าแมลง หนอน เพลี้ย	กก. / ลิตร / ขวด							
4.3 ศัตรูพืชอื่นๆ: หอย ปู หนู	กก. / ลิตร / ขวด							
5. สารเคมีอื่นๆ และวัสดุ ปรับปรุงดิน								
5.1 สารปรับปรุงดิน	☐ ลิตร ☐ กก.							
5.2 ปูนมาร์ล	☐ ลิตร ☐ กก.							
5.3 ปูนขาว	☐ ลิตร ☐ กก.							
5.4 อื่นๆ.....	☐ ลิตร ☐ กก.							
6. ค่าเช่า (รวมทั้งแปลง)	บาท							
7. ภาษีที่ดิน	บาท							
8. อื่นๆ (ระบุ).....							

ต้นทุนแรงงาน รายการ	1. แรงงานของตนเอง หรือ แรงงานที่มาทำโดยไม่ต้อง จ่ายค่าแรงงาน						2. จ้างแรงงาน						3. จ้าง เครื่องจักร รวมทั้ง แปลง (บาท)
	(1) ครั้งที่ ทำ (ครั้ง)	(2) คนที่ ทำ (คน/ ครั้ง)	(3) ใช้ เวลา (ชม./ ครั้ง)	(4)* ค่า น้ำมัน (บาท)	(5) อัตรา ค่าแรงใน พื้นที่ (บาท/ คน/วัน)	(6) รวม ค่าแรง งาน (บาท)	(1) ครั้งที่ทำ (ครั้ง)	(2) คนที่ ทำ (คน/ ครั้ง)	(3) ใช้ เวลา ชม.	(4)* ค่าน้ำมัน (บาท)	(5) อัตรา ค่าแรงใน พื้นที่ (บาท/คน/ วัน)	(6) รวม ค่าแรง งาน (บาท)	
1. ค่าเตรียมดิน แปลงปลูก													
1.1 ไถครั้งที่ 1													
1.2 ไถครั้งที่ 2													
1.3 ไถครั้งที่ 3													
2. ค่าปลูก													
2.1 ปลูก (หวาน / เครื่อง)													
2.2 ปลูกซ่อม													
3. ค่าดูแลรักษา													
3.1 ใส่ปุ๋ย													
3.2 ฉีดยากำจัด วัชพืช: ฆ่าหญ้า คุมหญ้า													
3.3 ฉีดสาร ป้องกันและกำจัด ศัตรูพืช (เชื้อรา หนอน เพลี้ย ปู หอย หนู)													
3.4 สารปรับปรุง บำรุงดิน													
3.5 ถอนหญ้า / ตัดหญ้า													
3.6 สูบน้ำ													
3.7 อื่นๆ													
4. ค่าเก็บเกี่ยว ผลผลิต													
4.1 เก็บเกี่ยว													
4.2 ขนไปสี/ขาย													
4.3 นวด/สี													
4.4 ตาก													
5. อื่นๆ (ระบุ).....													

*เวลา 1 วัน = 8 ชั่วโมง

4) การเก็บเกี่ยว ปริมาณผลผลิต และการจำหน่ายของแปลงที่ให้ข้อมูล ข้าง

4.1) การเก็บเกี่ยว 1) เก็บเกี่ยวได้ จำนวนไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่.....กก.

ถ้าหากได้ผลผลิตน้อย เพราะ.....

2) ไม่ได้เก็บเกี่ยวจำนวน.....ไร่ เพราะ.....

4.2) การกระจายผลผลิต

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา (บาท/กก.)	รวมมูลค่า (บาท)
☐ 1) จำหน่าย	กก.			
☐ 2) รอกการจำหน่าย	กก.			
☐ 3) บริโภค/ใช้ในครัวเรือน	กก.			
☐ 4) ทำพันธุ์	กก.			
☐ 5) ค่าเช่า	กก.			
☐ 6) อื่นๆ (ระบุ)	กก.			
รวม	กก.			

3.3 การผลิต สินค้าใหม่ ในปี 2562 ที่ดำเนินการผลิตแล้วทั้งหมด

1) การผลิต

- 1.1) เริ่มปลูก เดือน.....ปี..... ให้ผลผลิต เดือน.....ปี.....
- 1.2) แปลงที่ให้ข้อมูลมีพื้นที่.....ไร่ (ตรงกับส่วนที่ 2 ข้อ 2.2 หรือไม่)
- 1.3) จำนวนพื้นที่ที่ให้ผลผลิต ไร่
- 1.4) จำนวนครั้งที่เก็บเกี่ยวผลผลิตได้แล้วในปี 2562.....ครั้ง

2) ต้นทุน การผลิตในปี 2562 ของแปลงที่ให้ข้อมูล

ต้นทุนปัจจัยการผลิต รายการ	หน่วย	ของตนเอง/ ใต้ฟรี/ ผลิตเอง			ซื้อ/ เหลือจากการใช้ครั้งที่ผ่านมา			มูลค่า รวม (บาท)
		ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	
1. เมล็ดพันธุ์/ต้นท่อน พันธุ์ (ระบุชื่อพันธุ์ด้วย)								
1.1								
1.2								
1.3								
2. ปุ๋ย								
2.1 ปุ๋ยอินทรีย์ : มูลไก่ เป็ด สุกร โคกระบือ อื่นๆ	กก.							
2.2 ปุ๋ยชีวภาพ								
- ชนิดเม็ด (กระสอบ 25/50 กก.)	กก.							
- ชนิดน้ำ	ลิตร							
2.3 ปุ๋ยเคมี (@50 กก.)								
- ปุ๋ยสูตร.....	กระสอบ							
- ปุ๋ยสูตร.....	กระสอบ							
- ปุ๋ยสูตร.....	กระสอบ							
- ปุ๋ยยูเรีย : (46-0-0)	กระสอบ							
2.4 ปุ๋ยชนิดอื่น	กระสอบ							

ต้นทุนปัจจัยการผลิต รายการ	หน่วย	ของตนเอง/ ใต้ฟรี/ ผลิตเอง			ซื้อ/ เหลือจากการใช้ครั้งที่ผ่านมา			มูลค่า รวม (บาท)
		ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	
- ปุ๋ยผสม (เคมี+ ชีวภาพ+อินทรีย์) / (เคมี+ อินทรีย์)	กระสอบ							
- ปุ๋ยหมัก	กระสอบ							
- น้ำหมัก	ลิตร							
3. สารเคมีกำจัดวัชพืช								
3.1 ยาคุมหญ้า	กก. ลิตร ขวด							
3.2 ยาฆ่าหญ้า	กก. ลิตร ขวด							
4. สารป้องกันและกำจัด ศัตรูพืช								
4.1 ยาป้องกันกำจัดโรค/ เชื้อรา	กก. / ลิตร / ขวด							
4.2 ยาฆ่าแมลง หนอน เพลี้ย	กก. / ลิตร / ขวด							
4.3 ศัตรูพืชอื่นๆ: หอย ปู หนู	กก. / ลิตร / ขวด							
4.4 น้ำยาขุบตอนพันธุ์ มันสำปะหลัง	กก. / ลิตร / ขวด							
5. สารเคมีอื่นๆ และวัสดุ ปรับปรุงดิน								
5.1 สารปรับปรุงดิน	☐ ลิตร ☐ กก.							
5.2 ปูนมาร์ล	☐ ลิตร ☐ กก.							
5.3 ปูนขาว	☐ ลิตร ☐ กก.							
5.4 อื่นๆ.....	☐ ลิตร ☐ กก.							
6. ค่าเช่า (รวมทั้งแปลง)	บาท							
7. ค่าภาษีที่ดิน	บาท							
8. อื่นๆ : อาหารเลี้ยงแขก ซื้อน้ำรดแปลง ฯลฯ							

ต้นทุนการใช้แรงงาน ได้แก่

ต้นทุนแรงงาน รายการ	1. แรงงานของตนเอง หรือ แรงงานที่มาทำโดยไม่ต้อง จ่ายค่าแรงงาน						2. จ้างแรงงาน						3. จ้าง	4. มูลค่า รวม
	(1) ครั้งที่ ทำ	(2) คนที่ ทำ	(3) ใช้ เวลา	(4)* ค่า น้ำมัน	(5) อัตรา ค่าแรง ในพื้นที่	(6) รวม ค่าแรง งาน	(1) ครั้งที่ ทำ	(2) คนที่ ทำ	(3) ใช้ เวลา	(4)* ค่า น้ำมัน	(5) อัตรา ค่าแรงใน พื้นที่	(6) รวม ค่าแรง งาน	เครื่องจักร รวมทั้ง แปลง (บาท)	(บาท)
	(ครั้ง)	(คน/ ครั้ง)	(ชม./ ครั้ง)	ลิตร	(บาท/ คน/วัน)	(บาท)	(ครั้ง)	(คน/ ครั้ง)	ชม.	ลิตร	(บาท/ คน/วัน)	(บาท)		
1. ค่าเตรียมดิน แปลงปลูก														
1.1 ไถครั้งที่ 1														
1.2 ไถครั้งที่ 2														
1.3 ไถครั้งที่ 3														
1.4 ซักรอง ยก ร่อง รถไถเดิน ตาม/แทรกเตอร์														
2. ค่าปลูก														
2.1 ปลูก														
2.2 ปลูกซ่อม														
3. ค่าดูแลรักษา														
3.1 ใส่ปุ๋ย														
3.2 ฉีดยากำจัด วัชพืช: หม่า/คุม หญ้า														
3.3 ฉีดสาร ป้องกันและกำจัด ศัตรูพืช (เชื้อรา หนอน เพลี้ย ปู หอย หู)														
3.4 สารปรับปรุง บำรุงดิน														
3.5 ถอนหญ้า / ตัดหญ้า														
3.6 สูบน้ำ														
3.7 อื่นๆ														
4. ค่าเก็บเกี่ยว ผลผลิต														
4.1 เก็บเกี่ยว														
4.2 ขนส่ง														
5. อื่นๆ (ระบุ).....														

3.4 ผลผลิต และการนำผลผลิตไปใช้ประโยชน์

1) ชนิดสินค้า

- 1) อ้อย 2) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 3) มันสำปะหลัง 4) หม่อน
 5) หญ้าเลี้ยงสัตว์ (กรอกข้อมูลผลผลิตในตารางข้อ 2.2)
 6) อื่นๆ ระบุ

2) ผลผลิต และการนำผลผลิตไปใช้ประโยชน์ ของแปลงที่ให้ข้อมูล

2.1) ตามชนิดสินค้าในข้อ 1) ยกเว้นหญ้าเลี้ยงสัตว์

ชนิดสินค้า (ระบุ)	หน่วย (ระบุ)	จำนวนผลผลิตทั้งหมด (ตามหน่วย)	ราคาจำหน่าย (บาท/หน่วย)	การนำไปใช้ประโยชน์			
				จำหน่าย (ตามหน่วย)	บริโภค (ตามหน่วย)	เลี้ยงสัตว์ (ตามหน่วย)	อื่นๆ (ระบุ) (ตามหน่วย)
1.							
2.							
3.							

2.2) หญ้าเลี้ยงสัตว์

2.2.1) การใช้ประโยชน์

รายการ	หน่วย	จำนวน	การนำผลผลิตไปใช้ประโยชน์						รวมมูลค่า (บาท)
			1) จำหน่าย				2) ใช้เลี้ยงสัตว์	3) อื่นๆ	
			(1) แบบสับ		(2) แบบไม่สับ				
			จำนวน	ราคา	จำนวน	ราคา			
1) จำนวนผลผลิตครั้งที่ 1	ตัน								
2) จำนวนผลผลิตครั้งที่ 2	ตัน								
3) จำนวนผลผลิตครั้งที่ 3	ตัน								
4)									
รวม	ตัน								

2.3) กรณีใช้เป็นพืชอาหารสัตว์ เลี้ยงสัตว์ของตนเอง เป็นลักษณะการเลี้ยงแบบใด

- 1) ปล่อยให้สัตว์กินเองในทุ่งหญ้า/แปลง 2) ตัดมาให้สัตว์ในคอก 3) อื่นๆ ระบุ

2.4) การปลูกพืชอาหารสัตว์ที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการเพียงพอหรือไม่

- 1) เพียงพอ 2) ไม่เพียงพอ แก้ปัญหาโดย
 2.1) หาซื้อเพิ่มเติมจาก ราคา บาท/.....
 2.2) ให้อาหารอื่นทดแทน ได้แก่
 2.3) อื่น ๆ ได้แก่

3) ผลผลิตที่ได้ (ตามข้อ 1) และ 2) มีคุณภาพอย่างไร (ให้คะแนน 1-5) คะแนน เพราะ

.....

4) ราคาผลผลิตกิจกรรมใหม่ (ราคาตลาด) ณ วันที่สำรวจข้อมูล เทียบกับช่วงที่เก็บเกี่ยวผลผลิต (ปี 2562) เปลี่ยนไปอย่างไร

- 1) เท่าเดิม 2) ลดลงบาทต่อ..... 3) เพิ่มขึ้นบาทต่อ.....

3.5 การตลาด (กรณีจำหน่ายสินค้า)

1) ช่องทางการจำหน่ายผลผลิต

เรื่อง	สินค้าเดิม (ข้าว)	สินค้าใหม่
1. ท่านมีตลาดรองรับหรือไม่	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี
2. ท่านนำสินค้าไปจำหน่ายอย่างไร	☐ 1) ขายเอง ☐ 2) รวมกลุ่มขาย ☐ 3) เจ้าหน้าที่จัดหาแหล่งให้	☐ 1) ขายเอง ☐ 2) รวมกลุ่มขาย ☐ 3) เจ้าหน้าที่จัดหาแหล่งให้
3. ท่านนำสินค้าไปจำหน่ายแหล่งใด	☐ 1) โรงสี ☐ 2) สหกรณ์..... ☐ 3) อื่นๆ.....	☐ 1) โรงอบ/โรงงาน.... ☐ 2) สหกรณ์..... ☐ 3) ตลาดในท้องถิ่น ☐ 4) พ่อค้าคน กลาง ☐ 5) โรงงานแปรรูป ☐ 6) อื่น ๆ ระบุ

2) ท่านมีปัญหาด้านการจำหน่ายผลผลิตหรือไม่

- 1) ไม่มี 2) มี ได้แก่

3.6 หลังการปรับเปลี่ยนมาผลิต สินค้าชนิดใหม่แล้ว

1) มีการรวมกลุ่ม/ตั้งกลุ่ม หรือไม่

- 1) ไม่มี 2) มี ชื่อกลุ่ม.....

2) ลักษณะดินในแปลงของท่านมีผลต่อการตัดสินใจปรับเปลี่ยนต่อเนื่องมากน้อยเพียงใด (1 น้อยที่สุด – 5 มากที่สุด)

เพราะ.....

3) ท่านคาดว่าจะทำกิจกรรมใหม่อย่างต่อเนื่องหรือไม่

- 3.1) ไม่ต่อเนื่อง (หยุด/เปลี่ยนไปผลิต.....) เพราะ

- 1) ขั้วราคาดีกว่า
 2) ไม่มีแรงงาน
 3) ไม่มีแหล่งน้ำ
 4) ไม่มีเงินทุน
 5) อื่นๆ

- 3.2) ทำต่อเนื่อง เพราะ

- 1) รายได้จากการทำกิจกรรมใหม่ ดีกว่าข้าว
 2) แปลงใกล้เคียง/แปลงตัวอย่างทำแล้วประสบความสำเร็จ
 3) พื้นที่ถูกปรับเปลี่ยนไปแล้ว กลับไปทำนาลำบาก
 4) อื่นๆ

4) ท่านคาดว่าจะปรับเปลี่ยนพื้นที่เพื่อทำกิจกรรมใหม่เพิ่มขึ้น หรือไม่

- 1) ไม่เพิ่มขึ้น (ปรับเปลี่ยนเท่าเดิม) 2) ขยายเพิ่ม.....ไร่

3.7 ท่านทราบหรือไม่ว่าภาครัฐมีนโยบายประกันราคาข้าว

- 1) ไม่ทราบ ถ้าปีต่อ ๆ ไป มีนโยบายรับประกันราคาข้าว จะกลับไปปลูกข้าวหรือไม่

- 1) ไม่ปลูก 2) ปลูก 3) ไม่แน่ใจ อย่างไร.....

- 2) ทราบ มีผลต่อการตัดสินใจกลับไปปลูกข้าวหรือไม่ 1) ไม่มีผล 2) มีผล อย่างไร.....

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจ ข้อเสนอแนะ

4.1 ความพึงพอใจ เต็ม 5 คะแนน พร้อมให้เหตุผล

ประเด็น	คะแนน	เหตุผล
1. การปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นแทนข้าว		
2. การถ่ายทอดความรู้		
3. ปัจจัยการผลิตที่ได้รับ		
4. ผลตอบแทน		
5. ภาพรวมโครงการ		

4.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

4.3 ข้อเสนอแนะ

1) ด้านการส่งเสริมการปรับเปลี่ยนการผลิต

.....

.....

2) อื่นๆ

.....

.....

แบบสัมภาษณ์เกษตรกร เพื่อประเมินผล

เกษตรผสมผสาน

โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ปีงบประมาณ 2562

โดย ศูนย์ประเมินผล สศก.

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....วันที่เก็บข้อมูล ว/ด/ป...../...../2563

หน่วยงานเจ้าของโครงการ 1) พต. 2) กสก. 3) กวก. 4) มม. 5) ปศ. 6) ปม. 7) ส.ป.ก. 8) อื่นๆ ระบุ ...

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อ สกุล 1.2 เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน 1.3 อายุ (ปี) 1.4 เพศ หญิง = 1, ชาย = 2

1.5	ที่อยู่	บ้านเลขที่	หมู่ที่	หมู่บ้าน
	ตำบล	อำเภอ		
	จังหวัด	รหัสจังหวัด		
	โทร			

รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด
010	เชียงราย	180	เลย	470	นครนายก	560	สมุทรสาคร
020	พะเยา	190	หนองบัวลำภู	480	ปราจีนบุรี	570	นครปฐม
030	ลำปาง	200	อุดรธานี	490	ฉะเชิงเทรา	580	กาญจนบุรี
040	ลำพูน	210	หนองคาย	500	สระแก้ว	590	ราชบุรี
050	เชียงใหม่	220	สกลนคร	510	จันทบุรี	600	สมุทรสงคราม
060	แม่ฮ่องสอน	230	นครพนม	520	ตราด	610	เพชรบุรี
070	ตาก	770	บึงกาฬ	530	ระยอง	620	ประจวบคีรีขันธ์
090	สุโขทัย	310	มหาสารคาม	540	ชลบุรี	630	ชุมพร
100	แพร่	320	ร้อยเอ็ด	550	สมุทรปราการ	640	ระนอง
110	น่าน	330	กาฬสินธุ์	370	สระบุรี	650	สุราษฎร์ธานี
120	อุดรดิตถ์	340	ขอนแก่น	380	ลพบุรี	660	พังงา
130	พิษณุโลก	290	สุรินทร์	390	สิงห์บุรี	670	ภูเก็ต
080	กำแพงเพชร	300	บุรีรัมย์	400	ชัยนาท	680	กระบี่
140	พิจิตร	350	ชัยภูมิ	410	สุพรรณบุรี	700	นครศรีธรรมราช
150	นครสวรรค์	360	นครราชสีมา	420	อ่างทอง	690	ตรัง
160	อุทัยธานี	240	มุกดาหาร	430	พระนครศรีอยุธยา	710	พัทลุง
170	เพชรบูรณ์	250	ยโสธร	440	นนทบุรี	720	สงขลา
		260	อำนาจเจริญ	450	กรุงเทพมหานคร	730	สตูล
		270	อุบลราชธานี	460	ปทุมธานี	740	ปัตตานี
		280	ศรีสะเกษ			750	ยะลา
						760	นราธิวาส

1.6	ระดับการศึกษาสูงสุด		ไม่สำเร็จการศึกษา = 0, ประถมต้น = 4, ประถมปลาย = 6, มัธยมต้น = 9, มัธยมปลาย/ ปวช. = 12, ปวส. = 14, ปริญญาตรี = 16, ปริญญาโท = 18, ปริญญาเอก = 22
-----	---------------------	--	---

1.7	อาชีพหลัก		ในภาคเกษตร: เกษตรกร = 1, รั้งจ้างเกษตร = 2 นอกภาคเกษตร: รั้งจ้างนอกภาคเกษตร = 3, ทำงานประจำ = 4, ธุรกิจส่วนตัว = 5 ไม่มีงานทำ: เรียนหนังสือ = 6, ว่างาน/แม่บ้าน = 7, คนชรา/ผู้พิการ = 8
-----	-----------	--	---

1.8	ประสบการณ์ทำการเกษตร (ปี)	
-----	---------------------------	--

1.9	จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)		
	จำนวนแรงงานในครัวเรือน (คน)		จำนวนแรงงานในภาคเกษตร (คน)

1.10	ที่ดินในการถือครอง	(ถามทุกแปลง)				
	รายการ	ของตนเอง (ไร่)	เช่า (ไร่)	ทำฟรี (ไร่)	ชลประทาน (ใน=1, นอก=2)	แหล่งน้ำที่ใช้
ในภาคเกษตร						
	0) ที่เข้าร่วมโครงการ					
	1) ที่นา					
	2) ที่พืชไร่					
	3) ที่สวนผลไม้/ไม้ยืนต้น					
	4) ที่สวนผัก/สมุนไพร					
	5) ที่ไม้ดอก/ไม้ประดับ					
	6) ที่เลี้ยงสัตว์เป็นโรงเรือน/ โรงเลี้ยง/คอกสัตว์					
	7) ที่ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์/ปลูกหญ้า เลี้ยงสัตว์					
	8) ที่เพาะเลี้ยงประมง					
	9) ฟาร์ม/เกษตรผสมผสาน					
นอกภาคเกษตร						
	10) ที่ปลูกบ้านเรือนอยู่อาศัย					
	11) ที่กร้างว่างเปล่า					
	12) ห้วย/หนอง/คลอง/บึง/สระ					
	13) ป่าถือครอง					
แหล่งน้ำที่ใช้						
น้ำฝน = 1, ชลประทาน = 2, สูบเองจากแหล่งธรรมชาติ = 3, บ่อ/สระ/บาดาล ของตนเอง = 4, โครงการเอกชน/ราชการ สูบจากแหล่ง ธรรมชาติ = 5, กลุ่ม/สถาบัน สูบจากแหล่งธรรมชาติ = 6, ซื้อจากผู้ให้บริการ/ประปา = 7						

1.11 การมีส่วนร่วมในโครงการ/นโยบายของรัฐ (ให้ตอบทุกข้อ)					มีส่วนร่วม = 1, ไม่มีส่วนร่วม = 2		
1) ศูนย์การเรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)		3) การบริหาร จัดการน้ำ		5) Zoning by Agri-Map	✓	7) มาตรฐานสินค้า เกษตร GAP/ เกษตรอินทรีย์	
2) ระบบส่งเสริม เกษตรแบบแปลง ใหญ่		4) แผนการผลิต ข้าวครบวงจร		6) ธนาคารสินค้า เกษตร		8) โครงการส่งเสริม เกษตรทฤษฎีใหม่	
9) ยกระดับคุณภาพ มาตรฐานสินค้า เกษตร		10) รักษาระดับ ปริมาณและ คุณภาพข้าว		11) เกษตร ผสมผสาน		12) ส่งเสริมการ หยุดเผาในพื้นที่ เกษตร	
13) ป้องกันและ กำจัดโรคใบด่างมัน สำปะหลัง		14) ส่งเสริมและ พัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยววิถีเกษตร					

คำจำกัดความแบบสอบถามเพื่อสนับสนุนโครงการสำรวจข้อมูลเกษตรกร สำหรับการประเมินผล

1. อาชีพหลัก หมายถึง อาชีพหลักเกษตรกร โดยยึดตามการใช้เวลาส่วนใหญ่ไปในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพนั้น ๆ เป็นหลัก หากในกรณีที่มีการใช้เวลาที่เท่ากันหรือก้ำกึ่งกันให้ยึดตามการได้รับรายได้ที่มากกว่าของอาชีพนั้น ๆ เป็นหลักแทน

2. ที่ดินในการถือครอง หมายถึง การถือครองที่ดินของเกษตรกรทุกผืนและทุกแปลง ที่ถือครองอยู่และการเข้าไปใช้ประโยชน์ในแต่ละประเภท โดยไม่คำนึงถึงกรรมสิทธิ์ที่แท้จริงของพื้นที่ดินนั้น ๆ ซึ่งอาจเป็นของตนเอง ที่เช่าผู้อื่น และที่ได้ทำฟรี โดยยึดตามปีเพาะปลูก 2562/63

3. การใส่จำนวนไร่ ให้ใส่เป็นจำนวนทศนิยมเท่านั้น เช่น 4 ไร่ 2 งาน ให้กรอก “4.50” เป็นต้น

1.12 การเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

1) ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม (0) 2) เป็นสมาชิกกลุ่ม (1) ชื่อกลุ่ม

* การสอบถามความเห็น/ทัศนคติ: คะแนนเต็ม 5 คะแนน

ค่าคะแนน 1 ความเห็น/ทัศนคติ ที่เห็นด้วย น้อยที่สุด กับประเด็นที่ถาม

ค่าคะแนน 5 ความเห็น/ทัศนคติ ที่เห็นด้วย มากที่สุด กับประเด็นที่ถาม

ส่วนที่ 2 กิจกรรมภายใต้โครงการ

2.1 การรับรู้รับทราบรายละเอียดโครงการ

2.1.2 ท่านทราบว่ามีการโครงการจากช่องทางใด

- 1) สื่อบุคคล ได้แก่ เจ้าหน้าที่เกษตร ผู้นำชุมชน อื่นๆ ได้แก่
- 2) สื่อโซเชียลมีเดีย ได้แก่ โทรศัพท์ วิทยุ Facebook
 Line อื่นๆ ได้แก่
- 3) อื่นๆ ได้แก่

2.1.1 ท่านทราบรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการหรือไม่ 1) ทราบ 2) ไม่ทราบ (ข้ามไปข้อ 2.2)

2.1.3 ท่านเข้าใจรายละเอียดโครงการหรือไม่ 1) ไม่เข้าใจ 2) เข้าใจ ระดับใด ระบุ คะแนน (1 น้อยที่สุด-5มากที่สุด)

** 2.2 พื้นที่เข้าร่วมโครงการ (พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อยหรือไม่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว) จำนวน..... ไร่ โดย

- 1) ทราบว่าเป็น
- 1.1) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) จำนวน ไร่
- 1.2) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ไร่

2) ไม่ทราบว่าพื้นที่ S3 หรือ N

** 3) ประสบการณ์ปลูกข้าว ปี

** 4) ลักษณะพื้นที่แปลงที่เข้าร่วมโครงการ 1) ที่ดอน 2) ที่ราบลุ่ม 3) ที่ราบเชิงเขา

2.3 พื้นที่ผลิตสินค้าเกษตรใหม่ (ประมง) จำนวน ไร่ ได้แก่

2.4 เจ้าหน้าที่ได้แนะนำทางเลือกในการปรับเปลี่ยนการผลิต เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกผลิตสินค้าเกษตรชนิดใหม่หรือไม่

(1) แนะนำ (2) ไม่ได้แนะนำ

2.5 การสนับสนุนปัจจัยในการปรับเปลี่ยนการผลิต (พื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ)

1) ท่านได้รับ ปัจจัยสนับสนุนเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิตหรือไม่ (เฉพาะที่ได้รับจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ)

(1) ไม่ได้รับ (ข้ามไปข้อ 2.6) (2) ได้รับ ได้แก่

ชนิดปัจจัยการผลิต	จำนวน	หน่วย
☐ 1. พันธุ์ปลา พันธุ์สัตว์น้ำ ได้แก่		
1)		
2)		
3)		
☐ 2. สารปรับปรุงบำรุงดิน / ปุ๋ย / พันธุ์ปุ๋ยพืชสด ได้แก่		
1)		
2)		
3)		
☐ 3. อุปกรณ์อื่นๆ เช่น กระชังเลี้ยงปลา		
1)		
2)		
3)		
☐ 4. อื่นๆ เช่น สื่อการสอน แผ่นพับ สมุด การส่งเสริมการตลาด		
1)		
2)		

- 2) ปัจจัยการผลิตที่ท่านได้รับสนับสนุน ตามข้อ 1) เพียงพอหรือไม่
 (1) เพียงพอ (2) ไม่เพียงพอ เพราะ.....
- 3) ท่านนำปัจจัยที่ได้รับสนับสนุน ตามข้อ 1) ไปใช้ประโยชน์แล้วหรือยัง
 (1) นำไปใช้ประโยชน์แล้ว (1.1) ใช้ได้ทั้งหมดแล้ว (1.2) ใช้ได้บางส่วน เพราะ.....
 (2) ยังไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ เพราะ.....
- 4) ช่วงเวลาที่ได้รับปัจจัยการผลิต ทันกับช่วงเวลาที่ต้องการปลูก/เลี้ยงสัตว์ หรือไม่
 (1) ทันเวลา (2) ล่าช้า
- 5) ปัจจัยการผลิตที่ได้รับตามข้อ 1) มีคุณภาพอย่างไร (ให้คะแนน 1 น้อยที่สุด – 5 มากที่สุด) คะแนน เพราะ.....
- 6) ท่านคิดว่าปัจจัยสนับสนุนที่ได้รับมีความเหมาะสมกับการดำเนินกิจกรรมใหม่มากน้อยเพียงใด (1 น้อยที่สุด – 5 มากที่สุด)
คะแนน เพราะ.....

2.6 การอบรมหรือถ่ายทอดความรู้

1) เรื่องการปรับเปลี่ยนการผลิต

** 1.1) ท่านได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่อง การปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมหรือไม่

(1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ [ข้ามไปข้อ 2)]

1.2) ท่านมีความรู้เรื่องการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสม อย่างไร (ให้คะแนน 1-5)

(1) ก่อนอบรม คะแนน

(2) หลังอบรม คะแนน

หากน้อยลง เพราะ.....

1.3) หลังอบรม หรือได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 1.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่

(1) นำไปใช้ ระดับการใช้ประโยชน์ ระบุ (1 น้อยที่สุด – 5 มากที่สุด)

อย่างไร.....

(2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....

1.4) หลักสูตรที่อบรมเหมาะสมระดับใด (ให้คะแนน 1-5) คะแนน

2) การแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร 4 ระดับ (Zoning)

S1 เหมาะสมสูง - ไม่มีข้อจำกัดในการปลูก

S2 เหมาะสมปานกลาง - มีข้อจำกัดเล็กน้อยแก้ไขได้

S3 เหมาะสมเล็กน้อย - มีข้อจำกัดที่แก้ไขได้ยาก ต้องลงทุนสูง *N* ไม่เหมาะสม - มีข้อจำกัดที่แก้ไขไม่ได้ หรือต้องลงทุนสูงมาก

2.1) ท่านได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่อง การแบ่งเขตความเหมาะสมฯ หรือไม่

(1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ [ข้ามไปข้อ 3)]

2.2) ท่านมีความรู้เรื่องการแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร 4 ระดับ (Zoning) อย่างไร (ให้คะแนน 1-10)

(1) ก่อนอบรม คะแนน

(2) หลังอบรม คะแนน

หากน้อยลง เพราะ.....

2.3) หลังอบรมได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 2.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่

(1) นำไปใช้ ระดับการใช้ประโยชน์ ระบุ (1 น้อยที่สุด – 5 มากที่สุด)

อย่างไร.....

(2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....

3) เรื่องการทำบัญชีต้นทุนอาชีพ

3.1) ท่านได้รับการอบรมการทำบัญชีต้นทุนอาชีพหรือไม่

(1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ (ข้ามไปส่วนที่ 3)

3.2) ท่านมีความรู้เรื่องการทำบัญชีต้นทุนอาชีพ อย่างไร (ให้คะแนน 1-5)

(1) ก่อนอบรม คะแนน

(2) หลังอบรม คะแนน

หากน้อยลง เพราะ.....

3.3) หลังอบรม/ได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 3.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่

- (1) นำไปใช้ (1.1) ทำบัญชีแล้ว (1.2) สอน/แนะนำผู้อื่นให้ทำ (3) อื่นๆ.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....

4) Agri – Map Online

4.1) ท่านรู้จัก/เคยได้ยินเกี่ยวกับ Agri – Map Online (แผนที่การเกษตรเชิงรุก) หรือไม่

- (1) ไม่รู้จัก/ไม่เคยได้ยิน (ข้ามไปส่วนที่ 3)
 (2) รู้จัก /เคยได้ยิน จาก (1) เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรฯ (2) เพื่อนบ้าน/ญาติ
 (3) ผู้นำชุมชน (4) อื่น ๆ ระบุ

4.2) หากรู้จัก/เคยได้ยิน ท่านเคยใช้ Agri – Map Online หรือไม่

- (1) ไม่เคย เนื่องจาก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 (1) ไม่มีอุปกรณ์ (โทรศัพท์เคลื่อนที่/Tablet) (2) ไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต
 (3) ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้งาน/ข้อมูล Agri-Map (4) ตนเองไม่สะดวกใช้งาน เช่น อายุมาก
 (5) คิดว่า Agri – Map ไม่มีข้อมูลที่ตนเองสนใจ (6) อื่น ๆ ระบุ
- (2) เคยใช้ จำนวน ครั้ง

4.3) ข้อมูลที่ใช้ ได้แก่

- 1) ข้อมูลพื้นฐาน 5) แหล่งน้ำ
 2) พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ 6) ที่ตั้งโรงงาน แหล่งรับซื้อ
 3) ชั้นความเหมาะสมของที่ดิน 7) ข้อมูลเกษตรกร
 4) เขตความเหมาะสมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 8) อื่นๆ ได้แก่

4.4) ความเห็นต่อ Agri – Map Online (1 น้อยที่สุด – 5 มากที่สุด)

- 1) ความสะดวกในการใช้ คะแนน เพราะ
- 2) ความทันสมัยของข้อมูล คะแนน เพราะ
- 3) ความครบถ้วนของข้อมูล คะแนน เพราะ
- 4) ความถูกต้องของข้อมูล คะแนน เพราะ
- 5) ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้ คะแนน เพราะ
- 6) การใช้ Agri-Map บนอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ในพื้นที่ คะแนน เพราะ
- 7) ความพึงพอใจต่อ Agri-Map โดยรวม คะแนน เพราะ

4.5) ข้อเสนอแนะต่อ Agri – Map / ข้อมูลที่ควรเพิ่มเติมใน Agri-Map

.....

.....

ส่วนที่ 3 ผลได้/ผลลัพธ์จากการปรับเปลี่ยน

3.1 การปรับเปลี่ยนการผลิต

1) ท่านตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ เพราะอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- (1) ผลผลิตข้าวต่ำ (5) พื้นที่ไม่เหมาะสมปลูกข้าว
 (2) ผลผลิตข้าวคุณภาพต่ำ (6) ขาดแหล่งน้ำ
 (3) ต้นทุนข้าวสูง (7) ต้องการเพิ่มรายได้
 (4) ราคาข้าวต่ำ (8) อื่นๆ ระบุ

** 2) ท่านมีประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรมที่ปรับเปลี่ยน มาก่อนหรือไม่ 1) ไม่มี 2) มี มาก่อนแล้ว ปี

3) สินค้าชนิดใหม่ เกิดการปรับเปลี่ยนในพื้นที่เดิมหรือไม่ อย่างไร

- (1) เกิดการปรับเปลี่ยน เต็มพื้นที่
- (2) เกิดการปรับเปลี่ยนบางส่วน จำนวน ไร่ เนื่องจาก
- (3) ไม่เกิดการปรับเปลี่ยน โดย
- 3.1) เกษตรกรนำปัจจัยที่ได้รับไปใช้ในพื้นที่อื่น
- 3.2) ได้รับการปรับเปลี่ยนเป็นพื้นที่อนุรักษ์ดินและน้ำ
- 3.3) อื่น ๆ ระบุ

4) หลังจากปรับเปลี่ยนแล้วมีปัญหาหรือไม่ ไม่มี มี คือ

5) ท่านได้รับผลผลิตจากการปรับเปลี่ยนแล้วหรือยัง

- (1) ได้รับผลผลิตทั้งหมดแล้ว
- (2) ได้รับผลผลิตบางส่วน เนื่องจาก.....
- (3) ยังไม่ได้รับผลผลิต เนื่องจาก.....

** 6) ในการปรับเปลี่ยนการผลิต ท่านใช้เงินทุนจากแหล่งใด (รวมร้อยละ 100)

- 1) ของตนเอง ร้อยละ
- 2) กู้ยืม ร้อยละ
- จาก 2.1) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- 2.2) ผู้จำหน่ายปัจจัยการผลิต/ผู้รับซื้อผลผลิต
- 2.3)ญาติ/เพื่อนบ้าน
- 2.4) ธนาคารอื่น ๆ
- 2.5) อื่น ๆ ระบุ

3.2 การผลิต สิ้นค้าเดิม (ข้าว) ใช้ข้อมูลปี 62

1) แปลงที่ให้ข้อมูลมีพื้นที่.....ไร่

2) ชื่อพันธุ์ที่ปลูก ชนิดของข้าวที่ปลูก

 ข้าวเหนียว ข้าวเจ้า

3) ต้นทุนการผลิต ที่ใช้ในแปลงที่ให้ข้อมูลทั้งหมด

ต้นทุนปัจจัยการผลิต รายการ	หน่วย	1. ของตนเอง/ ได้ฟรี/ ผลิตเอง			2. ซื้อ/ เหลือจากการใช้ครั้งที่ผ่านมา			มูลค่ารวม (บาท)
		ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า(บาท)	ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	
1. เมล็ดพันธุ์	กก.							
2. ปุ๋ย								
2.1 ปุ๋ยอินทรีย์ : มูลไก่ เปิด สุกร โคกระบือ อื่นๆ	กก.							
2.2 ปุ๋ยชีวภาพ								
- ชนิดเม็ด	กก.							
- ชนิดน้ำ	ลิตร							
2.3 ปุ๋ยเคมี (@50 กก.)								
- ปุ๋ยสูตร	กระสอบ							
- ปุ๋ยสูตร	กระสอบ							
- ปุ๋ยยูเรีย : (46-0-0)	กระสอบ							
2.4 ปุ๋ยชนิดอื่น	กระสอบ							
- ปุ๋ยผสม (เคมี+ ชีวภาพ+อินทรีย์) / (เคมี+อินทรีย์)	กระสอบ							
- ปุ๋ยหมัก	กระสอบ							
- น้ำหมัก	ลิตร							
- ฮอร์โมน (น้ำ/ผง)	ซอง							
	ซีซี							
	ลิตร							
3. สารเคมีกำจัดวัชพืช								
3.1 ยาคุมหญ้า	กก.							
	ลิตร							
	ขวด							
3.2 ยาฆ่าหญ้า	กก.							
	ลิตร							
	ขวด							
4. สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช								
4.1 ยาป้องกันกำจัดโรค/ เชื้อรา	กก. / ลิตร / ขวด							
4.2 ยาฆ่าแมลง หนอน เพลี้ย	กก. / ลิตร / ขวด							

ต้นทุนแรงงาน รายการ	1. แรงงานของตนเอง หรือ แรงงานที่ทำได้โดยไม่ต้อง จ่ายค่าแรงงาน						2. จ้างแรงงาน						3. จ้าง เครื่องจักร รวมทั้ง แปลง (บาท)
	(1) ครั้งที่ ทำ (ครั้ง)	(2) คนที่ ทำ (คน/ ครั้ง)	(3) ใช้ เวลา (ชม/ ครั้ง)	(4)* ค่า น้ำมัน (บาท)	(5) อัตรา ค่าแรงใน พื้นที่ (บาท/ คน/วัน)	(6) รวม ค่าแรง งาน (บาท)	(1) ครั้งที่ทำ (ครั้ง)	(2) คนที่ ทำ (คน/ ครั้ง)	(3) ใช้ เวลา ชม.	(4)* ค่าน้ำมัน (บาท)	(5) อัตรา ค่าแรงใน พื้นที่ (บาท/คน/ วัน)	(6) รวม ค่าแรง งาน (บาท)	
3.4 สารปรับปรุง บำรุงดิน													
3.5 ถอนหญ้า / ตัดหญ้า													
3.6 สูบน้ำ													
3.7 อื่นๆ													
4. ค่าเก็บเกี่ยว ผลผลิต													
4.1 เกี่ยว													
4.2 ขนไปสี/ขาย													
4.3 นวด/สี													
4.4 ตาก													
5. อื่นๆ (ระบุ).....													

*เวลา 1 วัน = 8 ชั่วโมง

4) การเก็บเกี่ยว ปริมาณผลผลิต และการจำหน่ายของแปลงที่ให้ข้อมูล ข้าง

4.1) การเก็บเกี่ยว 1) เก็บเกี่ยวได้ จำนวน ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่.....กก.

ถ้าหากได้ผลผลิตน้อย เพราะ.....

2) ไม่ได้เก็บเกี่ยวจำนวน.....ไร่ เพราะ.....

4.2) การกระจายผลผลิต

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา (บาท/กก.)	รวมมูลค่า (บาท)
☐ 1) จำหน่าย	กก.			
☐ 2) รอกการจำหน่าย	กก.			
☐ 3) บริโภค/ใช้ในครัวเรือน	กก.			
☐ 4) ทำพันธุ์	กก.			
☐ 5) ค่าเช่า	กก.			
☐ 6) อื่นๆ (ระบุ)	กก.			
รวม	กก.			

3.3 การผลิต สินค้าใหม่ ในปี 2562 ที่ดำเนินการผลิตแล้วทั้งหมด

1) การผลิต

1.1) ชนิดสินค้า

1.1.1) สินค้าที่ให้ผลผลิตระยะสั้น ได้แก่ (ไม่เกิน 1 ปี)

1) ชนิดที่ 1

พื้นที่ปลูก/ผลิต (1) ปลูก/ผลิต ในพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสม จำนวน.....ไร่

(2) ปลูก/ผลิต นอกพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสม เนื่องจาก.....

เริ่มปลูก เดือน.....ปี..... ให้ผลผลิต เดือน...ปี.....

- 2) ชนิดที่ 2
- พื้นที่ปลูก/ผลิต (1) ปลูก/ผลิต ในพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสม จำนวน.....ไร่
 (2) ปลูก/ผลิต นอกพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสม เนื่องจาก.....
- เริ่มปลูก เดือน.....ปี..... ให้ผลผลิต เดือน..ปี.....
- 3) ชนิดที่ 3
- พื้นที่ปลูก/ผลิต (1) ปลูก/ผลิต ในพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสม จำนวน.....ไร่
 (2) ปลูก/ผลิต นอกพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสม เนื่องจาก.....
- เริ่มปลูก เดือน.....ปี..... ให้ผลผลิต เดือน..ปี.....

1.1.2) สินค้าที่ให้ผลผลิตระยะกลาง ได้แก่ (1-5 ปี)

- 1) ชนิดที่ 1
- พื้นที่ปลูก/ผลิต (1) ปลูก/ผลิต ในพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสม จำนวน.....ไร่
 (2) ปลูก/ผลิต นอกพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสม เนื่องจาก.....
- 2) ชนิดที่ 2
- พื้นที่ปลูก/ผลิต (1) ปลูก/ผลิต ในพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสม จำนวน.....ไร่
 (2) ปลูก/ผลิต นอกพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสม เนื่องจาก.....
- 3) ชนิดที่ 3
- พื้นที่ปลูก/ผลิต (1) ปลูก/ผลิต ในพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสม จำนวน.....ไร่
 (2) ปลูก/ผลิต นอกพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสม เนื่องจาก.....

1.1.3) สินค้าที่ให้ผลผลิตระยะยาว ได้แก่ (5 ปีขึ้นไป)

- 1) ชนิดที่ 1
- พื้นที่ปลูก/ผลิต (1) ปลูก/ผลิต ในพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสม จำนวน.....ไร่
 (2) ปลูก/ผลิต นอกพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสม เนื่องจาก.....
- 2) ชนิดที่ 2
- พื้นที่ปลูก/ผลิต (1) ปลูก/ผลิต ในพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสม จำนวน.....ไร่
 (2) ปลูก/ผลิต นอกพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสม เนื่องจาก.....
- 3) ชนิดที่ 3
- พื้นที่ปลูก/ผลิต (1) ปลูก/ผลิต ในพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสม จำนวน.....ไร่
 (2) ปลูก/ผลิต นอกพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสม เนื่องจาก.....

1.2) แปลงที่ให้ข้อมูลมีพื้นที่.....ไร่ (ตรงกับส่วนที่ 2 ข้อ 2.2 หรือไม่)

1.3) จำนวนพื้นที่ที่ให้ผลผลิต ไร่

1.4) จำนวนครั้งที่เก็บเกี่ยวผลผลิตได้แล้วในปี 2562.....ครั้ง

2) ต้นทุน การผลิต เกษตรผสมผสาน ในปี 2562 ของแปลงที่ให้ข้อมูล

(1) สิ้นค้าระยะสั้น ได้แก่

รายการ	ค่าพันธุ์		ปุ๋ย/ยา/อาหารสัตว์		แรงงาน (ปลูก ดูแล เกี่ยว)		น้ำมัน/ไฟฟ้า		อื่นๆ ระบุ.....		รวมมูลค่า	
	เงินสด(ซื้อ)	ตนเอง	เงินสด(ซื้อ)	ตนเอง	เงินสด(ซื้อ)	ตนเอง	เงินสด(ซื้อ)	ตนเอง	เงินสด(ซื้อ)	ตนเอง	เงินสด(ซื้อ)	ตนเอง
ต้นทุนปัจจัยการผลิต												
1. พืชผัก (รวม : บาท)												
1).....												
2).....												
3).....												
2. พืชอายุสั้น (ใน 1 ปี) (รวม : บาท)												
1).....												
2).....												
3. ปศุสัตว์ (รวม : บาท)												
.....												
4. ประมง (รวม : บาท)												
.....												
รวม พืช พืชไร่ ปศุสัตว์ ประมง (บาท)												

3.4 ผลผลิต และการนำผลผลิตไปใช้ประโยชน์ (เฉพาะสิ้นค้าระยะสั้น)

1) ปริมาณและผลผลิต

รายการ	พืชผัก 1).....			พืชผัก 2).....			พืชผัก 3).....			พืชอายุสั้น 1).....			พืชอายุสั้น 2).....			ปศุสัตว์			ประมง		
	จำนวน	ราคา	มูลค่า	จำนวน	ราคา	มูลค่า	จำนวน	ราคา	มูลค่า	จำนวน	ราคา	มูลค่า	จำนวน	ราคา	มูลค่า	จำนวน	ราคา	มูลค่า	จำนวน	ราคา	มูลค่า
1) จำหน่าย																					
2) บริโภค/ ใช้เอง																					
3) ทำพันธุ์																					
4) ค่าเช่า																					
5) อื่นๆ																					
รวม																					

หมายเหตุ : จำนวน หน่วยเป็นกิโลกรัม ราคา หน่วยเป็นบาทต่อกิโลกรัม และ มูลค่า หน่วยเป็นบาท

2) ผลผลิตที่ได้ มีคุณภาพอย่างไร (ให้คะแนน 1-5) คะแนน เพราะ

3) ราคาผลผลิตกิจกรรมใหม่ (ราคาตลาด) ณ วันที่สำรวจข้อมูล เทียบกับช่วงที่เก็บเกี่ยวผลผลิต (ปี 2562) เปลี่ยนไปอย่างไร

1) เท่าเดิม 2) ลดลงบาทต่อ..... 3) เพิ่มขึ้นบาทต่อ.....

3.5 การตลาด (กรณีจำหน่ายสินค้า)

1) ช่องทางการจำหน่ายผลผลิต

เรื่อง	สินค้าเดิม (ข้าว)	สินค้าใหม่
1. ท่านมีตลาดรองรับหรือไม่	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี
2. ท่านนำสินค้าไปจำหน่ายอย่างไร	☐ 1) ขายเอง ☐ 2) รวมกลุ่มขาย ☐ 3) เจ้าหน้าที่จัดหาแหล่งให้	☐ 1) ขายเอง ☐ 2) รวมกลุ่มขาย ☐ 3) เจ้าหน้าที่จัดหาแหล่งให้
3. ท่านนำสินค้าไปจำหน่ายแหล่งใด	☐ 1) โรงสี ☐ 2) สหกรณ์..... ☐ 3) อื่นๆ.....	☐ 1) โรงอบ/โรงงาน.... ☐ 2) สหกรณ์..... ☐ 3) ตลาดในท้องถิ่น ☐ ☐ 4) พ่อค้าคนกลาง ☐ 5) โรงงานแปรรูป ☐ 6) อื่น ๆ ระบุ ☐

2) ท่านมีปัญหาด้านการจำหน่ายผลผลิตหรือไม่

1) ไม่มี 2) มี ได้แก่

3.6 หลังการปรับเปลี่ยนมาผลิต สินค้าชนิดใหม่แล้ว

1) มีการรวมกลุ่ม/ตั้งกลุ่ม หรือไม่

1) ไม่มี 2) มี ชื่อกลุ่ม.....

2) ลักษณะดินในแปลงของท่านมีผลต่อการตัดสินใจปรับเปลี่ยนต่อเนื่องมากน้อยเพียงใด (1 น้อยที่สุด - 5 มากที่สุด)

เพราะ.....

3) ท่านคาดว่าจะทำกิจกรรมใหม่อย่างต่อเนื่องหรือไม่

3.1) ไม่ต่อเนื่อง (หยุด/เปลี่ยนไปผลิต.....) เพราะ

1) ข้าวราคาดีกว่า

4) ไม่มีเงินทุน

2) ไม่มีแรงงาน

5) อื่นๆ

3) ไม่มีแหล่งน้ำ

3.2) ทำต่อเนื่อง เพราะ

1) รายได้จากการทำกิจกรรมใหม่ ดีกว่าข้าว

2) แปลงใกล้เคียง/แปลงตัวอย่างทำแล้วประสบความสำเร็จ

3) พื้นที่ถูกปรับเปลี่ยนไปแล้ว กลับไปทำนาลำบาก

4) อื่นๆ

4) ท่านคาดว่าจะปรับเปลี่ยนพื้นที่เพื่อทำกิจกรรมใหม่เพิ่มขึ้น หรือไม่

1) ไม่เพิ่มขึ้น (ปรับเปลี่ยนเท่าเดิม)

2) ขยายเพิ่ม.....ไร่

3.7 ท่านทราบหรือไม่ว่าภาครัฐมีนโยบายประกันราคาข้าว

1) ไม่ทราบ ถ้าปีต่อ ๆ ไป มีนโยบายรับประกันราคาข้าว จะกลับไปปลูกข้าวหรือไม่

1) ไม่ปลูก 2) ปลูก 3) ไม่แน่ใจ อย่างไร.....

2) ทราบ มีผลต่อการตัดสินใจกลับไปปลูกข้าวหรือไม่ 1) ไม่มีผล 2) มีผล อย่างไร.....

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจ ข้อเสนอแนะ

4.1 ความพึงพอใจ เต็ม 5 คะแนน พร้อมให้เหตุผล

ประเด็น	คะแนน	เหตุผล
1. การปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นแทนข้าว		
2. การถ่ายทอดความรู้		
3. ปัจจัยการผลิตที่ได้รับ		
4. ผลตอบแทน		
5. ภาพรวมโครงการ		

4.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

4.3 ข้อเสนอแนะ

1) ด้านการส่งเสริมการปรับเปลี่ยนการผลิต

.....

.....

2) อื่นๆ

.....

.....

แบบสัมภาษณ์เกษตรกร เพื่อประเมินผล

หม่อน

โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ปีงบประมาณ 2562

โดย ศูนย์ประเมินผล สศก.

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....วันที่เก็บข้อมูล ว/ด/ป...../...../2563

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1	ชื่อ	สกุล
-----	------	------

1.2	เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน
-----	---------------------------

1.3	อายุ (ปี)
-----	-----------

1.4	เพศ	หญิง = 1, ชาย = 2
-----	-----	-------------------

1.5	ที่อยู่	บ้านเลขที่	หมู่ที่	หมู่บ้าน
	ตำบล	อำเภอ		
	จังหวัด	รหัสจังหวัด		
	โทร			

รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด	รหัส	จังหวัด
010	เชียงราย	180	เลย	470	นครนายก	560	สมุทรสาคร
020	พะเยา	190	หนองบัวลำภู	480	ปราจีนบุรี	570	นครปฐม
030	ลำปาง	200	อุดรธานี	490	ฉะเชิงเทรา	580	กาญจนบุรี
040	ลำพูน	210	หนองคาย	500	สระแก้ว	590	ราชบุรี
050	เชียงใหม่	220	สกลนคร	510	จันทบุรี	600	สมุทรสงคราม
060	แม่ฮ่องสอน	230	นครพนม	520	ตราด	610	เพชรบุรี
070	ตาก	770	บึงกาฬ	530	ระยอง	620	ประจวบคีรีขันธ์
090	สุโขทัย	310	มหาสารคาม	540	ชลบุรี	630	ชุมพร
100	แพร่	320	ร้อยเอ็ด	550	สมุทรปราการ	640	ระนอง
110	น่าน	330	กาฬสินธุ์	370	สระบุรี	650	สุราษฎร์ธานี
120	อุดรดิตถ์	340	ขอนแก่น	380	ลพบุรี	660	พังงา
130	พิษณุโลก	290	สุรินทร์	390	สิงห์บุรี	670	ภูเก็ต
080	กำแพงเพชร	300	บุรีรัมย์	400	ชัยนาท	680	กระบี่
140	พิจิตร	350	ชัยภูมิ	410	สุพรรณบุรี	700	นครศรีธรรมราช
150	นครสวรรค์	360	นครราชสีมา	420	อ่างทอง	690	ตรัง
160	อุทัยธานี	240	มุกดาหาร	430	พระนครศรีอยุธยา	710	พัทลุง
170	เพชรบูรณ์	250	ยโสธร	440	นนทบุรี	720	สงขลา
		260	อำนาจเจริญ	450	กรุงเทพมหานคร	730	สตูล
		270	อุบลราชธานี	460	ปทุมธานี	740	ปัตตานี
		280	ศรีสะเกษ			750	ยะลา
						760	นราธิวาส

1.6	ระดับการศึกษาสูงสุด		ไม่สำเร็จการศึกษา = 0, ประถมต้น = 4, ประถมปลาย = 6, มัธยมต้น = 9, มัธยมปลาย/ปวช. = 12, ปวส. = 14, ปริญญาตรี = 16, ปริญญาโท = 18, ปริญญาเอก = 22
-----	---------------------	--	---

1.7	อาชีพหลัก		<p>ในภาคเกษตร: เกษตรกร = 1, รั้งจ้างเกษตร = 2</p> <p>นอกภาคเกษตร: รั้งจ้างนอกภาคเกษตร = 3, ทำงานประจำ = 4, ธุรกิจส่วนตัว = 5</p> <p>ไม่มีงานทำ: เรียนหนังสือ = 6, ว่างาน/แม่บ้าน = 7, คนชรา/ผู้พิการ = 8</p>
-----	-----------	--	---

1.8	ประสบการณ์ทำการเกษตร (ปี)	
-----	---------------------------	--

1.9	จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)		
	จำนวนแรงงานในครัวเรือน (คน)		จำนวนแรงงานในภาคเกษตร (คน)

1.10	ที่ดินในการถือครอง	(ถามทุกแปลง)				
	รายการ	ของตนเอง (ไร่)	เช่า (ไร่)	ทำฟรี (ไร่)	ชลประทาน (ใน=1, นอก=2)	แหล่งน้ำที่ใช้
ในภาคเกษตร						
	0) ที่เข้าร่วมโครงการ					
	1) ที่นา					
	2) ที่พืชไร่					
	3) ที่สวนผลไม้/ไม้ยืนต้น					
	4) ที่สวนผัก/สมุนไพร					
	5) ที่ไม้ดอก/ไม้ประดับ					
	6) ที่เลี้ยงสัตว์เป็นโรงเรือน/ โรงเลี้ยง/คอกสัตว์					
	7) ที่ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์/ปลูกหญ้า เลี้ยงสัตว์					
	8) ที่เพาะเลี้ยงประมง					
	9) ฟาร์ม/เกษตรผสมผสาน					
นอกภาคเกษตร						
	10) ที่ปลูกบ้านเรือนอยู่อาศัย					
	11) ที่กร้างว่างเปล่า					
	12) ห้วย/หนอง/คลอง/บึง/สระ					
	13) ป่าถือครอง					
แหล่งน้ำที่ใช้						
น้ำฝน = 1, ชลประทาน = 2, สูบเองจากแหล่งธรรมชาติ = 3, บ่อ/สระ/บาดาล ของตนเอง = 4, โครงการเอกชน/ราชการ สูบจากแหล่งธรรมชาติ = 5, กลุ่ม/สถาบัน สูบจากแหล่งธรรมชาติ = 6, ซื้อจากผู้ให้บริการ/ประปา = 7						

1.11 การมีส่วนร่วมในโครงการ/นโยบายของรัฐ (ให้ตอบทุกข้อ)					มีส่วนร่วม = 1, ไม่มีส่วนร่วม = 2		
1) ศูนย์การเรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)		3) การบริหาร จัดการน้ำ		5) Zoning by Agri-Map	✓	7) มาตรฐานสินค้า เกษตร GAP/ เกษตรอินทรีย์	
2) ระบบส่งเสริม เกษตรแบบแปลง ใหญ่		4) แผนการผลิต ข้าวครบวงจร		6) ธนาคารสินค้า เกษตร		8) โครงการส่งเสริม เกษตรทฤษฎีใหม่	
9) ยกระดับคุณภาพ มาตรฐานสินค้า เกษตร		10) รักษาระดับ ปริมาณและ คุณภาพข้าว		11) เกษตร ผสมผสาน		12) ส่งเสริมการ หยุดเผาในพื้นที่ เกษตร	
13) ป้องกันและ กำจัดโรคใบด่างมัน สำปะหลัง		14) ส่งเสริมและ พัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยววิถีเกษตร					

คำจำกัดความแบบสอบถามเพื่อสนับสนุนโครงการสำรวจข้อมูลเกษตรกร สำหรับการประเมินผล

1. อาชีพหลัก หมายถึง อาชีพหลักเกษตรกร โดยยึดตามการใช้เวลาส่วนใหญ่ไปในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพนั้น ๆ เป็นหลัก หากในกรณีที่มีการใช้เวลาที่เท่ากันหรือก้ำกึ่งกันให้ยึดตามการได้รับรายได้ที่มากกว่าของอาชีพนั้น ๆ เป็นหลักแทน

2. ที่ดินในการถือครอง หมายถึง การถือครองที่ดินของเกษตรกรทุกผืนและทุกแปลง ที่ถือครองอยู่และการเข้าไปใช้ประโยชน์ในแต่ละประเภท โดยไม่คำนึงถึงกรรมสิทธิ์ที่แท้จริงของพื้นที่ดินนั้น ๆ ซึ่งอาจเป็นของตนเอง ที่เช่าผู้อื่น และที่ได้ทำฟรี โดยยึดตามปีเพาะปลูก 2562/63

3. การใส่จำนวนไร่ ให้ใส่เป็นจำนวนทศนิยมเท่านั้น เช่น 4 ไร่ 2 งาน ให้กรอก “4.50” เป็นต้น

1.12 การเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

1) ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม (0) 2) เป็นสมาชิกกลุ่ม (1) ชื่อกลุ่ม

* การสอบถามความเห็น/ทัศนคติ: คะแนนเต็ม 5 คะแนน

ค่าคะแนน 1 ความเห็น/ทัศนคติ ที่เห็นด้วย น้อยที่สุด กับประเด็นที่ถาม

ค่าคะแนน 5 ความเห็น/ทัศนคติ ที่เห็นด้วย มากที่สุด กับประเด็นที่ถาม

ส่วนที่ 2 กิจกรรมภายใต้โครงการ

2.1 การรับรู้รับทราบรายละเอียดโครงการ

2.1.2 ท่านทราบว่ามีการจากช่องทางใด

- 1) สื่อบุคคล ได้แก่ เจ้าหน้าที่เกษตร ผู้นำชุมชน อื่นๆ ได้แก่
- 2) สื่อโซเชียลมีเดีย ได้แก่ โทรศัพท์ วิทยุ Facebook
 Line อื่นๆ ได้แก่
- 3) อื่นๆ ได้แก่

2.1.1 ท่านทราบรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการหรือไม่ 1) ทราบ 2) ไม่ทราบ (ข้ามไปข้อ 2.2)

2.1.3 ท่านเข้าใจรายละเอียดโครงการหรือไม่ 1) ไม่เข้าใจ 2) เข้าใจ ระดับใด ระบุ คะแนน (1 น้อยที่สุด-5มากที่สุด)

** 2.2 พื้นที่เข้าร่วมโครงการ (พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อยหรือไม่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว) จำนวน..... ไร่ โดย

1) ทราบว่าเป็น

1.1) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) จำนวน ไร่

1.2) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ไร่

2) ไม่ทราบว่าพื้นที่ S3 หรือ N

** 3) ประสบการณ์ปลูกข้าว ปี

** 4) ลักษณะพื้นที่แปลงที่เข้าร่วมโครงการ 1) ที่ดอน 2) ที่ราบลุ่ม 3) ที่ราบเชิงเขา

2.3 พื้นที่ผลิตสินค้าเกษตรใหม่ (ประมง) จำนวน ไร่ ได้แก่

2.4 เจ้าหน้าที่ได้แนะนำทางเลือกในการปรับเปลี่ยนการผลิต เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกผลิตสินค้าเกษตรชนิดใหม่หรือไม่

(1) แนะนำ (2) ไม่ได้แนะนำ

2.5 การสนับสนุนปัจจัยในการปรับเปลี่ยนการผลิต (พื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ)

1) ท่านได้รับ ปัจจัยสนับสนุนเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิตหรือไม่ (เฉพาะที่ได้รับจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ)

(1) ไม่ได้รับ (ข้ามไปข้อ 2.6) (2) ได้รับ ได้แก่

ชนิดปัจจัยการผลิต	จำนวน	หน่วย
☐ 1. พันธุ์ปลา พันธุ์สัตว์น้ำ ได้แก่		
1)		
2)		
3)		
☐ 2. สารปรับปรุงบำรุงดิน / ปุ๋ย / พันธุ์ปุ๋ยพืชสด ได้แก่		
1)		
2)		
3)		
☐ 3. อุปกรณ์อื่นๆ เช่น กระชังเลี้ยงปลา		
1)		
2)		
3)		
☐ 4. อื่นๆ เช่น สื่อการสอน แผ่นพับ สมุด การส่งเสริมการตลาด		
1)		
2)		

- 2) ปัจจัยการผลิตที่ท่านได้รับสนับสนุน ตามข้อ 1) เพียงพอหรือไม่
 (1) เพียงพอ (2) ไม่เพียงพอ เพราะ.....
- 3) ท่านนำปัจจัยที่ได้รับสนับสนุน ตามข้อ 1) ไปใช้ประโยชน์แล้วหรือยัง
 (1) นำไปใช้ประโยชน์แล้ว (1.1) ใช้ได้ทั้งหมดแล้ว (1.2) ใช้ได้บางส่วน เพราะ.....
 (2) ยังไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ เพราะ.....
- 4) ช่วงเวลาที่ได้รับปัจจัยการผลิต ทันกับช่วงเวลาที่ต้องการปลูก/เลี้ยงสัตว์ หรือไม่
 (1) ทันเวลา (2) ล่าช้า
- 5) ปัจจัยการผลิตที่ได้รับตามข้อ 1) มีคุณภาพอย่างไร (ให้คะแนน 1 น้อยที่สุด – 5 มากที่สุด) คะแนน เพราะ.....
- 6) ท่านคิดว่าปัจจัยสนับสนุนที่ได้รับมีความเหมาะสมกับการดำเนินกิจกรรมใหม่มากน้อยเพียงใด (1 น้อยที่สุด – 5 มากที่สุด)
คะแนน เพราะ.....

2.6 การอบรมหรือถ่ายทอดความรู้

1) เรื่องการปรับเปลี่ยนการผลิต

** 1.1) ท่านได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่อง การปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมหรือไม่

(1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ [ข้ามไปข้อ 2)]

1.2) ท่านมีความรู้เรื่องการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสม อย่างไร (ให้คะแนน 1-5)

(1) ก่อนอบรม คะแนน

(2) หลังอบรม คะแนน

หากน้อยลง เพราะ.....

1.3) หลังอบรม หรือได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 1.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่

(1) นำไปใช้ ระดับการใช้ประโยชน์ ระบุ (1 น้อยที่สุด – 5 มากที่สุด)

อย่างไร.....

(2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....

1.4) หลักสูตรที่อบรมเหมาะสมระดับใด (ให้คะแนน 1-5) คะแนน

2) การแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร 4 ระดับ (Zoning)

S1 เหมาะสมสูง - ไม่มีข้อจำกัดในการปลูก

S2 เหมาะสมปานกลาง - มีข้อจำกัดเล็กน้อยแก้ไขได้

S3 เหมาะสมเล็กน้อย - มีข้อจำกัดที่แก้ไขได้ยาก ต้องลงทุนสูง *N* ไม่เหมาะสม - มีข้อจำกัดที่แก้ไขไม่ได้ หรือต้องลงทุนสูงมาก

2.1) ท่านได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่อง การแบ่งเขตความเหมาะสมฯ หรือไม่

(1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ [ข้ามไปข้อ 3)]

2.2) ท่านมีความรู้เรื่องการแบ่งเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร 4 ระดับ (Zoning) อย่างไร (ให้คะแนน 1-10)

(1) ก่อนอบรม คะแนน

(2) หลังอบรม คะแนน

หากน้อยลง เพราะ.....

2.3) หลังอบรมได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 2.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่

(1) นำไปใช้ ระดับการใช้ประโยชน์ ระบุ (1 น้อยที่สุด – 5 มากที่สุด)

อย่างไร.....

(2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....

3) เรื่องการทำบัญชีต้นทุนอาชีพ

3.1) ท่านได้รับการอบรมการทำบัญชีต้นทุนอาชีพหรือไม่

(1) ได้รับ (2) ไม่ได้รับ (ข้ามไปส่วนที่ 3)

3.2) ท่านมีความรู้เรื่องการทำบัญชีต้นทุนอาชีพ อย่างไร (ให้คะแนน 1-5)

(1) ก่อนอบรม คะแนน

(2) หลังอบรม คะแนน

หากน้อยลง เพราะ.....

3.3) หลังอบรม/ได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามข้อ 3.1) แล้ว ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้หรือไม่

- (1) นำไปใช้ (1.1) ทำบัญชีแล้ว (1.2) สอน/แนะนำผู้อื่นให้ทำ (3) อื่นๆ.....
 (2) ไม่ได้นำไปใช้ เนื่องจาก.....

4) Agri – Map Online

4.1) ท่านรู้จัก/เคยได้ยินเกี่ยวกับ Agri – Map Online (แผนที่การเกษตรเชิงรุก) หรือไม่

- (1) ไม่รู้จัก/ไม่เคยได้ยิน (ข้ามไปส่วนที่ 3)
 (2) รู้จัก /เคยได้ยิน จาก (1) เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรฯ (2) เพื่อนบ้าน/ญาติ
 (3) ผู้นำชุมชน (4) อื่น ๆ ระบุ

4.2) หากรู้จัก/เคยได้ยิน ท่านเคยใช้ Agri – Map Online หรือไม่

- (1) ไม่เคย เนื่องจาก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 (1) ไม่มีอุปกรณ์ (โทรศัพท์เคลื่อนที่/Tablet) (2) ไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต
 (3) ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้งาน/ข้อมูล Agri-Map (4) ตนเองไม่สะดวกใช้งาน เช่น อายุมาก
 (5) คิดว่า Agri – Map ไม่มีข้อมูลที่ตนเองสนใจ (6) อื่น ๆ ระบุ
- (2) เคยใช้ จำนวน ครั้ง

4.3) ข้อมูลที่ใช้ ได้แก่

- 1) ข้อมูลพื้นฐาน 5) แหล่งน้ำ
 2) พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ 6) ที่ตั้งโรงงาน แหล่งรับซื้อ
 3) ชั้นความเหมาะสมของที่ดิน 7) ข้อมูลเกษตรกร
 4) เขตความเหมาะสมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 8) อื่นๆ ได้แก่

4.4) ความเห็นต่อ Agri – Map Online (1 น้อยที่สุด – 5 มากที่สุด)

- 1) ความสะดวกในการใช้ คะแนน เพราะ
- 2) ความทันสมัยของข้อมูล คะแนน เพราะ
- 3) ความครบถ้วนของข้อมูล คะแนน เพราะ
- 4) ความถูกต้องของข้อมูล คะแนน เพราะ
- 5) ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้ คะแนน เพราะ
- 6) การใช้ Agri-Map บนอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ในพื้นที่ คะแนน เพราะ
- 7) ความพึงพอใจต่อ Agri-Map โดยรวม คะแนน เพราะ

4.5) ข้อเสนอแนะต่อ Agri – Map / ข้อมูลที่ควรเพิ่มเติมใน Agri-Map

.....

.....

ส่วนที่ 3 ผลได้/ผลลัพธ์จากการปรับเปลี่ยน

3.1 การปรับเปลี่ยนการผลิต

1) ท่านตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ เพราะอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- (1) ผลผลิตข้าวต่ำ (5) พื้นที่ไม่เหมาะสมปลูกข้าว
 (2) ผลผลิตข้าวคุณภาพต่ำ (6) ขาดแหล่งน้ำ
 (3) ต้นทุนข้าวสูง (7) ต้องการเพิ่มรายได้
 (4) ราคาข้าวต่ำ (8) อื่นๆ ระบุ

** 2) ท่านมีประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรมที่ปรับเปลี่ยน มาก่อนหรือไม่ 1) ไม่มี 2) มี มาก่อนแล้ว ปี

3) สินค้าชนิดใหม่ เกิดการปรับเปลี่ยนในพื้นที่เดิมหรือไม่ อย่างไร

- (1) เกิดการปรับเปลี่ยน เต็มพื้นที่
- (2) เกิดการปรับเปลี่ยนบางส่วน จำนวน ไร่ เนื่องจาก
- (3) ไม่เกิดการปรับเปลี่ยน โดย
- 3.1) เกษตรกรนำปัจจัยที่ได้รับไปใช้ในพื้นที่อื่น
- 3.2) ได้รับการปรับเปลี่ยนเป็นพื้นที่อนุรักษ์ดินและน้ำ
- 3.3) อื่น ๆ ระบุ

4) หลังจากปรับเปลี่ยนแล้วมีปัญหาหรือไม่ ไม่มี มี คือ

5) ท่านได้รับผลผลิตจากการปรับเปลี่ยนแล้วหรือยัง

- (1) ได้รับผลผลิตทั้งหมดแล้ว
- (2) ได้รับผลผลิตบางส่วน เนื่องจาก.....
- (3) ยังไม่ได้รับผลผลิต เนื่องจาก.....

** 6) ในการปรับเปลี่ยนการผลิต ท่านใช้เงินทุนจากแหล่งใด (รวมร้อยละ 100)

- 1) ของตนเอง ร้อยละ
- 2) กู้ยืม ร้อยละ
- จาก 2.1) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- 2.2) ผู้จำหน่ายปัจจัยการผลิต/ผู้รับซื้อผลผลิต
- 2.3)ญาติ/เพื่อนบ้าน
- 2.4) ธนาคารอื่น ๆ
- 2.5) อื่น ๆ ระบุ

3.2 การผลิต สิ้นค้าเดิม (ข้าว) ใช้ข้อมูลปี 62

1) แปลงที่ให้ข้อมูลมีพื้นที่.....ไร่

2) ชื่อพันธุ์ที่ปลูก..... ชนิดของข้าวที่ปลูก

 ข้าวเหนียว ข้าวเจ้า

3) ต้นทุนการผลิต ที่ใช้ในแปลงที่ให้ข้อมูลทั้งหมด

ต้นทุนปัจจัยการผลิต รายการ	หน่วย	1. ของตนเอง/ ใต้ฟรี/ ผลิตเอง			2. ซื้อ/ เหลือจากการใช้ครั้งที่ผ่านมา			มูลค่ารวม (บาท)
		ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า(บาท)	ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	
1. เมล็ดพันธุ์	กก.							
2. ปุ๋ย								
2.1 ปุ๋ยอินทรีย์ : มูลไก่ เปิด สุกร โคกระบือ อื่นๆ	กก.							
2.2 ปุ๋ยชีวภาพ								
- ชนิดเม็ด	กก.							
- ชนิดน้ำ	ลิตร							
2.3 ปุ๋ยเคมี (@50 กก.)								
- ปุ๋ยสูตร	กระสอบ							
- ปุ๋ยสูตร	กระสอบ							
- ปุ๋ยยูเรีย : (46-0-0)	กระสอบ							
2.4 ปุ๋ยชนิดอื่น	กระสอบ							
- ปุ๋ยผสม (เคมี+ ชีวภาพ+อินทรีย์) / (เคมี+อินทรีย์)	กระสอบ							
- ปุ๋ยหมัก	กระสอบ							
- น้ำหมัก	ลิตร							
- ฮอร์โมน (น้ำ/ผง)	ซอง							
	ซีซี							
	ลิตร							
3. สารเคมีกำจัดวัชพืช								
3.1 ยาคุมหญ้า	กก.							
	ลิตร							
	ขวด							
3.2 ยาฆ่าหญ้า	กก.							
	ลิตร							
	ขวด							
4. สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช								
4.1 ยาป้องกันกำจัดโรค/ เชื้อรา	กก. / ลิตร / ขวด							
4.2 ยาฆ่าแมลง หนอน เพลี้ย	กก. / ลิตร / ขวด							

ต้นทุนแรงงาน รายการ	1. แรงงานของตนเอง หรือ แรงงานที่มาทำโดยไม่ต้อง จ่ายค่าแรงงาน						2. จ้างแรงงาน						3. จ้าง เครื่องจักร รวมทั้ง แปลง (บาท)
	(1) ครั้งที่ ทำ (ครั้ง)	(2) คนที่ ทำ (คน/ ครั้ง)	(3) ใช้ เวลา (ชม./ ครั้ง)	(4)* ค่า น้ำมัน (บาท)	(5) อัตรา ค่าแรงใน พื้นที่ (บาท/ คน/วัน)	(6) รวม ค่าแรง งาน (บาท)	(1) ครั้งที่ทำ (ครั้ง)	(2) คนที่ ทำ (คน/ ครั้ง)	(3) ใช้ เวลา ชม.	(4)* ค่าน้ำมัน (บาท)	(5) อัตรา ค่าแรงใน พื้นที่ (บาท/คน/ วัน)	(6) รวม ค่าแรง งาน (บาท)	
3.4 สารปรับปรุง บำรุงดิน													
3.5 ถอนหญ้า / ตัดหญ้า													
3.6 สูบน้ำ													
3.7 อื่นๆ													
4. ค่าเก็บเกี่ยว ผลผลิต													
4.1 เกี่ยว													
4.2 ขนไปสี/ขาย													
4.3 นวด/สี													
4.4 ตาก													
5. อื่นๆ (ระบุ).....													

*เวลา 1 วัน = 8 ชั่วโมง

4) การเก็บเกี่ยว ปริมาณผลผลิต และการจำหน่ายของแปลงที่ให้ข้อมูล ข้าง

4.1) การเก็บเกี่ยว 1) เก็บเกี่ยวได้ จำนวน ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่.....กก.

ถ้าหากได้ผลผลิตน้อย เพราะ.....

2) ไม่ได้เก็บเกี่ยวจำนวน.....ไร่ เพราะ.....

4.2) การกระจายผลผลิต

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา (บาท/กก.)	รวมมูลค่า (บาท)
☐ 1) จำหน่าย	กก.			
☐ 2) รอกการจำหน่าย	กก.			
☐ 3) บริโภค/ใช้ในครัวเรือน	กก.			
☐ 4) ทำพันธุ์	กก.			
☐ 5) ค่าเช่า	กก.			
☐ 6) อื่นๆ (ระบุ)	กก.			
รวม	กก.			

3.3 การผลิต สินค้าใหม่ ในปี 2562 ที่ดำเนินการผลิตแล้วทั้งหมด **หม่อน!!!!**

1) การผลิต

1.1) เริ่มปลูก เดือน.....ปี..... ให้ผลผลิต เดือน.....ปี.....

1.2) แปลงที่ให้ข้อมูลมีพื้นที่.....ไร่ (ตรงกับส่วนที่ 2 ข้อ 2.2 หรือไม่)

1.3) จำนวนพื้นที่ที่ให้ผลผลิต ไร่

1.4) จำนวนครั้งที่เก็บเกี่ยวผลผลิตได้แล้วในปี 2562.....ครั้ง

1.5) หยุดเก็บใบหม่อนเมื่อต้นหม่อนอายุ ปี

2) ต้นทุนการผลิต

2.1) ปีแรกที่ปลูก ปี 25.....

ต้นทุนปัจจัยการผลิต รายการ	หน่วย	ของตนเอง/ ใต้ฟรี/ ผลิตเอง			ซื้อ/ เหลือจากการใช้ครั้งที่ผ่านมา			มูลค่า รวม (บาท)
		ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	
1. เมล็ดพันธุ์/ต้นท่อน พันธุ์ (ระบุชื่อพันธุ์ด้วย)								
1.1								
1.2								
1.3								
2. ปุ๋ย								
2.1 ปุ๋ยอินทรีย์ : มูลไก่ เปิด สุกร โคกระบือ อื่นๆ	กก.							
2.2 ปุ๋ยชีวภาพ								
- ชนิดเม็ด (กระสอบ 25/50 กก.)	กก.							
- ชนิดน้ำ	ลิตร							
2.3 ปุ๋ยเคมี (@50 กก.)								
- ปุ๋ยสูตร.....	กระสอบ							
- ปุ๋ยสูตร.....	กระสอบ							
- ปุ๋ยสูตร.....	กระสอบ							
- ปุ๋ยยูเรีย : (46-0-0)	กระสอบ							
2.4 ปุ๋ยชนิดอื่น	กระสอบ							
- ปุ๋ยผสม (เคมี+ ชีวภาพ+อินทรีย์) / (เคมี+ อินทรีย์)	กระสอบ							
- ปุ๋ยหมัก	กระสอบ							
- น้ำหมัก	ลิตร							
3. สารเคมีกำจัดวัชพืช								
3.1 ยาคุมหญ้า	กก.							
	ลิตร							
	ขวด							
3.2 ยาฆ่าหญ้า	กก.							
	ลิตร							
	ขวด							
4. สารป้องกันและกำจัด ศัตรูพืช								
4.1 ยาป้องกันกำจัดโรค/ เชื้อรา	กก. / ลิตร / ขวด							
4.2 ยาฆ่าแมลง หนอน เพลี้ย	กก. / ลิตร / ขวด							

2.2) ปีที่ 2 เป็นต้นไป (เฉลี่ยต่อปี)

ต้นทุนปัจจัยการผลิต รายการ	หน่วย	ของตนเอง/ ใต้ฟรี/ ผลิตเอง			ซื้อ/ เหลือจากการใช้ครั้งที่ผ่านมา			มูลค่า รวม (บาท)
		ปริมาณ ทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณทั้งหมด	ราคา (บาท/หน่วย)	มูลค่า (บาท)	
1. เมล็ดพันธุ์/ต้นท่อน พันธุ์ (ระบุชื่อพันธุ์ด้วย)								
1.1								
1.2								
1.3								
2. ปุ๋ย								
2.1 ปุ๋ยอินทรีย์ : มูลไก่ เปิด สุกร โคกระบือ อื่นๆ	กก.							
2.2 ปุ๋ยชีวภาพ								
- ชนิดเม็ด (กระสอบ 25/50 กก.)	กก.							
- ชนิดน้ำ	ลิตร							
2.3 ปุ๋ยเคมี (๑50 กก.)								
- ปุ๋ยสูตร.....	กระสอบ							
- ปุ๋ยสูตร.....	กระสอบ							
- ปุ๋ยสูตร.....	กระสอบ							
- ปุ๋ยยูเรีย : (46-0-0)	กระสอบ							
2.4 ปุ๋ยชนิดอื่น	กระสอบ							
- ปุ๋ยผสม (เคมี+ ชีวภาพ+อินทรีย์) / (เคมี+ อินทรีย์)	กระสอบ							
- ปุ๋ยหมัก	กระสอบ							
- น้ำหมัก	ลิตร							
3. สารเคมีกำจัดวัชพืช								
3.1 ยาคุมหญ้า	กก. ลิตร ขวด							
3.2 ยาฆ่าหญ้า	กก. ลิตร ขวด							
4. สารป้องกันและกำจัด ศัตรูพืช								
4.1 ยาป้องกันกำจัดโรค/ เชื้อรา	กก. / ลิตร / ขวด							
4.2 ยาฆ่าแมลง หนอน เพลี้ย	กก. / ลิตร / ขวด							

ต้นทุนแรงงาน รายการ	1. แรงงานของตนเอง หรือ แรงงานที่มาทำโดยไม่ต้อง จ่ายค่าแรงงาน						2. จ้างแรงงาน						3. จ้าง เครื่องจักร รวมทั้ง แปลง (บาท)	4. มูลค่า รวม (บาท)
	(1) ครั้งที่ ทำ (ครั้ง)	(2) คนที่ ทำ (คน/ ครั้ง)	(3) ใช้ เวลา (ชม./ ครั้ง)	(4)* ค่า น้ำมัน ลิตร	(5) อัตรา ค่าแรง ในพื้นที่ (บาท/ คน/วัน)	(6) รวม ค่าแรง งาน (บาท)	(1) ครั้งที่ ทำ (ครั้ง)	(2) คนที่ ทำ (คน/ ครั้ง)	(3) ใช้ เวลา (ชม.)	(4)* ค่า น้ำมัน ลิตร	(5) อัตรา ค่าแรงใน พื้นที่ (บาท/ คน/วัน)	(6) รวม ค่าแรง งาน (บาท)		
2.1 ปลุก														
2.2 ปลุกซ่อม														
3. ค่าดูแลรักษา														
3.1 ใส่ปุ๋ย														
3.2 ฉีดยากำจัด วัชพืช: ฆ่า/คุม หญ้า														
3.3 ฉีดสาร ป้องกันและกำจัด ศัตรูพืช (เชื้อรา หนอน เพลี้ย ปู หอย หนู)														
3.4 สารปรับปรุง บำรุงดิน														
3.5 ถอนหญ้า / ตัดหญ้า														
3.6 สูบน้ำ														
3.7 อื่นๆ														
4. ค่าเก็บเกี่ยว ผลผลิต														
4.1 เกี่ยว														
4.2 ขนส่ง														
5. อื่นๆ (ระบุ).....														

3.4 ผลผลิต และการนำผลผลิตไปใช้ประโยชน์

1) ชนิดสินค้า

- 1) อ้อย 2) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 3) มันสำปะหลัง 4) หม่อน
 5) หญ้าเลี้ยงสัตว์ (กรอกข้อมูลผลผลิตในตารางข้อ 2.2)
 6) อื่นๆ ระบุ

2) ผลผลิต และการนำผลผลิตไปใช้ประโยชน์ ของแปลงที่ให้ข้อมูล

ชนิดสินค้า (ระบุ)	หน่วย (ระบุ)	จำนวนผลผลิต ทั้งหมด (ตามหน่วย)	ราคาจำหน่าย (บาท/หน่วย)	การนำไปใช้ประโยชน์			
				จำหน่าย (ตามหน่วย)	บริโภค (ตามหน่วย)	เลี้ยงสัตว์ (ตามหน่วย)	อื่นๆ (ระบุ) (ตามหน่วย)
1.							
2.							
3.							

3) ผลผลิตที่ได้ (ตามข้อ 1) และ 2)) มีคุณภาพอย่างไร (ให้คะแนน 1-5) คะแนน เพราะ

4) ราคาผลผลิตกิจกรรมใหม่ (ราคาตลาด) ณ วันที่สำรวจข้อมูล เทียบกับช่วงที่เก็บเกี่ยวผลผลิต (ปี 2562) เปลี่ยนไปอย่างไร

1) เท่าเดิม 2) ลดลงบาทต่อ..... 3) เพิ่มขึ้นบาทต่อ.....

3.5 การตลาด (กรณีจำหน่ายสินค้า)

1) ช่องทางการจำหน่ายผลผลิต

เรื่อง	สินค้าเดิม (ข้าว)	สินค้าใหม่
1. ท่านมีตลาดรองรับหรือไม่	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี
2. ท่านนำสินค้าไปจำหน่ายอย่างไร	☐ 1) ขายเอง ☐ 2) รวมกลุ่มขาย ☐ 3) เจ้าหน้าที่จัดหาแหล่งให้	☐ 1) ขายเอง ☐ 2) รวมกลุ่มขาย ☐ 3) เจ้าหน้าที่จัดหาแหล่งให้
3. ท่านนำสินค้าไปจำหน่ายแหล่งใด	☐ 1) โรงสี ☐ 2) สหกรณ์..... ☐ 3) อื่นๆ.....	☐ 1) โรงอบ/โรงงาน.... ☐ 2) สหกรณ์..... ☐ 3) ตลาดในท้องถิ่น ☐ ☐ 4) พ่อค้าคนกลาง ☐ 5) โรงงานแปรรูป ☐ 6) อื่น ๆ ระบุ ☐

2) ท่านมีปัญหาด้านการจำหน่ายผลผลิตหรือไม่

1) ไม่มี 2) มี ได้แก่

3.6 หลังการปรับเปลี่ยนมาผลิต สินค้าชนิดใหม่แล้ว

1) มีการรวมกลุ่ม/ตั้งกลุ่ม หรือไม่

1) ไม่มี 2) มี ชื่อกลุ่ม.....

2) ลักษณะดินในแปลงของท่านมีผลต่อการตัดสินใจปรับเปลี่ยนต่อเนื่องอย่างน้อยเพียงใด (1 น้อยที่สุด - 5 มากที่สุด)

เพราะ.....

3) ท่านคาดว่าจะทำกิจกรรมใหม่อย่างต่อเนื่องหรือไม่

3.1) ไม่ต่อเนื่อง (หยุด/เปลี่ยนไปผลิต.....) เพราะ

- 1) ข้าวราคาดีกว่า
- 2) ไม่มีแรงงาน
- 3) ไม่มีแหล่งน้ำ
- 4) ไม่มีเงินทุน
- 5) อื่นๆ

3.2) ทำต่อเนื่อง เพราะ

- 1) รายได้จากการทำกิจกรรมใหม่ ดีกว่าข้าว
- 2) แปลงใกล้เคียง/แปลงตัวอย่างทำแล้วประสบความสำเร็จ
- 3) พื้นที่ถูกปรับเปลี่ยนไปแล้ว กลับไปทำนาลำบาก
- 4) อื่นๆ

4) ท่านคาดว่าจะปรับเปลี่ยนพื้นที่เพื่อทำกิจกรรมใหม่เพิ่มขึ้น หรือไม่

- 1) ไม่เพิ่มขึ้น (ปรับเปลี่ยนเท่าเดิม) 2) ขยายเพิ่ม.....ไร่

3.7 ท่านทราบหรือไม่ว่าภาครัฐมีนโยบายประกันราคาข้าว

1) ไม่ทราบ ถ้าปีต่อ ๆ ไป มีนโยบายรับประกันราคาข้าว จะกลับไปปลูกข้าวหรือไม่

1) ไม่ปลูก 2) ปลูก 3) ไม่แน่ใจ อย่างไร.....

2) ทราบ มีผลต่อการตัดสินใจกลับไปปลูกข้าวหรือไม่ 1) ไม่มีผล 2) มีผล อย่างไร.....

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจ ข้อเสนอแนะ

4.1 ความพึงพอใจ เต็ม 5 คะแนน พร้อมให้เหตุผล

ประเด็น	คะแนน	เหตุผล
1. การปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นแทนข้าว		
2. การถ่ายทอดความรู้		
3. ปัจจัยการผลิตที่ได้รับ		
4. ผลตอบแทน		
5. ภาพรวมโครงการ		

4.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....

4.3 ข้อเสนอแนะ

1) ด้านการส่งเสริมการปรับเปลี่ยนการผลิต

.....
.....

2) อื่นๆ

.....
.....
.....

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร
กรุงเทพมหานคร
10900